

Financování SMART projektů

Dokument pro využití Ministerstvem pro místní rozvoj. Bez grafické a jazykové korektury.

ISFOR, 2022

Výstup byl zpracován v rámci projektu „PODPORA IMPLEMENTACE KONCEPCE SMART CITIES: Vytvoření manuálu a systému školení úředníků veřejné správy v oblasti konceptu SMART a návazné aktivity“ je financován z výzvy č. 1/2022/NNO Ministerstva pro místní rozvoj, v oblasti podpory udržitelného rozvoje regionů, měst a obcí.

Manažerské shrnutí

Materiál, který se Vám dostal do rukou, má za cíl ukázat na možné způsoby financování SMART projektů. Pro obce, města i regiony nabízí i možnosti inspirace před samotným zahájením jakékoliv realizace financování SMART projektu.

První část je zaměřena na oblast veřejných zakázek. Pro realizaci inovativních řešení nejsou vhodné všechny druhy zadávacích řízení, které zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, v platném znění umožňuje. Z tohoto důvodu jsou v materiálu popsány všechny druhy zadávacích řízení, a do jaké míry jsou vhodná pro realizaci inovativních projektů. Novelou zákona o zadávání veřejných zakázek 543/2020 Sb. vstoupila od roku 2021 v platnost potřeba zadavatelů posuzovat zakázky z pohledu sociálně a environmentálně odpovědného zadávání. I na tuto oblast se materiál zaměřuje. Tato kapitola rovněž obsahuje přehled zdrojů, ve kterých se dají již hledat realizovaná zadávací řízení, případně metodické dokumenty pro realizaci inovativních zakázek. V neposlední řadě první část obsahuje vybrané specifické způsoby realizace veřejných zakázek (PPI/PCP, PPP nebo ECP).

Další části se věnují oblastem realizace projektů se zapojením veřejnosti, zapojením dluhového financování nebo dalším možnostem financování.

S ohledem na to, že řada veřejných subjektů využívá **dotační programy** ať už na národní, či na mezinárodní úrovni, materiál zahrnuje také tuto oblast. Zaměřuje se konkrétně na národní dotační programy, operační programy v programovém období 2021-2027, programy přeshraniční spolupráce, programy nadnárodní a mezinárodní spolupráce, evropské programy. V neposlední řadě se jedná o přehled, kde lze nalézt také **informace o již realizovaných projektech**. Uvedená kapitola jistě neobsahuje všechny možné dotační tituly. Čtenáři tak kapitola může posloužit nejen jako zdroj inspirace, z jakých zdrojů by mohl být připravovaný záměr realizován, ale rovněž jako zdroj inspirace z již realizovaných projektů či vyhledání realizátorů projektů, kteří mohou poskytnout cenné rady.

Obsah

Manažerské shrnutí	2
A. Veřejné zakázky	5
Zásady zadávání veřejných zakázek	5
Environmentálně odpovědné zadávání	5
Sociálně odpovědné zadávání	7
Ekonomická výhodnost nabídky nebo nejnižší cena?	8
Druhy zadávacích řízení	11
Metodické podklady	15
Kde hledat příklady již realizovaných veřejných zakázek?	16
Specifické způsoby realizace veřejných zakázek	19
PPI/PCP - zadávání veřejných zakázek v oblasti inovací	19
PPP projekty	23
EPC/EC projekty	25
Sdílené veřejné zakázky/sdílené nakupování	28
B. Realizace projektů s participací veřejnosti	29
Crowdsourcing	29
Crowdfunding	32
Hackathon	38
Participativní rozpočtování	40
C. Zapojení dluhového financování	43
Revolvingový úvěr	43
Účelový úvěr	44
Dluhopis	44
Směnečný program	45
Leasing	46
D. Dotační programy v ČR a EU	46
Národní dotační tituly	46
Operační programy v programovém období 2021-2027	49
Programy přeshraniční spolupráce	50
Programy nadnárodní a mezinárodní spolupráce	51
Evropské programy	51
Kde hledat zdroje informací o mezinárodních programech	54
E. Další možnosti	55
Nadace	55
Sponzorství	56
Bud'te SMART	56

A. Veřejné zakázky

Veřejné instituce nakupují standardně zboží, dodávky a služby prostřednictvím veřejných zakázek v souladu se zákonem č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, v platném znění. Zadání veřejné zakázky je v podstatě záležitostí sladění nabídky a poptávky s cílem zajistit výroby, služby a práce, za jejichž poskytování odpovídá veřejný sektor. Klíčovým aspektem je jednoznačně efektivnost vynaložených prostředků stejně jako nutnost zajistit náležitou úroveň hospodářské soutěže a dodržení právního rámce EU a vnitrostátního právního rámce.¹

Zásady zadávání veřejných zakázek

Na základě novely zákona o zadávání veřejných zakázek byly rozšířeny zásady, které zadavatel musí splnit. Kromě zásad transparentnosti a přiměřenosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace byly doplněny (uvedené v § 6) musí nově zadavatel splnit rovněž podmínky environmentálně odpovědného zadávání a sociálně odpovědného zadávání (§28)

Nové zásady jsou všichni zadavatelé (jak veřejný zadavatel, zadavatel sektorové zakázky i tzv. dotovaný zadavatel) povinni zohlednit při postupu podle zákona o zadávání veřejných zakázek. Povinnost se tedy vztahuje na všechny druhy zadávacích řízení (viz § 3), na všechny druhy veřejných zakázek (služby, dodávky, stavební práce), a to bez ohledu na jejich předpokládanou hodnotu (nadlimitní veřejné zakázky, podlimitní veřejné zakázky i veřejné zakázky malého rozsahu) a platí pro všechna zadávací řízení zahájená od 1. 1. 2021.

Zadavatel tedy již při vytváření zadávacích podmínek u každé jednotlivé veřejné zakázky vyhodnotí, zda je vzhledem k povaze a smyslu zakázky možné uplatnit zásady sociálně odpovědného zadávání a environmentálně odpovědného zadávání i inovací. Pokud z hlediska povahy a smyslu veřejné zakázky bude možné tyto zásady dodržet, musí je při vytváření zadávacích podmínek (a to včetně hodnotících kritérií) zohlednit, a následně v souladu s takto stanovenými zadávacími podmínkami následně provést výběr dodavatele (§ 39 odst. 2).²

Environmentálně odpovědné zadávání

Zadávání zelených veřejných zakázek (z angl. Green Public Procurement) představuje důležitý nástroj k dosažení cílů environmentální politiky souvisejících se změnou klimatu, využíváním zdrojů a udržitelnou spotřebou a výrobou, a to zejména vzhledem k významu výdajů veřejného sektoru na zboží a služby v Evropské unii.³

¹ Evropská unie (2016). Nakupujte zeleně! Příručka o zadávání zelených zakázek. Dostupné on-line: http://ec.europa.eu/environment/gpp/buying_handbook_en.htm

²

<https://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2014/verejne-zakazky/informace-o-novych-zasadach-socialne.html>

³ Evropská unie (2016). Nakupujte zeleně! Příručka o zadávání zelených zakázek. Dostupné on-line: http://ec.europa.eu/environment/gpp/buying_handbook_en.htm

Již v roce 2008 připravilo Ministerstvo životního prostředí Pravidla uplatňování environmentálních požadavků při zadávání veřejných zakázek a nákupech státní správy a samosprávy, která schválila vláda usnesením č. 465 ze dne 14. června 2010⁴. Usnesení bylo dne 24. července 2017 nahrazeno usnesením vlády č. 531⁵, na jehož základě vznikla Metodika pro environmentálně odpovědný přístup při zadávání veřejných zakázek a nákupech státní správy a samosprávy.⁶

Cílem materiálu je metodicky podpořit environmentálně šetrné chování státní správy a samosprávy, které by svým příkladem mělo vést i soukromou sféru a veřejnost k osvojení si postupů šetřících přírodní zdroje, k racionálnímu využívání energie, vody a k předcházení vzniku odpadů, případně minimalizaci jeho množství. Ziskem takového přístupu jsou finanční úspory jak přímé (snížení množství spotřebované energie, vody, paliv), tak nepřímé, tj. snížení nákladů na likvidaci odpadu, snížení objemu emisí znečišťujících vodu, ovzduší, půdu atp.

Součástí materiálu jsou tzv. metodické listy zaměřené na výpočetní techniku, kancelářskou techniku, grafický a hedvábný papír, provoz budov (hospodaření s vodou, energiemi a odpady), osvětlení, nábytek, čisticí prostředky a úklidové služby, osobní vozidla a lehká užitková vozidla a výrobky z druhotných surovin). Jednotlivé listy obsahují mj. environmentální požadavky na pořízené výrobky (vyjmenovává požadavky, které by města či obce měly zohlednit v případě pořízování produktů a služeb nezbytných k běžnému provozu - v relevantních případech jsou tyto požadavky dále rozděleny na povinné požadavky (zakotvené legislativně), doporučené minimální požadavky a maximální požadavky, které je možno uplatnit např. na základě existujících ekoznaček), přehled požadavků a způsob jejich prokázání (parametr, požadovaná hodnota a způsob prokázání) a smluvní podmínky dodávek (zahrnutí doporučených nároků na balení, servis, dopravu apod.).⁷ Uvedené parametry mohou být využity zadavateli v jakémkoliv druhu a režimu zadávacího řízení dle zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, v platném znění.

K usnadnění environmentálně šetrného zadávání existuje rovněž řada metodik vypracovaných Evropskou komisí, které hovoří se o tzv. zelených veřejných zakázkách (z angl. GPP, Green Public Procurement). Aktuálně jsou k dispozici metodiky:

- **barvy, nátěry a barvy pro dopravní značení aplikované na vozovku,**
- **čisticí prostředky a úklidové služby,**
- **doprava,**
- **elektrická a elektronická zařízení používaná v odvětví zdravotní péče (zdravotnická EEZ),**
- **elektřina,**
- **infrastruktura pro čištění odpadních vod,**

⁴ Usnesení vlády č. 465 ze dne 14. 6. 2010 Pravidla uplatňování environmentálních kritérií při zadávání veřejných zakázek a nákupech státní a veřejné správy

⁵ Usnesení vlády č. 531 ze dne 24. 7. 2017 Pravidla uplatňování odpovědného přístupu při zadávání veřejných zakázek a nákupech státní správy a samosprávy

⁶ Ministerstvo životního prostředí. Metodika pro environmentálně odpovědný přístup při zadávání veřejných zakázek a nákupech státní správy a samosprávy. Dostupné on-line:

[https://www.mzp.cz/C1257458002FoDC7/cz/setrna_verejna_sprava/\\$FILE/OFDN-Uvod-20180314.pdf.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002FoDC7/cz/setrna_verejna_sprava/$FILE/OFDN-Uvod-20180314.pdf.pdf)

⁷ https://www.mzp.cz/cz/setrna_verejna_sprava

- kancelářská výpočetní technika (text je aktuálně pouze v angličtině),
- kancelářské budovy – návrh, výstavba a provoz (zatím pouze v angličtině),
- kopírovací a grafický papír,
- nábytek,
- pozemní komunikace - návrh, výstavba a provoz,
- potraviny a stravovací služby,
- splachovací záchody a pisoáry,
- teplovodní kotle/ohříváče,
- textilní výrobky a služby,
- veřejné osvětlení a dopravní signalizace,
- údržba veřejných prostor,
- zařízení k tisku a kopírování,
- zdravotně-technické armatury, a
- datová centra, serverovny a cloudové služby.

Příklady dobré praxe je možné nalézt rovněž na webových stránkách Ekologického institutu Veronica⁸ nebo Ministerstva práce a sociálních věcí⁹.

Nad rámec výše uvedeného je nutné poznamenat, že v roce 2017 byla přijata mezinárodní norma ISO o udržitelném nakupování – ISO 20400 Sustainable Procurement (Udržitelné zadávání). ISO 20400 vychází z předpokladu, že každá organizace má environmentální, sociální a ekonomický vliv a pro organizace, které se chtějí chovat udržitelně, je nakupování silným nástrojem k naplňování cílů udržitelnosti. Udržitelnost přitom ISO 20400 nechápe v úzce vymezeném environmentálně šetrném slova smyslu, ale jako takový stav globálního systému, zahrnujícího environmentální, sociální a ekonomické aspekty, ve kterém jsou současné potřeby naplňovány bez snižování možností budoucích generací naplnit jejich potřeby. Udržitelné zadávání je pak takové zadávání, které má co nejpozitivnější ekologické, sociální a ekonomické dopady v průběhu celého životního cyklu.

Sociálně odpovědné zadávání

Veřejné instituce mohou zvýšit svou společenskou odpovědnost tak, že budou v rámci veřejných zakázek nakupovat výrobky a služby, které pomáhají vytvářet nové pracovní příležitosti, důstojné pracovní podmínky, zvyšují sociální a profesní začlenění a dávají šanci zdravotně postiženým a znevýhodněným osobám.

Odpovědnost a důraz na etické aspekty při zadávání zakázek může být rovněž pobídkou pro podnikatele – aby se zavázali k odpovědnému a udržitelnému řízení výrobního procesu

⁸ <https://www.veronica.cz/priklady-dobre-praxe>

⁹ <http://sovz.cz/priklady-dobre-praxe/>

a zaměstnanosti. Proto může být společensky odpovědné zadávání veřejných zakázek strategickým nástrojem k zefektivnění sociálních a pracovních politik.

Evropská komise chce zohledňování sociálních kritérií při zadávání veřejných zakázek usnadnit a podporovat jejich využívání v celé EU. Z tohoto důvodu je k dispozici všem zadavatelům z EU příručka *Sociální nakupování - Průvodce zohledňování sociálních hledisek při zadávání veřejných zakázek* (2. vydání)¹⁰. Příručka popisuje nejenom organizační strategii pro sociální nakupování, ale i identifikaci potřeb a plánování zakázky, zadávací řízení a nastavení podmínek veřejné zakázky a jejich prosazování.

V České republice se problematikou sociálně odpovědného zadávání dlouhodobě věnuje Institut odpovědného veřejného zadávání ve spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí. V rámci svých aktivit byly vytvořeny publikace jako Veřejné zakázky jako nástroj podpory místní komunity, ekonomiky a životního prostředí¹¹, příručka Odpovědné veřejné zadávání v kostce, příručka odpovědného veřejného zadávání k novele zákona o zadávání veřejných zakázek od 1. 1. 2021¹² a další. Institut rovněž nabízí celou řadu školení, publikuje články a prezentuje uvedené téma.

Ekonomická výhodnost nabídky nebo nejnižší cena?

Při přípravě zadávacích dokumentací se zadavatel musí rozhodnout, jakým způsobem bude obdržené nabídky hodnotit. Zákon o zadávání veřejných zakázek mu umožňuje celkem tři možnosti hodnocení a to na základě nejnižší nabídkové ceny, hodnocení na základě nejnižších nákladů životního cyklu (§117 zákona) a hodnocení nabídek na základě nejvýhodnějšího poměru nabídkové ceny a kvality (§ 115 zákona).

Tabulka 1. Výhody a nevýhody jednotlivých druhů hodnocení nabídek (§114)

	Výhody	Nevýhody
Nejnižší nabídkové ceny	Jednoduchost - zadání VZ je jednoduché, příprava zadávacího řízení bude trvat méně času než složitější metody Transparentnost - proces výběru dodavatele je transparentní, je zde jediné hodnotící kritérium, které je objektivní Rychlost – proces hodnocení může být velice rychlý, oproti veřejným zakázkám, kde se hodnotí i kvalita, bude trvat méně času	Nemožnost zohlednění kvalitativních aspektů Nemožnost zohlednění nákladů na životního cyklu výrobku/služby (cena je stanovena pouze na základě přímých nákladů); Neexistence prostoru pro inovace Definice předmětu plnění v zadávací dokumentaci zajišťuje, že nabízené zboží/služby budou z hlediska užitných vlastností totožné, resp. budou naplňovat

¹⁰ Oznámení Komise „Sociální nakupování – Průvodce zohledňování sociálních hledisek při zadávání veřejných zakázek (2. vydání)“, C(2021) 3573. Dostupné online: <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/45767>

¹¹ Leona Gergelová Šteigrová, Monika Dobrovodská, Adam Gromnica, Adéla Havlová, Eva Chvalkovská, Zbyněk Pochmon. Veřejné zakázky jako nástroj podpory místní komunity, ekonomiky a životního prostředí. 2021 Dostupné online: https://www.sovz.cz/wp-content/uploads/2021/02/sovz_publicace_lokalnidopady_web-s-prokliky_2021_02_10-1.pdf

¹² Leona Gergelová Šteigrová, Eva Chvalkovská, Monika Dobrovodská, Marie Janečková. Odpovědné veřejné zadávání v kostce, příručka odpovědného veřejného zadávání k novele zákona o zadávání veřejných zakázek od 1. 1. 2021. 2020. Dostupné online: https://sovz.cz/wp-content/uploads/2020/12/publicace_ovz_v-kostce.pdf

minimální úroveň nutnou pro splnění cílů zadavatele

Nelze zvýhodnit dodavatele, kteří nabídnou vyšší úroveň užitečných vlastností (např. kratší dobu dodání, vyšší rychlost tisku apod.) – zadavateli vyšší kvalita nepřináší dodatečný užitek při dosahování cílů veřejné zakázky

Z hlediska budoucích provozních nákladů se veřejná zakázka netýká předmětů dlouhodobé spotřeby a nabízené předměty se nemohou příliš lišit.

Pokud je metoda nevhodně použita může být výsledkem velmi nízká nabídková cena (cena, která nestačí na pokrytí jeho nákladů)

Cenové hledisko převažující nad hodnocením kvality se může z krátkodobého hlediska jevit jako výhodné (úspora veřejných finančních prostředků), nicméně z dlouhodobé perspektivy může u specifických předmětů plnění (např. odborných služeb) dojít k neefektivnímu nakládání s veřejnými prostředky (vznik dodatečných nákladů)

Hodnocení na základě nejnižších nákladů životního cyklu

Lze využít, pokud zadavateli vzniknou v různých fázích životního cyklu předmětu veřejné zakázky v souvislosti s jeho užíváním dodatečné nezanedbatelné náklady

Lze využít, pokud je možné předpokládat, že u dodávek od různých dodavatelů budou tyto náklady rozdílné

Náklady životního cyklu mohou být zvoleny jako jedno z hodnotících kritérií, případně mohou být vedle ceny zvolena taková kritéria, která nejsou založena na vyčíslení celkových nákladů životního cyklu, ale na jejichž základě lze porovnat očekávané náklady pro předměty veřejné zakázky nabízené jednotlivými účastníky zadávacího řízení či kritéria, která mohou náklady výrazně ovlivnit.

Vždy nutné analyzovat celkové náklady životního cyklu předmětu veřejné zakázky

Zadavatel musí uvést v zadávací dokumentaci údaje, které mají účastníci zadávacího řízení poskytnout, a metodu, kterou zadavatel použije ke stanovení nákladů životního cyklu podle těchto údajů

Hodnocení nabídek na základě nejvýhodnějšího poměru nabídkové ceny a kvality

Možnost hodnocení kvality řešení navržených účastníky zadávacího řízení

Podporu hledání inovačních řešení, jejichž zdrojem často bývají MSP (tato metoda tedy podporuje zapojení MSP do veřejných zakázek)

Možnost zohlednění nákladů životního cyklu jako jednoho z kritérií, pokud je to ekonomicky racionální

Nemožnost hodnotit pouze na základě jednoho kritéria (ceny)

Nutno stanovit každému kritériu příslušnou váhu

Optimální kombinace se liší zakázkou od zakázky a odvíjí se od cílů, požadovaného výstupu a konkrétních podmínek a situace, v níž se zadavatel nachází

Výsledkem může být, že bude ekonomicky výhodnější koupit dražší produkt, pokud jeho

Vhodná metoda především u zakázek,
jejichž předmět není homogenní a lehce
zaměnitelný, tj. má rozdílné vlastnosti

vlastnosti budou znamenat dostatečně
vysoký přínos pro dosažení cílů zadavatele

Zdroj: Metodika pro hodnocení nabídek dle ekonomické výhodnosti dle zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek¹³

Pokud zadavatel zvolí výběr dodavatele předmětu veřejné zakázky pomocí metody nejvýhodnějšího poměru nabídkové ceny a kvality, je podle § 115 Zákona povinen v zadávací dokumentaci uvést, že zvolil tuto metodu hodnocení a zároveň jasně stanovit pravidla pro hodnocení nabídek, a to:

- kritéria hodnocení nabídek;
- metodu hodnocení kritérií;
- vztah mezi jednotlivými kritérii (např. váhu jednotlivých kritérií).

Pro hodnocení nabídek na základě nejvýhodnějšího poměru nákladů životního cyklu a kvality musí být stanoveny kritéria nákladů životního cyklu tak, aby:

- založena na objektivně ověřitelných a nediskriminačních kritériích;
- přístupná všem dodavatelům;
- založena na údajích, které mohou dodavatelé poskytnout bez vynaložení nepřiměřeného úsilí.

Jako hodnotící kritéria, kromě ceny, mohou zadavatelé zvážit také možnost použít jako kritérium náklady. Obvykle se jedná o peněžní hodnotu výroby, pořízení, používání, spotřeby, údržby, propojení, recyklace a/nebo likvidace předmětu veřejné zakázky. K jejímu výpočtu by zadavatelé měli používat dostupné a objektivní metodiky výpočtu nákladů životního cyklu.

Vhodná metodika výpočtu nákladů přiřadí smysluplné číselné hodnoty k jednotlivým oprávněným zájmům zadavatele veřejných zakázek, např. náklady na spotřebu pohonných hmot a údržbu vozového parku. Hodnota přiřazená každé nákladové složce se bude lišit v závislosti na povaze a jeho specifických potřebách, např. poštovní vozidla provozovaná v městském prostředí vyžadují jiné ocenění kritérií než vozidla pro dálkový rozvoz, která budou jezdit po dálnicích a na venkově, kde je méně příležitostí pro doplňování paliva a servis.

Zkombinování kritérií pro zadání zakázky spočívajících v ceně a v nákladech může stimulovat inovace. Inovativní vozidlo může nabídnout lepší výsledky, pokud jde o spotřebu pohonných hmot, ekologické zdroje energie nebo intervaly údržby, i když je jeho počáteční kupní cena vyšší než u standardně nabízených vozidel. Tím se optimalizují náklady životního cyklu pro zadavatele veřejných zakázek. Nejenže se mu jeho počáteční výdaje vrátí, ale celkové náklady životního cyklu mohou být u inovativního řešení nižší. Hospodářské subjekty budou moci naproti tomu prodat

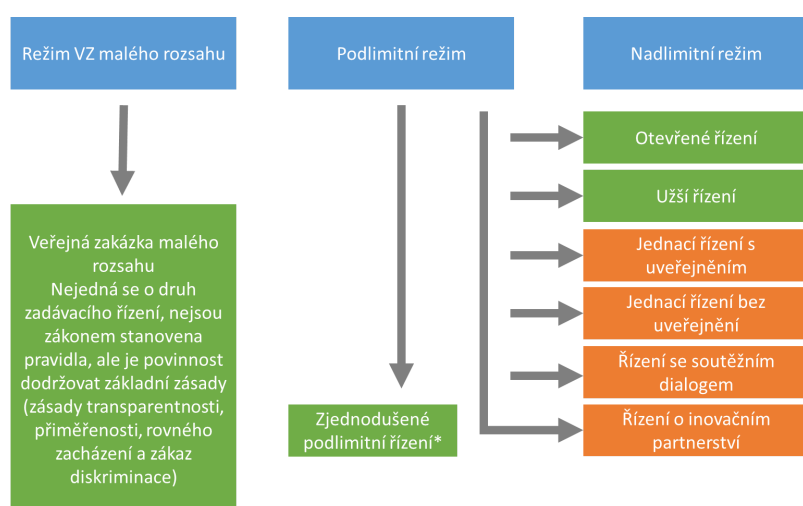
¹³ Ministerstvo pro místní rozvoj. Metodika pro hodnocení nabídek dle ekonomické výhodnosti dle zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek. 2016. Dostupné online: https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwiu53MrrX7AhV9g_oHHf1MCv8QFn_oECBcQAw&url=https%3A%2F%2Fportal-vz.cz%2Fwp-content%2Fuploads%2F2019%2Fo6%2FMETODIKA-PRO-HODNOCENI-NABIDEK.pdf&usq=AOvVaw3r5bAmxolmo1xXinbLzQJF

inovativní výrobky, které by možná jinak nenašly své místo na trhu, a to díky uznání toho, že lépe splňují nákladová kritéria.

Druhy zadávacích řízení

Zadavatel je dle zákona obecně povinen veřejnou zakázku zadat v některém z druhů zadávacích řízení. Zákon (§ 3) zadavateli umožňuje výběr z celkem 9 druhů zadávacích řízení. Může si vybrat od administrativně jednodušších až po ty poměrně administrativně náročné. Výběr nejvhodnějšího druhu zadávacího řízení záleží vždy na zadavateli.

Obrázek 1. Druhy zadávacích řízení

Zdroj: Stručný průvodce zadavatele světem veřejných zakázek, 2. díl¹⁴

Při volbě nejvhodnějšího druhu zadávacího řízení by se měl zadavatel řídit tím, co poptává (jaké plnění). Dalším limitujícím faktorem pro volbu druhu zadávacího řízení je i režim veřejné zakázky. Ne vždy lze vybírat druh zadávacího řízení ze všech možností, které zákon zná. Některá zadávací řízení lze použít pouze v určitém režimu. Použití některých druhů zadávacích řízení je navíc vázáno na splnění zákonných podmínek. Zatímco například otevřené a užší řízení je možno použít (z hlediska zákona) téměř vždy, pro použití jednacího řízení bez uveřejnění jsou již zákonem stanoveny přísné podmínky, bez jejichž naplnění nemůže zadavatel o využití tohoto postupu uvažovat. Jiným příkladem může být jednací řízení s uveřejněním, jehož použití je v nadlimitním režimu vázáno na splnění zákonných podmínek, zatímco v podlimitním režimu se jedná o řízení použitelné všeobecně.

¹⁴ Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. Stručný průvodce zadavatele světem veřejných zakázek, 2. díl. 2019 Dostupné online:

https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwiT0_P-wbX7AhV9SfEDHXlQCHEQFnoECBUQAQ&url=https%3A%2F%2Fwww.uohs.cz%2Fdownload%2FInformacni_listy%2F2019%2FInfolist_2019_03_pruvodceVZ_II.pdf&usg=AOvVaw1MJFwBcjW2bCLeuV46CWC

V každém případě je nezbytné podmínkám použití jednotlivých druhů zadávacích řízení věnovat náležitou pozornost.

A. Otevřené řízení

Jedná se o nejběžnější postup. Každá společnost, která má zájem, může podat žádost s úmyslem vyhrát výběrové řízení a získat smlouvu s veřejným zadavatelem (zadavatel vyzývá neomezený počet dodavatelů k podání nabídky). Otevřené řízení je představitelem „jednofázového“ zadávacího řízení.

B. Užší řízení

Přiblížit užší řízení znamená v mnohém odkázat na otevřené řízení, avšak oproti němu je užší řízení standardním představitelem „dvoufázového“ druhu zadávacího řízení. Skládá se ze dvou na sebe navazujících fází, tudíž cesta k výběru vybraného dodavatele je de facto o něco zdlouhavější než v případě řízení otevřeného. Velmi zjednodušeně lze tyto dvě fáze definovat následovně.

V první fázi zadavatel vyzve neomezený okruh dodavatelů k projevení zájmu o účast v zadávacím řízení a u těch dodavatelů, kteří zájem projeví, posoudí, kdo z nich je kvalifikovaný pro plnění veřejné zakázky dle jím předem stanovených podmínek. Následně zadavatel výzvou tyto kvalifikované dodavatele osloví k podání nabídek, což představuje druhou fázi užšího řízení. V této druhé fázi posuzuje a hodnotí podané nabídky, z nichž vybírá vítěze.

C. Zjednodušené podlimitní řízení

Zákon v případě podlimitního režimu upravuje jeden specifický druh zadávacího řízení – zjednodušené podlimitní řízení. Jak již samotný název napovídá, mělo by se jednat o určité zjednodušení postupu oproti výše popsaným druhům. Zjednodušené podlimitní řízení je možno použít v případě veřejných zakázek, jejichž předpokládaná hodnota v případě veřejných zakázek na dodávky a služby odpovídá podlimitnímu režimu, v případě veřejných zakázek na stavební práce pak zákon stanovuje, že jejich předpokládaná hodnota nesmí přesáhnout 50 000 000 Kč. V případě zjednodušeného podlimitního řízení je nutno vidět jistou paralelu s otevřeným řízením. Stejně jako v případě otevřeného řízení se jedná o „jednofázové“ zadávací řízení, v rámci kterého zadavatel vyzývá neomezený počet dodavatelů k podání nabídek.

D. Jednací řízení bez uveřejnění

Při jeho aplikaci dochází z různých důvodů cíleně k omezení (vyloučení) soutěže o veřejnou zakázku. Jedná se v zásadě o zcela neformální, zvláštní proces zadávání veřejné zakázky, který se v podstatě blíží přímému oslovení konkrétního dodavatele. Typicky jej lze použít v případě, kdy z objektivních důvodů neexistuje hospodářská soutěž, tedy kdy reálně existuje jediná osoba (jeden dodavatel), která je schopna poskytnout, oč zadavatel žádá, případně v situacích, kdy na formalizovaný proces není z objektivních příčin (z důvodu krajně naléhavé okolnosti, kterou zadavatel nemohl předvídat a ani ji nezpůsobil) čas. Pro použití tohoto druhu zadávacího řízení je nutné splnění velmi přísných podmínek, které zadavatel musí umět spolehlivě prokázat. Zadavatelům lze v tomto ohledu doporučit, aby využití jednacího řízení bez uveřejnění velmi pečlivě zvažovali, neboť se jedná

o výjimku z „klasického“ postupu, která je vykládána velmi přísně, a skutečnost, že byly naplněny zákonem stanovené důvody pro použití tohoto druhu zadávacího řízení, musí vždy unést a prokázat sám zadavatel, který se pro tento postup rozhodl.¹⁵

E. Jednací řízení s uveřejněním

Jednací řízení s uveřejněním je jedním z druhů zadávacích řízení v nadlimitním režimu. Jeho užití je podmíněno naplněním některé z podmínek použití podle § 60 zákona, které mají primárně zajistit, aby uvedený druh řízení nebyl „nadužíván“. Důvodem je především samotný charakter jednacího řízení s uveřejněním – to se vedle zjednodušeného režimu a jednacího řízení bez uveřejnění blíží soukromoprávnímu uzavírání smluv. Ve vztahu k jednacímu řízení bez uveřejnění je nicméně nutné poznamenat, že v případě jednacího řízení s uveřejněním dochází k odeslání oznámení o zahájení zadávacího řízení k uveřejnění podle § 212 zákona a zadavatel prostřednictvím něj vyzývá neomezený počet dodavatelů k podání žádosti o účast; oproti jednacímu řízení bez uveřejnění tak při zadávání veřejné zakázky nedochází k omezení hospodářské soutěže.¹⁶

Zákon předvídá také řešení situací, kdy samotná specifikace předmětu veřejné zakázky vzejde až z průběhu zadávacího řízení. Existují totiž zadávací řízení, v rámci kterých je možné, aby zadavatel s účastníky dále jednal (jednací řízení s uveřejněním, řízení se soutěžním dialogem, řízení o inovačním partnerství). Zákon předpokládá, že zadavatel v těchto případech zahajuje zadávací řízení s cílem, aby při jednání s účastníky našel (vyvinul) to správné, nejvýhodnější řešení schopné naplnit jeho potřeby, a případně, aby současně vyjednal co nejvýhodnější cenu za toto plnění. Další zcela svébytnou možností pro poptávání ještě ne zcela konkrétního řešení je soutěž o návrh. Jedná se o postup zadavatele, který směřuje k získání jakéhosi konceptu či ideového návrhu. Může jím být zejména plán nebo projekt v oblasti územního plánování nebo architektonických, stavebních, technických a inspekčních služeb.

Nicméně v těchto případech se již jedná o druhy zadávacích řízení, jejichž provedení je poměrně komplikovanější.

F. Soutěžní dialog

Soutěžní dialog je zadávací řízení určené pro zvláště složité zakázky, umožňující veřejnému zadavateli získat inovativní řešení daného projektu v situaci, kdy sám není z objektivních důvodů schopen přesně specifikovat způsob provedení veřejné zakázky. Cílem soutěžního dialogu je tedy nalézt na podkladě jednání s vyzvanými zájemci, kteří veřejnému zadavateli předložili návrh svých řešení, jedno nebo více řešení splňující požadavky a potřeby veřejného zadavatele. V rámci soutěžního dialogu je veřejný zadavatel oprávněn s dodavateli diskutovat veškeré aspekty nabízených řešení s tím, že nesmí být narušena důvěrnost informací sdělených dodavateli v rámci předložených řešení.

¹⁵ Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. Stručný průvodce zadavatele světem veřejných zakázek, 2. díl. 2019 Dostupné online:

https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwiTo_P-wbX7AhVgSFEDHXLOCHEQFnoECBUQAQ&url=https%3A%2F%2Fwww.uohs.cz%2Fdownload%2FInformacni_listy%2F2019%2FInfolist_2019_03_pruvodceVZ_II.pdf&usg=AOvVaw1MJFwBcjFW2bCLEuV46CWC

¹⁶ <https://rowan.legal/jednaci-řízení-s-uveřejněním-prakticky-a-na-příkladech/>

V oznámení soutěžního dialogu oznamuje veřejný zadavatel neomezenému počtu dodavatelů svůj úmysl zadat veřejnou zakázku v tomto zadávacím řízení; oznámení soutěžního dialogu je výzvou k podání žádostí o účast v soutěžním dialogu a k prokázání splnění kvalifikace. Vedle oznámení je veřejný zadavatel oprávněn specifikovat své potřeby, požadavky a jiné skutečnosti rovněž v dokumentaci soutěžního dialogu. Nejde o klasickou zadávací dokumentaci, na jejímž základě se podávají nabídky, ale spíše o určitou primární představu zadavatele, týkající se budoucího plnění. Zadávací dokumentace totiž v okamžiku odeslání oznámení soutěžního dialogu ještě nemůže být zpracována, protože veřejný zadavatel není schopen specifikovat předmět veřejné zakázky. Veřejný zadavatel je schopen sdělit dodavatelům pouze informace o svých představách a požadavcích týkajících se budoucího plnění.

V průběhu soutěžního dialogu vede veřejný zadavatel jednání. O každém jednání v soutěžním dialogu je povinen vyhotovit protokol, z něhož bude patrný předmět a výsledek jednání, není však povinen jednat se všemi vyzvanými zájemci současně, je však povinen zachovat obdobný předmět a rozsah jednání se všemi zájemci. Veřejný zadavatel si může v oznámení soutěžního dialogu vyhradit, že soutěžní dialog bude probíhat ve fázích, jejichž cílem je snížit počet řešení, o nichž bude nadále probíhat soutěžní dialog. Snížit počet řešení je veřejný zadavatel povinen provést vždy podle hodnotících kritérií uveřejněných v oznámení soutěžního dialogu či v dokumentaci soutěžního dialogu, a to vždy po skončení jednotlivé fáze. Veřejný zadavatel pokračuje v dialogu do doby, než může vybrat a určit jedno nebo více řešení způsobilých splnit jeho potřeby a požadavky.

Účelem jednání není přitom stanovení smluvních podmínek; v rámci jednotlivých jednání se veřejný zadavatel snaží nalézt nejvhodnější prostředky a řešení, které by mohly naplnit jeho požadavky.¹⁷

G. Řízení o inovačním partnerství

Řízení o inovačním partnerství je zadávací řízení na vývoj inovativních výrobků, služeb nebo stavebních prací a následný nákup výsledných dodávek, služeb nebo stavebních prací. Stejně jako v soutěžním dialogu neobsahuje zadávací dokumentace v řízení o inovačním partnerství podrobné technické specifikace, ale pouze popis potřeb veřejného zadavatele. Během řízení o inovačním partnerství uchazeči vyvíjejí nová řešení během jedné nebo více fází výzkumu a vývoje a na konci konečné fáze výzkumu a vývoje jsou vyvinutá řešení hodnocena podle potřeb. Pokud veřejný zadavatel rozhodne, že vyvinuté řešení splní potřeby, má veřejný zadavatel možnost pořídit řešení v komerčním měřítku. Pokud bylo v konečné fázi výzkumu a vývoje vyvinuto více než jedno řešení, musí veřejný zadavatel zvolit nejlepší řešení na základě zveřejněných kritérií pro zadání zakázky.

Řízení o inovačním partnerství je nejvhodnějším postupem, pokud chcete zkombinovat rozsáhlou fázi výzkumu a vývoje s následnou fází zadávání zakázek (fáze) inovativních výsledků, které splňují požadavky na kvalitu a náklady stanovené dříve ve specifikacích nabídkového řízení.

Poznámka: Zatímco PCP a PPI (metody popsány níže) nejsou skutečnými postupy podle směrnice o zadávání veřejných zakázek (i když v PPI mohou být použity jakékoli postupy), inovační partnerství je ve skutečnosti zvláštním postupem podle směrnic o zadávání veřejných zakázek.

¹⁷ <https://moderniobec.cz/soutezni-dialog-nove-zadavaci-řízení-jen-pro-veřejne-zadavatele/>

Jak vyplývá z výše uvedeného popisu jednotlivých druhů zadávacích řízení, v případě realizace inovativních projektů by měla být nejvíce používána zadávací řízení: 1. Soutěžní dialog, řízení o inovačním partnerství či případně jednací řízení bez uveřejnění.

Metodické podklady

V případě, kdy si zadavatel není jistý v případě přípravy zadávací dokumentace/výběru dodavatele, jsou mu k dispozici následující metodické návody:

1. Sdělení Komise - Pokyn k zadávání veřejných zakázek na inovativní řešení (C(2018) 3051) ze dne 15. 5. 2018¹⁸

Materiál obsahuje celkem 4 kapitoly zaměřené na objasnění koncepce zadávání veřejných zakázek na inovativní řešení, její zastřešující rozměr a přidanou hodnotu (kapitola 1), nastínění politického rámce, který je nezbytný ke strategickému využívání zadávání veřejných zakázek na inovativní řešení (kapitola 2), ukázkou, jak při zadávání veřejných zakázek otevřít dveře inovátorům včetně začínajících podniků a inovativních malých a středních podniků (kapitola 3) a popisuje, jak prostřednictvím postupů zadávání veřejných zakázek modernizovat veřejné služby pomocí inovativních řešení a vytvářet hospodářský růst a pracovní místa (kapitola 4).

2. Veřejné zakázky na inovativní řešení: Metodika pro zadavatele, 2021¹⁹

Metodika v první části věnuje pojmu udržitelnosti a odpovědného veřejného zadávání se věnuje novele zákona č. 134/2016 Sb., zákona o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů. Druhá část Metodiky je zaměřena na vysvětlení pojmu inovace a zadávání veřejných zakázek na inovace. Zmiňuje důležité aspekty inovativního zadávání v obecné rovině i jeho rizika. Dále se věnuje třem zadávacím řízením, která jsou vhodná pro zadávání veřejných zakázek na inovace. Jde o řízení o inovačním partnerství, řízení se soutěžním dialogem a veřejnou zakázku malého rozsahu s jednáním.

3. Stručný průvodce zadavatele světem veřejných zakázek (1. - 3. díl)²⁰

Průvodce se skládá celkem ze tří částí, které jsou zaměřeny na to, co je veřejná zakázka, předmět veřejné zakázky, předpokládanou hodnotu a režim veřejné zakázky, dále na jaké druh zadávacího řízení vybrat, zadávací dokumentaci, kvalifikaci, jak vybrat nejlepšího dodavatele, stanovení pravidel a zahájení zadávacího řízení, hodnocení nabídek, ukončení zadávacího řízení a ochranu proti nesprávnému postupu zadavatele.

¹⁸ Evropská komise. Sdělení Komise - Pokyn k zadávání veřejných zakázek na inovativní řešení (C(2018) 3051) ze dne 15. 5. 2018. 2018. Dostupné online:

<https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwjQjuaC7Ln7AhXUSfEDHaOpBfIQFnoECAQQAQ&url=https%3A%2F%2Fportal-vz.cz%2Fwp-content%2Fuploads%2F2021%2F02%2FC-2018-3051-F1-CS-MAIN-PART-1.pdf&usq=AOvVaw2-GUMAQ4pIEMfdencx4C3>

¹⁹ J. Slípková, P. Slípek. Veřejné zakázky na inovativní řešení: Metodika pro zadavatele. 2021. Dostupné online: <https://www.tacr.cz/inovace-v-zadavani-verejnych-zakazek/>

²⁰ Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. Stručný průvodce zadavatele světem veřejných zakázek (1. - 3. díl), 2019-2020. Dostupné online:

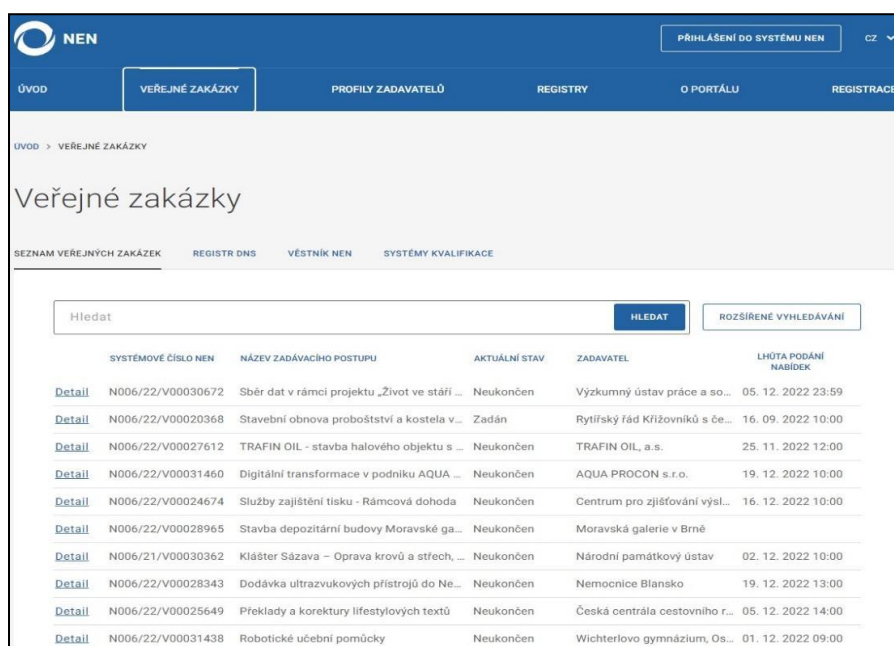
1. a 2. díl: <https://www.uohs.cz/cs/informacni-centrum/informacni-listy.html#2019>

3. díl: <https://www.uohs.cz/cs/informacni-centrum/informacni-listy.html#2019>

Kde hledat příklady již realizovaných veřejných zakázek?

V České republice existuje tzv. Národní elektronický nástroj. Národní Elektronický Nástroj²¹ (zkráceně NEN) je bezplatný systém pro administraci a zadávání veřejných zakázek. Od 1. července 2018 je NEN povinný pro většinu ústředních orgánů státní správy a jejich podřízené organizace. Aktuálně obsahuje 3086 zadavatelů, 23 472 dodavatelů a 148 897 realizovaných zakázek v objemu 702 mld. Kč. (informace k 19. 11. 2022). Hledat lze rovněž ve Věstníku veřejných zakázek

Obrázek 2. Národní elektronický nástroj

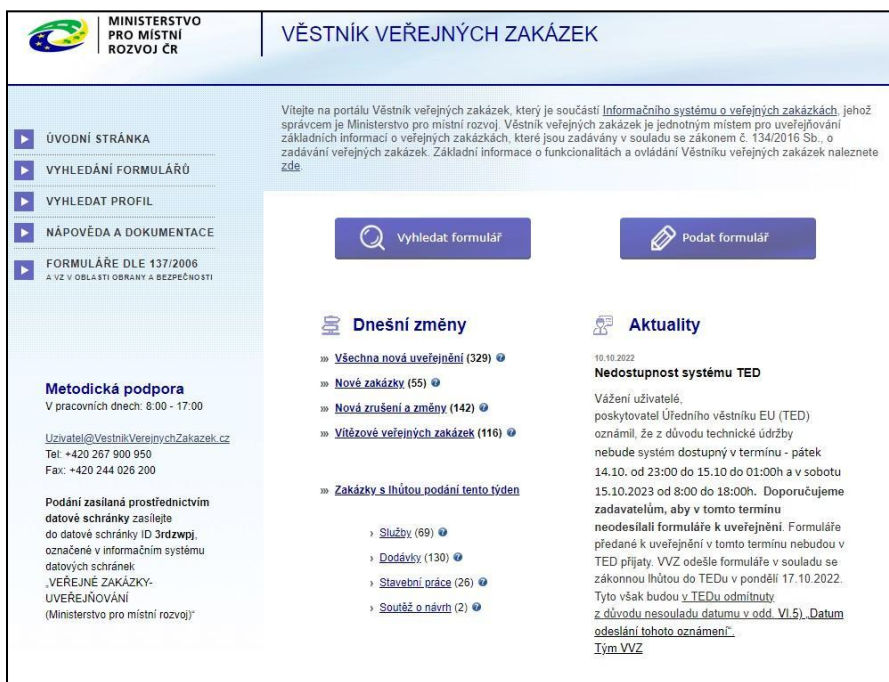

	SYSTÉMOVÉ ČÍSLO NEN	NÁZEV ZADÁVACÍHO POSTUPU	AKTUÁLNÍ STAV	ZADAVATEL	LHŮTA PODÁNÍ NABÍDEK
Detail	N006/22/V00030672	Sběr dat v rámci projektu „Život ve stáří ...	Neukončen	Výzkumný ústav práce a so...	05. 12. 2022 23:59
Detail	N006/22/V00020368	Stavební obnova probostství a kostela v...	Zadán	Rytířský řád Křižovníků s če...	16. 09. 2022 10:00
Detail	N006/22/V00027612	TRAFIN OIL - stavba halového objektu s ...	Neukončen	TRAFIN OIL, a.s.	25. 11. 2022 12:00
Detail	N006/22/V00031460	Digitální transformace v podniku AQUA ...	Neukončen	AQUA PROCON s.r.o.	19. 12. 2022 10:00
Detail	N006/22/V00024674	Služby zajištění tisku - Rámcová dohoda	Neukončen	Centrum pro zjišťování výsl...	16. 12. 2022 10:00
Detail	N006/22/V00028965	Stavba depozitární budovy Moravské ga...	Neukončen	Moravská galerie v Brně	
Detail	N006/21/V00030362	Klášter Sázava – Oprava krovů a stře...	Neukončen	Národní památkový ústav	02. 12. 2022 10:00
Detail	N006/22/V00028343	Dodávka ultrazvukových přístrojů do Ne...	Neukončen	Nemocnice Blansko	19. 12. 2022 13:00
Detail	N006/22/V00025649	Překlady a korektury lifestyleových textů	Neukončen	Česká centrála cestovního r...	05. 12. 2022 14:00
Detail	N006/22/V00031438	Robotické učební pomůcky	Neukončen	Wichterlovo gymnázium, Os...	01. 12. 2022 09:00

Zdroj: <https://nen.nipez.cz/verejne-zakazky>

²¹ <https://nen.nipez.cz/>

Obrázek 3. Věstník veřejných zakázek

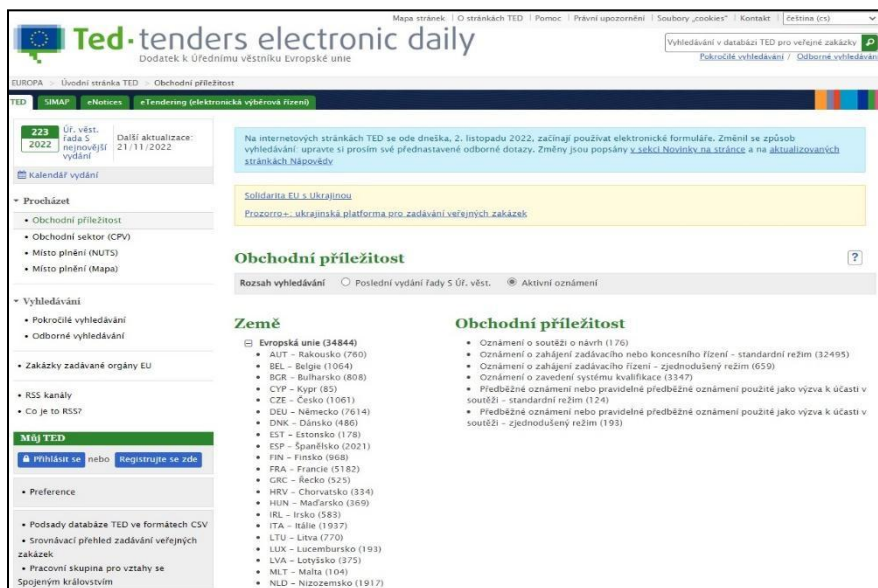

The screenshot shows the homepage of the Věstník veřejných zakázek website. It features a navigation menu on the left with links to 'ÚVODNÍ STRÁNKA', 'VYHLEDÁNÍ FORMULÁŘŮ', 'VYHLEDAT PROFIL', 'NÁPOVĚDA A DOKUMENTACE', and 'FORMULÁŘE DLE 137/2006'. The main content area includes a search bar, a list of 'Dnešní změny' (Today's changes), and a section for 'Aktuality' (News) with a notice about the unavailability of the TED system. The footer contains contact information for the Ministry of Regional Development of the Czech Republic.

Zdroj: <https://www.vestnikverejnychzakazek.cz/>

Na úrovni Evropské unie existuje tzv. TED (z angl. Tender Electronic Daily). Jedná se o elektronickou verzi Dodatku k Úřednímu věstníku EU vyhrazenou pro evropské veřejné zakázky. Na stránkách TED se ročně zveřejňuje 676 tis. oznámení o veřejných zakázkách, mezi nimiž je 258 tis. výzev k podání nabídek v hodnotě cca 670 mld. eur.

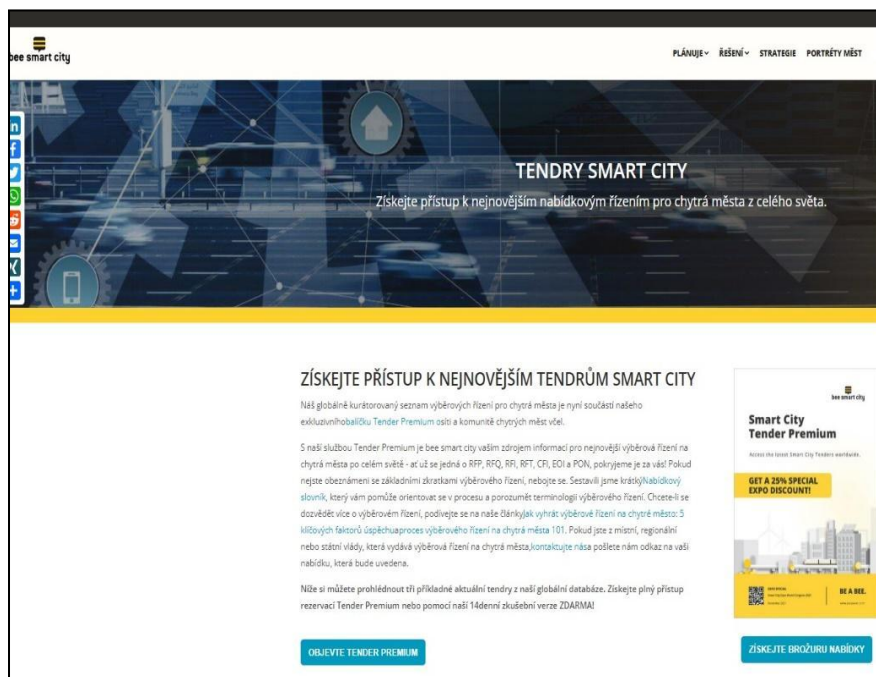
Obrázek 4. TED

The screenshot shows the TED website interface. It includes a header with the TED logo and navigation links. The main content area displays a list of 'Obchodní příležitosti' (Business opportunities) and 'Země' (Countries) with various filters and search options. The footer contains contact information for the Ministry of Regional Development of the Czech Republic.

Zdroj: <https://ted.europa.eu/TED/browse/browseByBO.do>

Obrázek 5. Veřejné zakázky v oblasti SMART City

Zdroj: <https://www.beesmart.city/>

Existují rovněž placené verze přehledu veřejných zakázek, které jsou specificky zaměřené na zakázky v oblasti SMART, Jako jeden z největších portálů na světě lze nalézt na webových stránkách bee smart city, které slouží rovněž jako oblast sdílení dobré praxe.

Specifické způsoby realizace veřejných zakázek

PPI/PCP - zadávání veřejných zakázek v oblasti inovací

Přesný návod jak zadávat veřejné zakázky v oblasti SMART není popsán ani na evropské, ani na národní úrovni. Hlavním důvodem je, že veřejný zadavatel může zadat inovativní veřejné zakázky v jakékoliv oblasti (např. energetice, zdravotnictví, školství apod.). Z uvedeného důvodu musí jednotlivé postupy vycházet z konkrétní potřeby veřejného zadavatele.

Pokud veřejný zadavatel nezná vhodná či možná technická řešení nebo postupy či podmínky, za kterých by bylo možné plnění realizovat, dospěl k prvnímu kroku inovativního veřejného zadávání. Veřejný zadavatel zná tedy cíl, kterého chce dosáhnout, ale ne cestu.

Proto pokud jde o definici inovativního zadávání veřejných zakázek, jedná se o pojem vykládaný na evropské úrovni velmi široce. Za inovativní v oblasti veřejných zakázek jsou považovány např. tzv. technické konzultace, realizované mezi zadavateli a dodavateli před zahájením zadávacích řízení, při nichž se zadavatel snaží získat možné návrhy řešení svých potřeb (v České republice tzv. předběžné tržní konzultace). Za zadávání veřejných zakázek na inovativní řešení je samozřejmě též považováno

(oprávněné) použití zadávacích řízení, ve kterých je zadavateli umožněno jednat s dodavateli o jejich návrzích (typicky řízení se soutěžním dialogem či jednací řízení s uveřejněním).²²

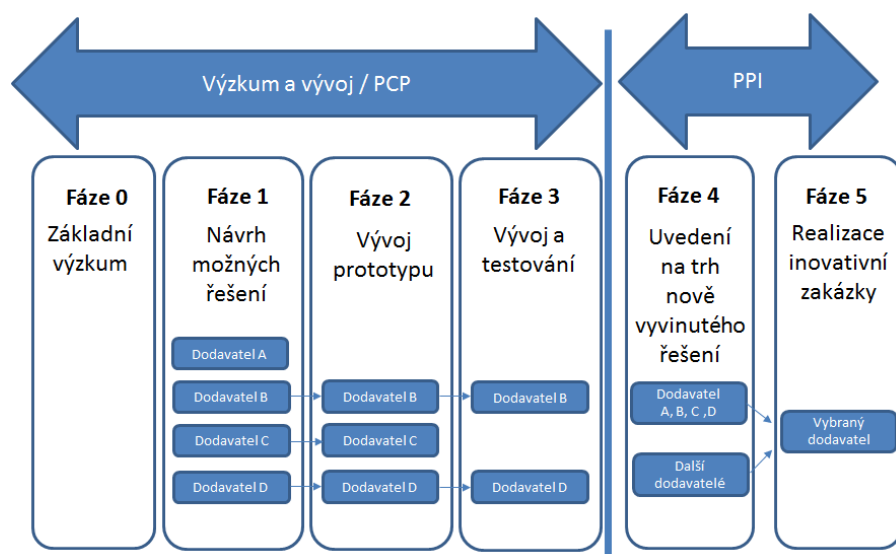
Rozlišovány jsou 2 základní okruhy inovativního zadávání:

1. Pokud na trhu neexistují řešení, která zadavatel potřebuje a je zapotřebí výzkum a vývoj, jedná se o tzv. zadávání zakázek v předobchodní fázi (z angl. Pre-commercial Procurement; PCP).
2. Pokud již řešení na trhu existují zcela nebo již v malém množství a nepotřebují další výzkum a vývoj, jedná se o tzv. zadávání veřejných zakázek v oblasti inovativních řešení (z angl. Public Procurement Innovation; PPI).²³

Na PCP může navazovat PPI a to stejně platí i obráceně.

Poznámka: V případě měst a obcí lze předpokládat, že mohou být využity oba způsoby inovativního zadávání. Pro názornost je uveden rozdíl mezi PCP a PPI na následujícím obrázku:

Obrázek 6. Znázornění rozdílu PCP a PPI

Zdroj: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/innovation-procurement>, vlastní zpracování

²² L. Podmolová. Postup kraje jako veřejného zadavatele při zadávání veřejných zakázek v oblasti inovací - manuál. Dostupné on-line:

<https://m.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?PubID=365663&TypID=7>

²³ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/innovation-procurement>

Česká republika harmonizovala právo Evropské unie (např. směrnice 2014/23/EU²⁴, 2014/24/EU²⁵ a 2014/25/EU²⁶) do zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, v platném znění. Veřejní zadavatelé musí při zadávání veřejných zakázek postupovat dle pravidel stanovených v uvedeném zákoně a souvisejících předpisech²⁷.

Zákon rozděluje zadávacích řízení dle druhu na:

- 1) zjednodušené podlimitní řízení,
- 2) otevřené řízení,
- 3) užší řízení,
- 4) jednací řízení s uveřejněním,
- 5) jednací řízení bez uveřejnění,
- 6) řízení se soutěžním dialogem,
- 7) řízení o inovačním partnerství,
- 8) koncesní řízení,
- 9) řízení pro zadání veřejné zakázky ve zjednodušeném režimu.

Dle režimu veřejné zakázky rozděluje zákon veřejné zakázky na nadlimitní, podlimitní, zakázky malého rozsahu a ve zjednodušeném režimu. Platí však, že v nadlimitním režimu je zadavatel oprávněn použít zadávací řízení pod číslem 2), 3), 4) 5), 6) a 7) a v podlimitním režimu 1), 2), 3, 4), 5), 6) a 7). Zakázky malého rozsahu se nemusí zadávat dle postupů uvedených v zákoně, ale musí splňovat zásady zadávání veřejných zakázek (záleží tedy pouze na interních postupech nastavených samotným zadavatelem). Posledním druhem jsou veřejné zakázky ve zjednodušeném režimu, ve kterém je zadavatel oprávněn použít řízení pro zadání veřejné zakázky ve zjednodušeném režimu podle § 129 výše uvedeného zákona.

Nejvhodnějšími druhy zadávacích řízení v oblasti inovativního zadávání jsou pak jednací řízení s uveřejněním, řízení se soutěžním dialogem a řízení o inovačním partnerství. Důvodem je, že zákon výslovně stanoví, že uvedené druhy zadávacích řízení mohou být použity při zadávání veřejné zakázky na inovativní řešení. Nad rámec uvedeného může zadavatel využít předběžné tržní konzultace s cílem připravit zadávací podmínky za pomoci odborníků či dodavatelů.

²⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/23/EU ze dne 26. února 2014 o udělování koncesí. Dostupné on-line:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1574167569203&uri=CELEX:32014L0023>

²⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES. Dostupné on-line:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1574167673021&uri=CELEX:32014L0024>

²⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/25/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb a o zrušení směrnice 2004/17/ES. Dostupné on-line:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1574167801288&uri=CELEX:32014L0025>

²⁷ např. Vyhláška č. 260/2016 Sb., o stanovení podrobnějších podmínek týkajících se elektronických nástrojů, elektronických úkonů při zadávání veřejných zakázek a certifikátu shody, vyhláška 248/2016 Sb., o náležitostech obsahu žádosti o předchozí stanovisko k uzavření smlouvy a ke změně závazku ze smlouvy podle zákona o zadávání veřejných zakázek a další

Je nutné mít na zřeteli, že zákon umožňuje některé výjimky. Jednou z nich je, že zadavatel není povinen zadat veřejnou zakázku v zadávacím řízení, jedná-li se o veřejnou zakázku, jejímž předmětem jsou služby ve výzkumu a vývoji, s výjimkou činností uvedených v příloze č. 2 zákona, pokud:

1. cena za provedení výzkumu a vývoje je hrazena výlučně zadavatelem,
2. výsledek takového výzkumu a vývoje využívá výhradně zadavatel ke své činnosti.

V České republice již byly vytvořeny metodiky pro veřejné zakázky v oblasti inovativních řešení (PPI). Jedná se o výstupy projektu PPI2Innovate zpracované společností DEX Innovation Centre. Konkrétně jsou zpracovány pro oblast Chytré energie, ICT a Chytrého zdraví a jsou dostupné na webových stránkách <http://dex-ic.com/ppi2innovate>. Rovněž je k dispozici postup vytvořený L. Podolovou s názvem Postup kraje jako veřejného zadavatele při zadávání veřejných zakázek v oblasti inovací - manuál²⁸.

Postupy v oblasti PCP byly pilotně testovány (rámcová smlouva s pomocí minitendrů) a metodicky popsány Technologickou agenturou České republiky v rámci projektu Zefektivnění činnosti Technologické agentury ČR v oblasti podpory výzkumu, vývoje a inovací a podpora posilování odborných kapacit organizací veřejné správy v oblasti VaVal.²⁹

Jedním z pilotních projektů testování metody PPI v praxi byla veřejná zakázka zaměřená na projekt Úspory vody v budovách užívaných Střední školou polytechnickou Brno, Jílová p.o. Jihomoravský kraj vyzval dne 25. října 2018 dodavatele k účasti na předběžných tržních konzultacích³⁰ za účelem získání informací potřebných pro optimální vymezení zadávacích podmínek připravované veřejné zakázky, jejímž předmětem měla být realizace opatření k úsporám pitné vody na čtyřech budovách (jídlna, tělocvična, šatny a aula, domov mládeže) v areálu Střední školy polytechnické Brno, Jílová, příspěvkové organizace. Předpokládal, že realizovaná opatření budou, v případě jejich vhodnosti, následně aplikována i v dalších budovách ve vlastnictví Jihomoravského kraje. Dále uveřejnil dne 3. prosince 2018 dotazník pro dodavatele z důvodu zjištění, proč se nepřihlásili do vyhlášené výzvy. V průběhu ledna až března 2019 se uskutečnila jednání členů odborného týmu konzultantů z důvodu vymezení předmětu veřejné zakázky, vymezení kritérií hodnocení nabídek a dalších podmínek. Následně byla v průběhu srpna 2019 vyhlášena výzva k předložení nabídek v jednacím řízení s uveřejněním s celkovou předpokládanou hodnotou 4 mil. Kč³¹. Zakázka byla poté v říjnu 2019 zrušena z důvodu nepředložení žádné nabídky ze strany dodavatelů.

Metoda PCP, jak již bylo uvedeno výše, byla pilotována Technologickou agenturou České republiky v rámci projektu ve spolupráci s Odborem archivní správy Ministerstva vnitra v rámci programu BETA. Cílem bylo vytvořit software pro archivní zpracování (pořádání) archiválií a tvorbu archivních pomůcek typu manipulační seznam prvního a druhého typu, inventář a katalog. Mělo se jednat

²⁸ L. Podolová. Postup kraje jako veřejného zadavatele při zadávání veřejných zakázek v oblasti inovací - manuál. Dostupné on-line:

<https://m.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?PubID=365663&TypeID=7>

²⁹ Slípek, P., Kusáková, K. (2016), Technologická agentura České republiky. KA 7.2: PCP/SBIR a veřejné zakázky ve výzkumu, vývoji a inovacích, inovační partnerství. ISBN 978-80-88169-03-1. Dostupné on-line z:

<https://www.tacr.cz/o-nas/interni-projekty-ta-cr/projekt-zefektivneni-cinnosti-ta-cr/>

³⁰ https://zakazky.krajbezkorupce.cz/publication_display_17.html

³¹ https://zakazky.krajbezkorupce.cz/contract_display_18238.html

o aplikaci umožňující archivní zpracování archiválií v digitální podobě, v závislosti na výstavbě národního digitálního archivu při Národním archivu a zajištění komunikace s národním portálem, software umožňující transformace archivních pomůcek z formátu SUZAP do formátu apeEAD tak, aby bylo umožněno zpřístupnění těchto pomůcek veřejnosti na portálech NDA a dalších archivů a software pro všechny archivy, na bázi otevřené licence. Předsednictvo Technologické agentury České republiky na svém 117. zasedání dne 23. srpna 2012 schválilo seznam výzkumných potřeb doporučených k zadání. Jednou z nich byla i TBo200MVo26 Vývoj softwaru pro popis archiválií na základě nových Základních pravidel pro popis archiválií. V roce 2013 byla dodána a upravována technická specifikace, prvky popisu archiválií. Následně v roce 2014 byl zahájen projekt ze strany Technologické agentury České republiky s tím, že bylo rozhodnuto o podobě projektu jako PCP (režim dotace, sdílené řešení více dodavatelů, vyšší administrativní nároky), jmenována pracovní skupina, vytvořen seznam testovacích pracovišť, vypsána veřejná zakázka a na konci roku podepsána rámcová smlouva s devíti dodavateli, zaveden systém předtržních konzultací, minitendrů, kontrolních dnů a vysoutěženy první tři minitendry. V následujícím roce byly řešeny problémy koncepce a architektury programu, návrhy technologií a návrhy rozhraní, tj. zahájen vlastní vývoj ELZA. Byl rovněž zadán vývoj jádra aplikace a modulu Základních pravidel. V roce 2016 bylo vytvořeno jádro aplikace, modul ZP, základní funkcionalita klienta aplikace a částečně změněn přístup. Poté v roce 2017 byl předán prototyp výstupu Odboru archivní správy Ministerstva vnitra. Výstupem tedy vznikl software ELZA³², který je veřejně dostupný k dalšímu využití. Na tento projekt navazuje další fáze ELZA+ s předpokládaným vývojem 2-3 roky.

PPP projekty

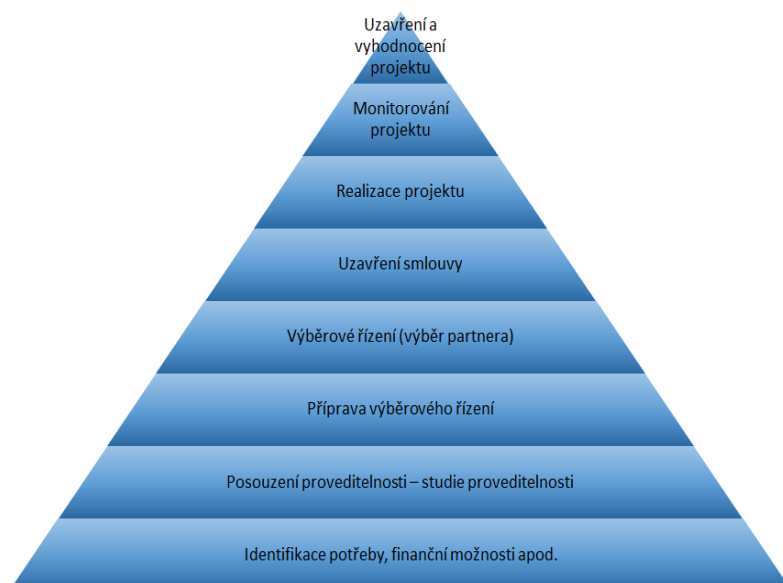
Partnerství veřejného a soukromého sektoru (z angl. Public Private Partnerships) se zaměřuje na nastavení dlouhodobého vztahu mezi veřejným a soukromým sektorem. Spolupráce obou stran vzniká za účelem využití zdrojů a schopností soukromého sektoru při zajištění veřejné infrastruktury nebo veřejných služeb. Jednotlivé varianty PPP, jsou-li odborně a úspěšně aplikovány, by měly zvýšit kvalitu i efektivnost veřejných služeb (vč. výkonu státní správy) a urychlit realizaci významných infrastrukturních projektů s pozitivním dopadem na rozvoj ekonomiky.

Typickými příklady realizace jsou projekty v následujících oborech:

- dopravní infrastruktura – dálnice, tunely, mosty, rychlodráhy,
- administrativní případně ubytovací kapacity – úřady, soudy, ubytovny, administrativní prostory, věznice,
- zdravotnictví – nemocnice,
- školství – univerzitní komplexy, studentské koleje, školy,
- obrana – výzbroj, speciální infrastruktura,
- utility – vodárenství.

³² <https://www.tacr.cz/elza-elektronicke-zpracovani-archivalii/>

Obrázek 7. Prvky PPP

Zdroj: vlastní zpracování

Celý proces zahrnuje následující oblasti - projektování, povolování, výstavbu, financování a provoz (podrobněji viz obrázek 7). Klasický PPP model spočívá v tom, že stavbu realizuje soukromý subjekt, který ji po stanovenou dobu provozuje a od veřejného sektoru za to inkasuje příjmy. Po uplynutí smluvní doby stavbu předá zpět do rukou veřejného sektoru. Výhoda je, že kromě optimálního sdílení rizik umožňuje veřejnému sektoru více se věnovat těm oblastem, které považuje za svou doménu. Nechá soukromý sektor obstarat finance a umožní mu i přiměřenou míru zisku.

Za základní typy PPP projektů se považují:

- DBB (z angl. Design - Bid - Build) – Navrhni, nabídni, postav. Soukromý partner na výzvu a zadání veřejného subjektu navrhne řešení projektu, nabídne jej zadavateli a poté vybuduje požadovanou infrastrukturu, která je od počátku ve vlastnictví zadavatele. Předpokládá se, že návrh, zhotovení a realizaci nemusí zajišťovat jediný subjekt, případná rizika nese ten, kdo je zodpovědný za danou fázi projektu (klasická veřejná zakázka).
- OM (z angl. Operation and Maintenance) – Správa a údržba. Správa a údržba je zajišťována privátním subjektem, zatímco vlastnictví je na straně veřejného subjektu.
- BOT (z angl. Build - Operate – Transfer) – Postav, provozuj, předej. Tento typ integruje zodpovědnost za přípravu, realizaci, správu a údržbu do jediného partnerského vztahu a ponechá ji tak na jednom subjektu.
- DBFO (z angl. Design – Build - Finance – Operate) – Navrhni, postav, financuj a provozuj. Jedná se o typický přenos odpovědnosti za návrh, projekt, realizaci, financování, správu a udržování na privátní sektor (jistý druh koncese). Smlouvy se běžně uzavírají na 25-30 let.

- BOO (z angl. Build – Own – Operate) – Postav, vlastní a provozuj. Správa a vlastnictví výstupu přechází na soukromého partnera (jakýsi druh privatizace).³³

Poznámka: Na základě usnesení vlády č. 61 ze dne 21. ledna 2019³⁴ byla ustanovena Rada vlády pro veřejné investování, která má za úkol schvalování významných strategických projektů, stejně jako vytváření pravidel pro efektivní veřejné investování. Cílem je, aby všechny činnosti v oblasti standardů, metodik, pravidel, legislativy a strategií dotčených ministerstev a regionálních investorů (obcí, měst a krajů) nebyly v konfliktu a směřovaly prostřednictvím efektivního a moderního systému řízení veřejného investování ke zvýšení finanční a socioekonomické efektivity veřejných výdajů.

Příkladem PPP projektu může být provozování vodohospodářské infrastruktury v rámci tzv. oddílného modelu provozování. V něm je provozování infrastruktury realizováno na základě uzavřené provozní smlouvy v souladu se zákonem č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích, v platném znění, kdy oddílné provozní společnosti jsou společnosti s majetkovou účastí jiných (převážně soukromých) subjektů než pouze vlastníka infrastruktury. Oddílný provozní model je brán jako spolupráce mezi vlastníkem infrastruktury a provozovatelem (zpravidla mezi veřejnoprávním vlastníkem jako např. obcí a soukromoprávním subjektem), kteří uzavřou provozní smlouvu o provozování vodovodu nebo kanalizace, na jejímž základě provozovatel užívá a provozuje vodovod nebo kanalizaci a poskytuje služby s tím spojené, které by jinak poskytoval vlastník. Provozovatel přebírá některá rizika, která podle výše uvedeného zákona nese primárně vlastník s tím, že pokud se riziko materializuje, nese provozovatel jeho důsledky (včetně finančních důsledků). Provozovatel hradí vlastníku infrastruktury nájemné za užívání infrastruktury. Vlastník umožní provozovateli brát užítky (zejména úplaty) od koncových uživatelů těchto služeb (odběratelů), tj. vodné a stočné (koncesní způsob provozování). V rámci oddílného modelu je však možný i způsob realizace, kdy vodné a stočné vybírá vlastník a tento platí provozovateli za služby (kvazikoncesní způsob provozování). V roce 2021 byl tímto způsobem např. hledán provozovatel vodovodu a kanalizace pro veřejnou potřebu ve vlastnictví obce Čerčany³⁵

EPC/EC projekty

Metoda Energetické služby se zárukou (z angl. Energy Performance Contracting, také EPC) byla v České republice představena v roce 1992. Představuje velmi efektivní nástroj realizace úsporných opatření. Metodu EPC lze charakterizovat jako zaručení předpokládaného snížení spotřeby energie, které se projeví v úsporách provozních nákladů použitých na splácení původní investice.³⁶

Zvyšování energetické účinnosti při přeměnách a transportu energie je cílem jak všech energetiků, tak i uživatelů (spotřebitelů) energie. Většina energetických zařízení je však zastaralá a pracuje

³³ J. Ostřížek a kol. (2007). Public Private Partnership: příležitost a výzva. 1. vydání. C. H. BECK: Praha.. Dostupné on-line: <https://books.google.cz/books?id=MtOTM8qVhYC&printsec=frontcover&hl=cs#v=onepage&q&f=false>

³⁴ Usnesení vlády č. 61 ze dne 21. ledna 2019 Návrh na zrušení Rady vlády pro stavebnictví a zřízení Rady vlády pro veřejné investování

³⁵

<https://www.najdivz.cz/verejne-zakazky/vyber-provozovatele-vodovodu-a-kanalizace-pro-verejnou-potrebu-ve-vlastnictvi-obce-cercany-1225418/>

³⁶ <https://www.tzb-info.cz/epc-energy-performance-contracting>

s velkými ztrátami energie. Modernizace výroben, přenosových cest a spotřebičů energie s sebou přináší nutné investice.

Jejich potřebnou výši má objektivně posoudit energetický audit (kontrola) energetického zařízení nebo systému, nebo energetický koncept, zpracovaný na energetické systémy měst a obcí. To je od roku 2001 povinností pro majitele a provozovatele energetických zařízení a systémů, a to podle zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, v platném znění.

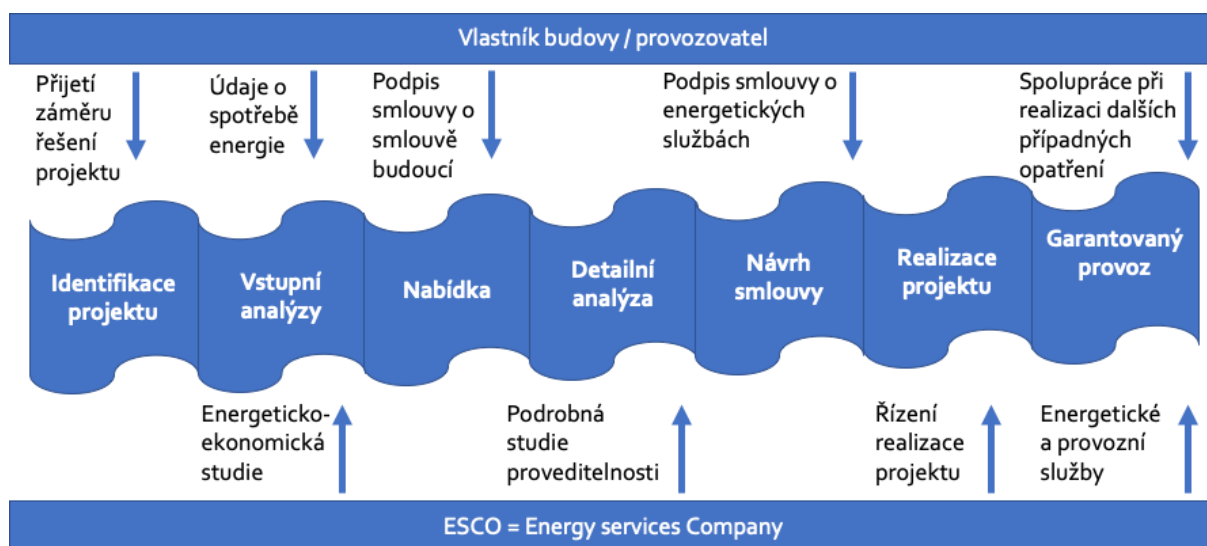
Kde získat finanční prostředky na realizaci opatření snižujících ztráty energie, či jinak zvyšující energetickou účinnost zařízení a systémů tak, jak ji doporučuje energetický audit nebo energetický koncept?

Kromě úvěru od banky, který je spojen se zadlužením obce, je možné energetický projekt financovat dvěma způsoby:

1. Metodou splácení vložených finančních prostředků úsporami energie, které vzniknou při snížení energetické náročnosti spotřebičů nebo systémů budov, škol, nemocnic atd. Finanční prostředky a energetické služby poskytují specializované společnosti. Služby zahrnují energetickou analýzu, návrh projektu, instalaci nového zařízení, údržbu a výcvik obsluhy. Na základě smlouvy splácí majitel zařízení společnosti vložené finanční prostředky rozdílem mezi skutečnou platbou za energii před a po rekonstrukci či modernizaci zařízení. Tato metoda se nazývá metoda EPC (z angl. Energy Performance Contracting).
2. Metodou splácení vložených finančních prostředků platbami za dodávané teplo. Jde především o projekty modernizace systémů centrálního zásobování teplem (dále CZT) obcí a měst. Tyto projekty znamenají rekonstrukci kotelen, rozvodných tepelných sítí a domovních předávacích stanic. Společnost, poskytující tyto služby, vkládá své finanční prostředky do modernizovaných zařízení a získává je zpět platbami odběratelů za teplo, které jim účtuje podle kupní smlouvy. Protože jde o značné finanční prostředky, jsou tyto smlouvy uzavírány na dobu 15 nebo 20 let. Majitel CZT se po tuto dobu nemusí o svůj systém starat, není zadlužen, nemusí ručit svým majetkem. Peníze, které by jinak musel do CZT vložit, může obec či město investovat jinde. Tato metoda se nazývá metodou EC (z angl. Energy Contracting).³⁷

³⁷ <https://www.tzb-info.cz/823-srovnani-metod-financovani-energetickych-projektu-ec-a-epc>

Obrázek 8. Proces řešení projektu metodou EPC

Zdroj: <https://www.tzb-info.cz/epc-energy-performance-contracting>, vlastní zpracování

V případě zájmu je k dispozici na webových stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu vzorová smlouva o poskytování energetických služeb se zaručeným výsledkem pro veřejné zadavatele, které mohou zástupci měst a obcí využít.³⁸

Mezi výhody uvedených aktivit lze zařadit:

- dosažení úspor energie (25 – 50 %) bez nutnosti vstupních investic,
- náklady se splácí ze vzniklých úspor,
- jeden dodavatel pro všechna stadia projektu,
- dodavatel ručí vždy za celkový výsledek,
- dodavatel dostane zapláceno jen tehdy, přinese-li projekt úspory energie v dohodnuté výši,
- doba splácení dodávky 4 – 10 let,
- snížení provozních nákladů.

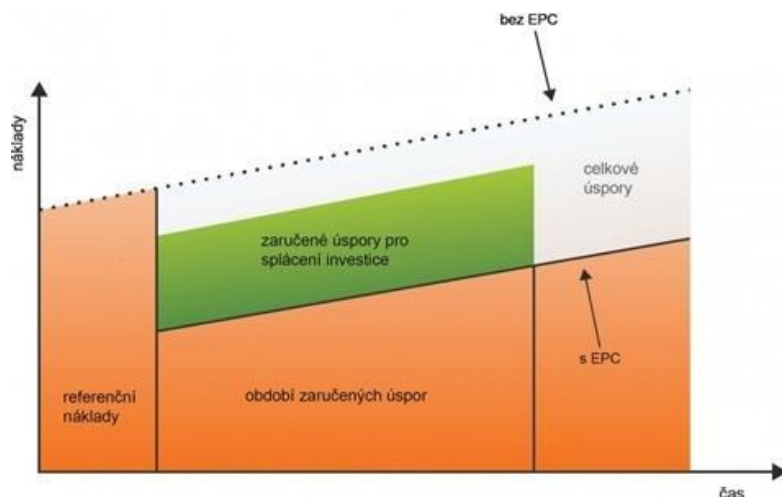
Mezi nevýhody uvedených aktivit lze zařadit:

- projekt musí být pečlivě připraven před vyhlášením zadávacího řízení,
- je nezbytná odborná technická pomoc v průběhu zadávacího řízení,
- nelze řešit malé projekty (může být problém přilákat investora, pokud je projekt malý),
- pro každou podstatnou změnu je nutné provést přepočty výchozí úrovně spotřeby,

³⁸

<https://www.mpo.cz/cz/energetika/energeticka-ucinnost/energeticke-sluzby/energeticke-sluzby-se-zarukou---energy-performance-contracting-epc--105425/>

Obrázek 9. Financování prostřednictvím EPC

Zdroj: <https://www.enerfcs.cz/sluzby/energeticky-management/epc-projekty>

Pokud veřejný zadavatel bude chtít získat základní informace o uvedené metodě a jak připravit zadávací řízení, může využít příručku *Jak na přípravu a vedení projektů metodou EPC - příručka pro veřejnou správu*³⁹.

Příkladem dobré praxe může být největší energetický projekt v ČR v rámci Fakultní Thomayerovy nemocnice v Krči, který byl zahájen v roce 2022. Po jeho cíli čeká pacienti i personál výrazné zlepšení vnitřního komfortu. Areál zároveň podstatně sníží energetickou náročnost provozu – v průběhu 5 let dosáhne úspora 18 GWh zemního plynu a 10 GWh elektřiny.

V rámci projektu bude zatepleno celkem 7 pavilonů, celkově se projekt dotkne 20 objektů. Kromě zateplení střeš i obvodových stěn a výměny oken a vchodových dveří se počítá i s modernizací osvětlení. Téměř 11 500 svítidel bude nahrazeno moderním LED osvětlením, které bude mít o 60 % nižší spotřebu energie ve srovnání se stávajícími typy, což představuje úsporu 4,6 mil. Kč ročně. V plánu je i instalace pokročilého systému regulace vytápění jednotlivých místností podle způsobu či času využití. Každá místnost si tak automaticky řídí dodávku tepla podle vlastní okamžité potřeby nezávisle na ostatních prostorách. V pokojích, sestrnách či jídelnách tak bude možné udržovat vyšší teplotu než na chodbách, toaletách či schodištích – vždy s ohledem na vnitřní komfort a rozumnou spotřebu energie.

³⁹ Ministerstvo průmyslu. Jak na přípravu a vedení projektů metodou EPC - příručka pro veřejnou správu. 2020. Dostupné online: <https://www.porsennaops.cz/uploads/media/default/0001/01/8f5b9f464d0d20fcba39aea1903a6a7ce25951eb.pdf>

Celková roční garance energetických úspor bude ve výši 7,1 mil. Kč v cenách roku 2021 a úspora 2 500 tun emisí (v roce 2022 budou úspory ještě vyšší vzhledem k cenám energií). Nemocnice sníží objem plynu a elektřiny minimálně o 30 %.

Celková investice dosáhne téměř 365 mil. Kč bez DPH, z toho úsporná opatření stavebního charakteru ve výši 318 mil. Kč a na moderní úsporné energetické technologie půjde 47 mil. Kč. Evropská dotace činí 45 % výdajů v rámci Operačního programu Životní prostředí a 50 % výdajů bude hrazeno ze státního rozpočtu. Ostatní náklady budou hrazeny z rozpočtu nemocnice.⁴⁰

Sdílené veřejné zakázky/sdílené nakupování

Některá města či kraje v České republice se rozhodla založit organizace ve svém 100% vlastnictví za účelem centralizovaného zadávání veřejných zakázek pro dané město či kraj a pro příspěvkové organizace zřizované krajem či městem, případně pro další právnické osoby zřizované nebo ovládané krajem nebo městem. Cílem je úspora finančních prostředků a efektivní nakládání s veřejnými prostředky a koncentrace znalostí a odborné podpory při výběru dodavatelů.

Mezi výhody uvedených aktivit patří:

- koncentrace know how v oblasti zadávání veřejných zakázek do jedné instituce,
- centralizované zadávání,
- nižší vysoutěžené náklady,
- tvorba plánů práce na daný rok,
- dohled nad plněním zakázek,
- sjednocení smluvních vztahů a postupů napříč organizacemi města či kraje.

Mezi nevýhody uvedených aktivit lze zařadit:

- nutnost schvalování práce dané organizace zřizovatelem,
- nutnost plánování nákupů na další rok ve všech organizacích,
- vhodné spíše pro větší města či mikroregiony.

Jako příklad dobré praxe lze zmínit společnost CEJIZA, s.r.o., vlastněnou ze 100 % Jihomoravským krajem, společnost Centrální nákup, příspěvková organizace Plzeňského kraje nebo vybraná externí společnost pro magistrát Hlavního města Prahy a městské organizace (Magistrátem hlavního města Prahy).

40

<https://www.ftn.cz/clanky/napsali-o-nas-v-thomayerove-nemocnici-startuje-zatim-neivetsi-epc-projekt-mezi-fakultnimi-nemocnicemi-za-pet-let-uspori-na-energiich-35-milionu-zdravotnicky-denik-1564/>

B. Realizace projektů s participací veřejnosti

Crowdsourcing

Jednotná ucelená definice crowdsourcingu neexistuje. Myšlenkou v pozadí crowdsourcingu je, že „víc hlav, víc ví“. Crowdsourcing označuje způsob zadávání úkolu velké skupině lidí a to především lidem z online komunity (namísto využívání vlastních zaměstnanců či tradičních dodavatelů).

Jedná se o sdílenou práci, sběr informací nebo názorů více lidí, kdy zadavatel předloží výzvu a následně získává spolupracovníky. Crowdsourcing je vhodný zejména při vývoji nových technologií, realizaci designérských prací, při vývoji nových algoritmů či zpracovávání velkého objemu dat.

Výhody:

- sběr informací, názorů nebo práce od skupiny lidí prostřednictvím online platformu,
- umožňuje ušetřit čas a peníze a zároveň oslovit lidi s různými dovednostmi nebo myšlenkami z celého světa
- zatímco crowdsourcing hledá informace nebo spolupráci, crowdfunding hledá peníze na podporu jednotlivců, charitativních organizací nebo začínajících společností,
- úspora nákladů, rychlost a schopnost pracovat s lidmi, kteří mají dovednosti, které interní tým nemusí mít.

Nevýhody:

- vždy bude budit dojem jakési „levoty“ – vyplývá z její subjektivní nespravedlnosti,
- může být zneužita – např. zneužití cizích nápadů.

Možný způsob realizace

a. Příprava crowdsourcingu

Součástí první fáze jsou především aktivity, které by měly být prováděny před zahájením samotného technického řešení. Jedná se zejména o vymezení problému k řešení (např. návrhy na novou podobu veřejného prostoru, upozornění na nedostatky v obci, apod.), zvolení zodpovědných osob za celý proces (starosta, místostarosta, vedoucí pracovník, případně vytvoření pracovní skupiny, apod.) a skupiny řešitelů (může se jednat o určitou část relevantní komunity nebo o všechny občany obce). Mezi přímé účastníky procesu crowdsourcingu lze tak zařadit zadavatele (crowdsourcer – reprezentovaný představiteli municipality/ministerstva) a skupinu řešitelů (crowd – dav, občané řešeného území).

b. Technické řešení crowdsourcingu a informování veřejnosti o spuštění crowdsourcingového projektu

Smyslem druhé fáze je odpovědět si na otázku, jak by se měl crowdsourcing realizovat v dané lokalitě. Zde se municipalita/kraj/ministerstvo musí rozhodnout, zdali využije již stávající platformy, nebo vytvoří zcela novou platformu pro crowdsourcing. Z existujících platform je možné zmínit např. projekty zaměřené na znalost dané lokality jako ZmapujTo.cz nebo LepsiMisto.cz (včetně mobilních aplikací).

Vzhledem k vyšším nárokům na znalosti a patřičnou orientaci v tvorbě a fungování on-line platformy lze v této fázi předpokládat spolupráci s třetí stranou (provozovatel platformy poskytující potřebné know-how).⁴¹

Dílní aktivitou této fáze je realizace informační kampaně (prostřednictvím komunikačních kanálů obce/města/kraje jako webové stránky, sociální sítě, úřední deska, rozhlas, apod.) směřované k občanům, kteří by měli být do crowdsourcingového projektu zapojeni. Účelem aktivity je rozšířit povědomí o vzniku zvolené on-line platformy, ve které bude probíhat sběr podnětů od občanů vč. identifikovaného problému k řešení.

c. Otevření výzvy pro řešitele (občany municipality)

Hlavním cílem třetí fáze je zpřístupnění vybrané on-line platformy a sběr podnětů od občanů v řešené problematice. V některých crowdsourcingových projektech mají občané rovněž možnost hodnotit, filtrovat či komentovat ostatní vstupy (návrhy) od občanů. Výstupem fáze je seznam připomínek zapojené veřejnosti k řešenému tématu.

Evaluace a implementace návrhů od občanů

Předmětem závěrečné fáze je vyhodnotit proveditelnost získaných podnětů, a poté přijmout adekvátní opatření vedoucí k částečnému či úplnému vyřešení identifikovaného problému. Součástí vyhodnocení bývá v některých případech i udělení ceny pro nejlepší podněty od občanů za účelem zvýšení motivace pro jejich budoucí zapojení při další aktivitě crowdsourcingu.

Příklady dobré praxe:

V zahraničí patří mezi nejznámější a nejúspěšnější příklady využití Crowdsourcingu např. Facebook, Wikipedie, YouTube nebo Waze.

Zajímavým příkladem může být rovněž aplikace Mapillary. Jedná se o švédský start-up, který využívá technologii Street View společnosti Google. Aplikace, založená na komunitě přispěvatelů, mapuje pomocí snímků komunikace ve městech i mimo ně. V celosvětové databázi je aktuálně okolo 422 mil. snímků, které pokrývají 6,2 mil. km silnic a 186 mil. objektů. V rámci Mapillary - byl vydán v květnu 2017 open source - datový soubor Mapillary Vistas s 25.000 uličními obrázky, který by měl

⁴¹ ŽIŽKA, Š., 2018. Crowdsourcing v regionálním plánování jako komplementární proces tradiční občanské participace. B.m. Vysoká škola ekonomická v Praze. Dostupné on-line: https://vskp.vse.cz/73031_crowdsourcing_vregionalnim_planovani_jako_komplementarni_proces_tradicni_obcanske_participace_soucasna_situace_vhlavnim_meste_praze

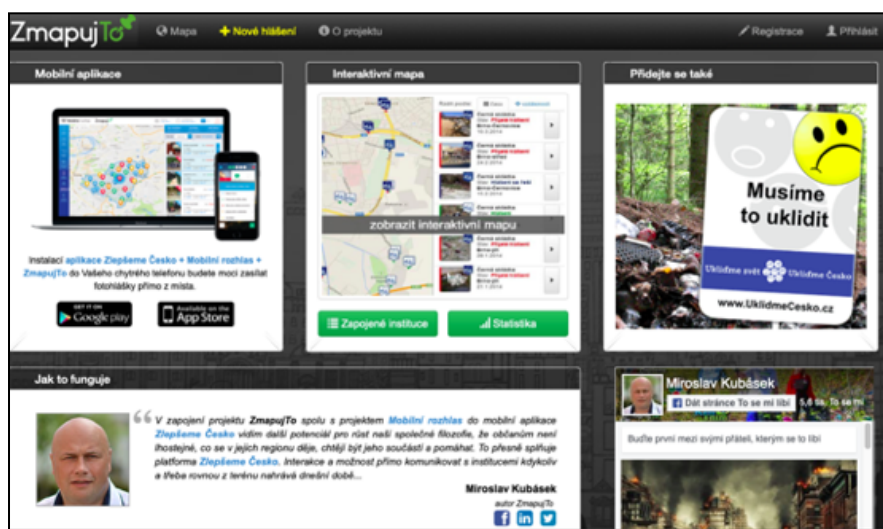
pomoci při zkoušení algoritmů AI (z angl. Artificial Intelligence) pro testování systémů autonomních vozidel. S údaji ze 190 zemí byl popsán jako „největší a nejrozmanitější datový soubor na světě pro rozpoznávání objektů na ulicích a byl nabídnut zdarma jak pro akademické, tak komerční výzkumníky. Blíže viz mapillary.com.

Obrázek 10. Možné využití snímků Mapillary pro identifikaci objektů v ulicích měst

Zdroj: Mapillary.com

Obrázek 11. Aplikace zmapujTo.cz

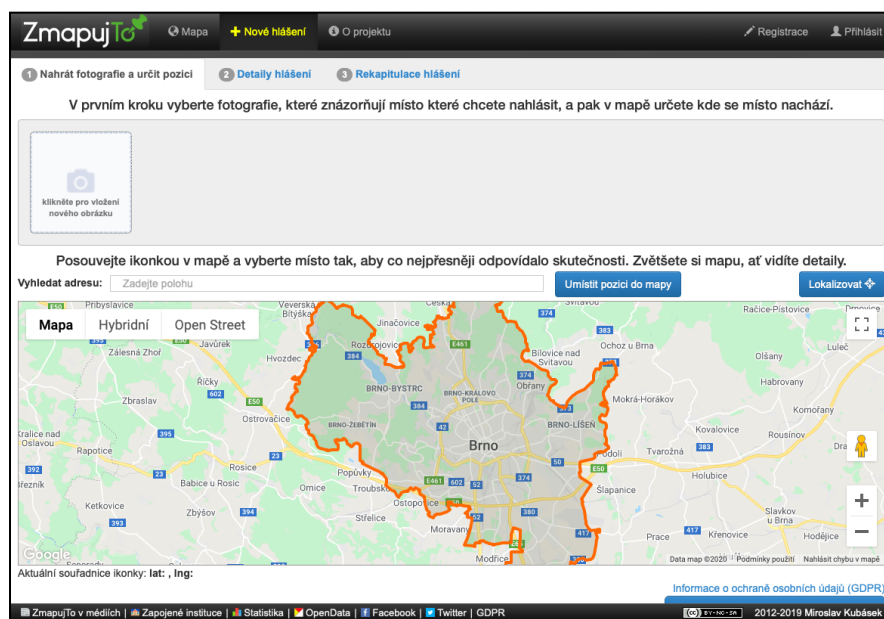

Zdroj: zmapujTo.cz

V České republice lze za příklad dobré praxe uvést aplikaci zmapujTo.cz. Do této aktivity je zapojeno více jak 2300 institucí z celé České republiky. Hlavní cílem je boj proti nelegálním skládkám odpadu v České republice. Zapojit se do něj mohou všichni, kterým se nelíbí černé skládky v obcích a jejich okolí. Každý uživatel smart phone dokáže okamžitě a jednoduše skládku nahlásit díky mobilní aplikaci TrashOut. Postupně se tak velmi zefektivní monitoring černého odpadu na našem území.

Zároveň byla uvedena aplikace využita ve statutárním městě Brno pro rozšíření systému parkování pro cyklisty. Za tímto účelem město spolupracovalo s občany na vytipování vhodných míst, kde stojany na kola doplnit.

Obrázek 12. Aplikace zmapujTo.cz - hlášení podnětů pro umístění stojanů na kola

Zdroj: zmapujTo.cz

Crowdfunding

Jedna ucelená definice crowdfundingu neexistuje. Různé organizace zveřejňují své vlastní definice jako např. Evropský orgán pro cenné papíry a trhy (z angl. European Securities and Market Authority), Mezinárodní organizace sdružující komise pro cenné papíry (z angl. International Organization of Securities Commissions) atd. Evropská komise definuje v materiálu Uvolnění potenciálu skupinového financování v Evropské unii crowdfunding/skupinové financování jako otevřenou výzvu k veřejnosti s cílem získat finanční prostředky na konkrétní projekt.⁴²

Crowdfunding je specifickým zapojením soukromých zdrojů, v rámci kterého jsou nezbytné zdroje na realizaci projektu získávány od veřejnosti. Pojem crowdfunding pochází z anglických slov crowd (dav) a funding (financování, tj. získávání finančních prostředků), což lze volně přeložit jako financování veřejností. V případě crowdfundingu se osoba/organizace (fundraiser) poptávající cizí kapitál za účelem financování (např. projektu) obrací přímo na anonymní veřejnost se žádostí o poskytnutí těchto prostředků např. formou půjčky či úvěru. Získávání finančních prostředků uvedenou metodou je dnes již poměrně běžné. Organizace či jednotlivci tak mohou prostřednictvím

⁴² Evropská komise. Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: „Uvolnění potenciálu skupinového financování v Evropské unii. 2014. Dostupné on-line z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014DC0172&from=cs>

crowdfundingu získávat finanční prostředky na různé projekty a nápady od většího počtu subjektů prostřednictvím on-line platform. Na výzvu k poskytnutí finančních prostředků je možné reagovat zpravidla jen po stanovenou dobu, přičemž finanční prostředky se obvykle vybírají po relativně malých částkách od velkého počtu investorů.

Co se týká technické infrastruktury crowdfundingu, hrají v ní významnou roli crowdfundingové platformy. Ty mají zpravidla podobu webových stránek umožňujících interakci mezi těmi, kteří poptávají finanční prostředky a veřejností. Od platform, které nabízejí uvedené služby, se očekává poskytnutí bezpečné a snadno využitelné služby⁴³. Vlastníci projektů prostřednictvím platform publikují své žádosti o poskytnutí finančních prostředků a oslovují potenciální investory.

Poznámka: Uvedené slovní spojení bylo poprvé použito Michalem Sullivanem na jeho fundavlogu v roce 2006, kdy se pokoušel vytvořit inkubátor na videoblogy a podobné projekty s jednoduchou funkcí na financování. Jeho koncept byl založen na společném zájmu a financování veřejností. Tento projekt tehdy nebyl úspěšný a samotný pojem se začal používat až o pár let později s příchodem platformy www.kickstarter.com.

Pojem crowdfunding v sobě obsahuje množství různých způsobů financování, které používají odlišné obchodní modely. **Nejčastěji se uvedený pojem dále specifikuje podle toho, co poskytovatel za své poskytnuté prostředky získá jako protiplnění:**

- Nefinanční crowdfunding (v angl. literatuře někdy nazývaný community crowdfunding) – poskytovatel prostředků neočekává jakoukoliv finanční návratnost. V převážné většině se jedná o poskytování darů či sponzoring (ale lze získat i drobnou odměnu). Takovým nefinančním crowdfundingem bylo již financování výstavby Národního divadla prostřednictvím veřejných sbírek v 19. století.
- Finanční crowdfunding – zahrnuje veškeré poskytování prostředků, při kterých poskytovatel očekává finanční zhodnocení vložené investice. Do této skupiny patří zejména skupinové úvěrování (z angl. Lending-based crowdfunding), equity financování ze strany široké veřejnosti (z angl. equity-based crowdfunding) a financování ze strany široké veřejnosti založené na dluhových cenných papírech (z angl. securities-based crowdfunding nebo invest crowdfunding).⁴⁴

Jiné zdroje⁴⁵ naopak rozdělují crowdfundingové aktivity do následujících kategorií:

1. Benefiční/charitativní crowdfunding – využívají nejčastěji neziskové organizace k financování společensky prospěšných projektů. Lidé přispívají, jelikož věří v podstatu a přínos projektu a za svůj příspěvek očekávají pouze svůj dobrý pocit. Příklad českého portálu – darujme.cz.
2. Odměnový crowdfunding – je momentálně nejrozšířenější formou crowdfundingu. Projekty financované touto formou bývají umělecké či jinak poutavé. Lidé za svůj příspěvek získávají věcnou odměnu. Příklad českého portálu - Hithit.cz, Startovac.cz, Penezdroj.cz.

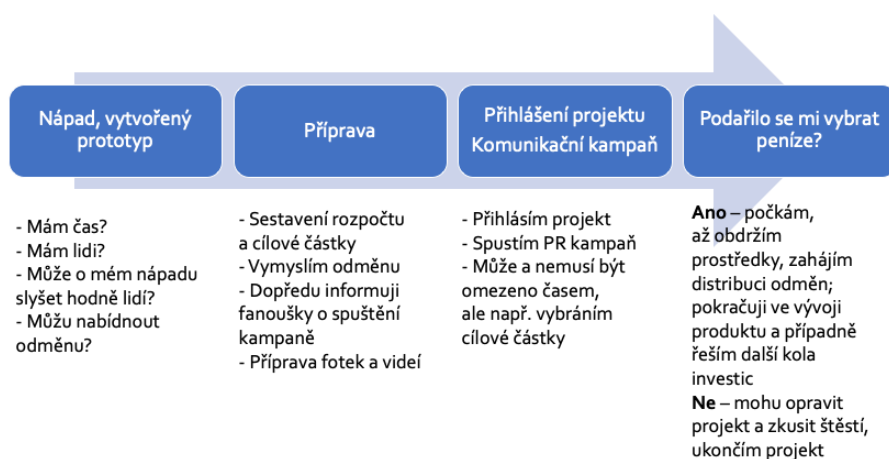
⁴³ L. Němec, J. Zahránková. Finanční crowdfunding. 2019. ISBN 978-80-7552-980-0

⁴⁴ Position Paper: Crowdfunding (2014). Securities and Markets Stakeholder Group. Dostupné on-line z: <https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/2015/11/2014-smmsg.010.pdf>

⁴⁵ Např. <https://www.crowder.cz/typy-crowdfundingu/>

3. Půjčkový/dluhový crowdfunding – lidé se svými příspěvky skládají na půjčku a stávají se tak věřiteli projektu či společnosti. Půjčky mají stanovený úrok a dobu trvání. Tento typ financování tedy obchází klasické banky, jelikož umožňuje věřitelům půjčit přímo těm, kteří o půjčku usilují. Zároveň věřitelé vidí, na co jsou finanční prostředky použity, a mohou tak svěřit své finance do odvětví, které je pro ně zajímavé či které chtějí podpořit. Příklad českého portálu – Zonky.cz, Pujcmefirme.cz, Symcredit.cz.
4. Podílový crowdfunding – lidé za své příspěvky získávají podíl na vlastnictví společnosti či projektu. Své finance mohou zhodnotit, ale zároveň mohou o vše přijít. Jedná se o relativně nový způsob získávání finančních prostředků především na projekty, které jsou nějakým způsobem spojené s kreativitou – tvorba nových a nevyzkoušených řešení. Příklad českého portálu – Penezdroj.cz, Fundlift.cz.

Obrázek 13. Možný způsob realizace crowdfundingu

Zdroj: vlastní zpracování

Obdobně jako v případě crowdsourcingu je nutné vytvořit charakteristiku projektu, který by měl být tímto způsobem financován. Je nutné popsat, na co budou poskytnuté prostředky použity (popsat projekt) a jaká je cílová částka. Zároveň je třeba o této aktivitě informovat, aby se uvedená informace dostala mezi co nejvíce potenciálních přispěvatelů (webové stránky, sociální média, apod.). Na výběr cílové částky je většinou stanoveno rozmezí od 1 do 60 dnů, případně do výše požadovaných prostředků.

Výhody:

- zdroj finančních prostředků pro inovativní projekty,
- přístup k novým zdrojům finančních prostředků,
- zapojení veřejnosti/komunity,
- zpětná vazba, zda je o předložený projekt zájem a veřejnost mu věří,
- lze získat cenné rady a tipy, jak projekt vylepšit (know-how),

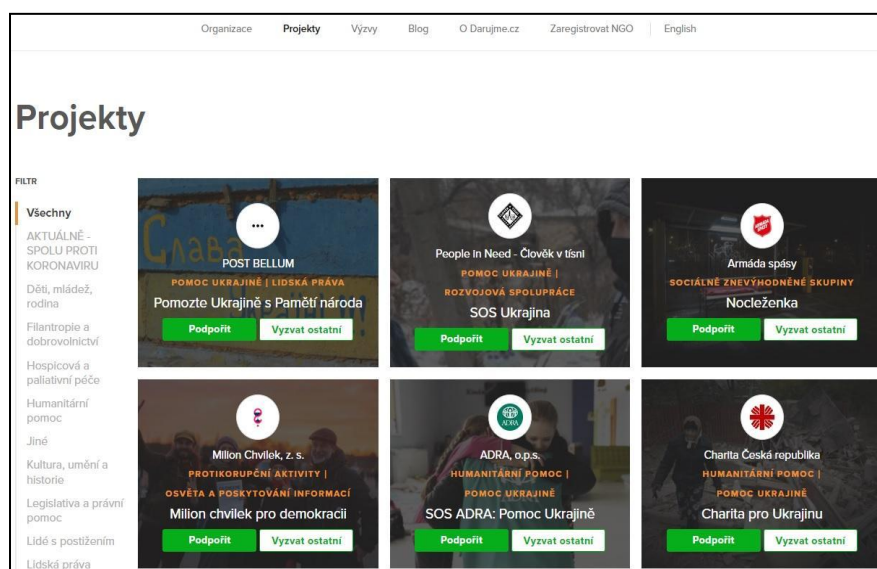
- možnost komunikovat s lidmi novým způsobem, který zdarma přináší cennou zpětnou vazbu,
- zhodnocení vložených prostředků poskytnutých veřejností.

Nevýhody

- nutno ochránit dárce před zneužitím (riziko podvodu),
- poskytovatelé nedostanou to, co jim bylo slíbeno (podvod nebo selhání trhu),
- nedostatek transparentnosti/zavádějící informace,
- riziko praní špinavých peněz.

Příklady dobré praxe jsou uvedeny na následujících obrázcích.

Obrázek 14. Příklad benefičního /charitativního crowdfundingu

Zdroj: www.darujme.cz

Obrázek 15. Příklad odměnového crowdfundingu

HITHIT PROJEKTY ZAČNÍ PROJEKT VŠE O HITHIT LIVE BLOG Hledat Q Přihlásit se Registrat Český

Zvyšte bezpečnost svých dětí pomocí svítící vesty Clickie

Již přes 2 roky zvyšujeme bezpečnost sportovců a profesionálů. Ptali jste se nás, zda plánujeme i výrobek pro děti. Tak jsme se spojili se společností Pinkie a vytvořili jsme SVÍTÍCÍ VESTU PRO DĚTI. S vaší pomocí bychom rádi nastartovali její výrobu.
Autor: EquiRay a Pinkie

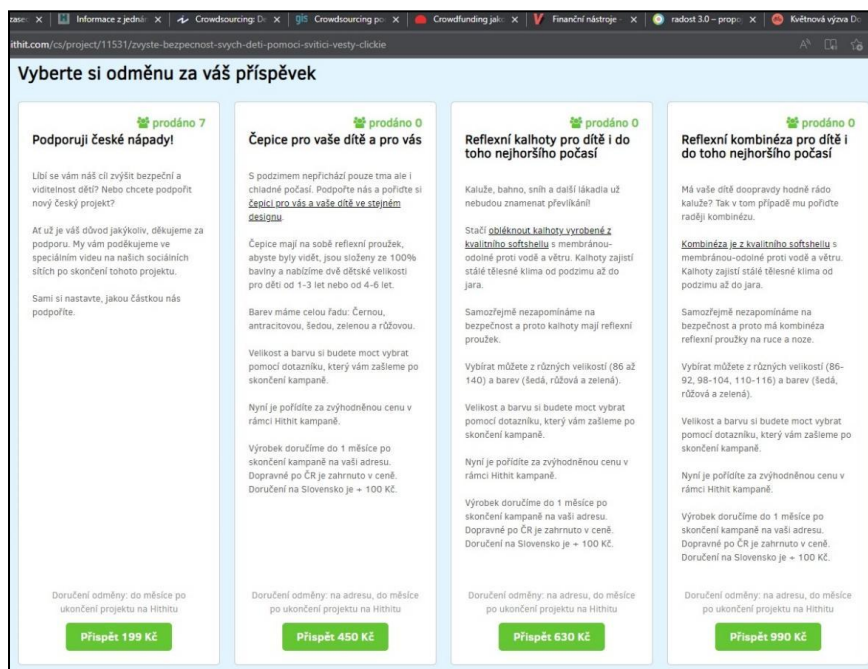
Projekt Aktuality 0 Přispěvatelé 2 Otázky a odpovědi 4

9 263 Kč
vybráno z 150 000 Kč

6% splněno
26 dní do konce
7 lidí přispělo
Technologie, Móda
Česko

Přispět

Všechna_nebo_nic. Tento projekt bude úspěšný pouze v případě, že dosáhne alespoň cílové částky do 9.12.2022 do 09:00.

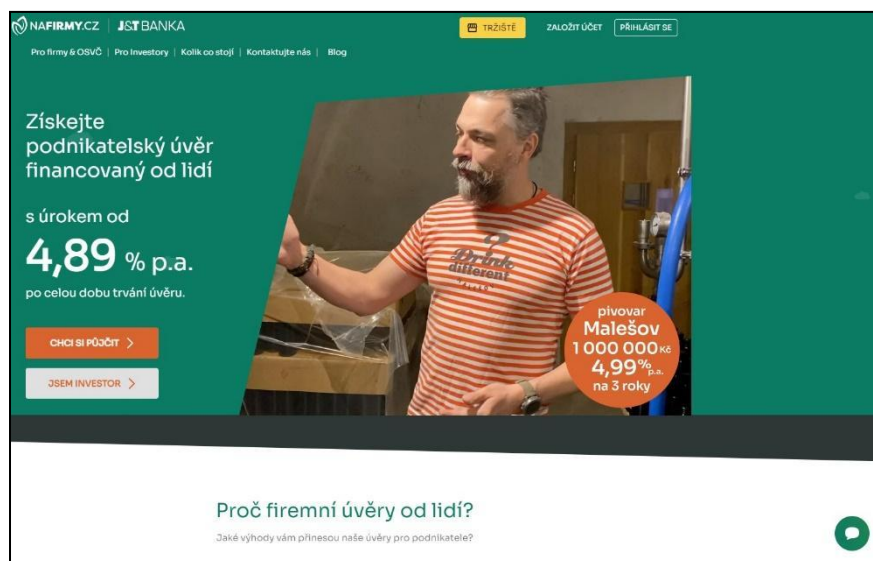

Yberte si odměnu za váš příspěvek

Podporuji české nápady!	Čepice pro vaše dítě a pro vás	Reflexní kalhoty pro dítě i do toho nejhoršího počasí	Reflexní kombinéza pro dítě i do toho nejhoršího počasí
prodáno 7 Líbí se vám náš cíl zvýšit bezpečnost a viditelnost dětí? Nebo chcete podpořit nový český projekt? Ať už je váš důvod jakýkoliv, děkujeme za podporu. My vám poděkujeme ve speciálním videu na našich sociálních sítích po skončení tohoto projektu. Sami si nastavte, jakou částkou nás podpoříte. Doručení odměny: do měsíce po ukončení projektu na Hithitu Přispět 199 Kč	prodáno 0 S podzimem nepřichází pouze tma ale i chladné počasí. Podpořte nás a poříďte si <u>čepici pro vás a vaše dítě ve stejném designu</u>. Čepice mají na sobě reflexní proužek, abyste byly vidět, jsou složeny ze 100% bavlny a nabízejí dvě dětské velikosti pro děti od 1-3 let nebo od 4-6 let. Barev máme celou řadu: Černou, antracitovou, šedou, zelenou a růžovou. Velikost a barvu si budete moct vybrat pomocí dotazníku, který vám zašleme po skončení kampaně. Nyní je poříďte za zvýhodněnou cenu v rámci Hithit kampaně. Výrobek doručíme do 1 měsíce po skončení kampaně na vaši adresu. Dopravné po ČR je zahrnuto v ceně. Doručení na Slovensko je + 100 Kč. Doručení odměny: na adresu, do měsíce po ukončení projektu na Hithitu Přispět 450 Kč	prodáno 0 Kaluze, bahno, sníh a další lákadla už nebudou znamenat převlékání! Stačí <u>odělnout kalhoty vyrobené z kvalitního softshellu</u> s membránou odolnou proti vodě a větru. Kalhoty zajistí stále tělesné klima od podzimu až do jara. Samozejmě nezapomínáme na bezpečnost a proto kalhoty mají reflexní proužek. Vybrat můžete z různých velikostí (86 až 140) a barev (šedá, růžová a zelená). Velikost a barvu si budete moct vybrat pomocí dotazníku, který vám zašleme po skončení kampaně. Nyní je poříďte za zvýhodněnou cenu v rámci Hithit kampaně. Výrobek doručíme do 1 měsíce po skončení kampaně na vaši adresu. Dopravné po ČR je zahrnuto v ceně. Doručení na Slovensko je + 100 Kč. Doručení odměny: na adresu, do měsíce po ukončení projektu na Hithitu Přispět 630 Kč	prodáno 0 Má vaše dítě doopravdy hodně rádo kaluze? Tak v tom případě mu poříďte raději kombinézu. <u>Kombinéza je z kvalitního softshellu</u> s membránou odolnou proti vodě a větru. Kalhoty zajistí stále tělesné klima od podzimu až do jara. Samozejmě nezapomínáme na bezpečnost a proto má kombinéza reflexní proužek na ruce a noze. Vybrat můžete z různých velikostí (86-92, 98-104, 110-116) a barev (šedá, růžová a zelená). Velikost a barvu si budete moct vybrat pomocí dotazníku, který vám zašleme po skončení kampaně. Nyní je poříďte za zvýhodněnou cenu v rámci Hithit kampaně. Výrobek doručíme do 1 měsíce po skončení kampaně na vaši adresu. Dopravné po ČR je zahrnuto v ceně. Doručení na Slovensko je + 100 Kč. Doručení odměny: na adresu, do měsíce po ukončení projektu na Hithitu Přispět 990 Kč

Zdroj: <https://www.hithit.com/cs/project/11531/zvyšte-bezpecnost-svych-deti-pomoci-svitici-vesty-clickie>

Obrázek 16. Příklad půjčkového/dluhového crowdfundingu

Zdroj: <https://nafirmy.cz/>

Obrázek 17. Příklad podílového crowdfundingu

Sensoneo - Globální lídr ve smart manažmentu odpadů

Sensoneo je globální poskytovatel logistických a monitorovacích řešení pro management odpadů. Inteligentní IoT sensory a softwarové aplikace pomáhají optimalizovat náklady na svoz odpadu, zlepšovat životní prostředí a kvalitu života obyvatel měst.

Cíl: digitalizace odpadového hospodářství (smart city) a signifikantní úspora milionů EUR ročně

- **Až 30% snížení nákladů** na svoz odpadu - roční úspora nákladů v jednotkách milionů EUR pro města jako Bratislava nebo Praha; potenciál úspory v desítkách milionů pro města jako Montreal, Kanada
- **Tisíce senzorů v 96 lokacích v 22 zemích na 5 kontinentech**
- **Technologický lídr** - vlastní vývoj hardwaru a softwaru, zatím první a jediné 100% připraveno řešení na největší síť věcí NB-IoT
- **30 aktivních vyškolených a certifikovaných prodejních a implementačních partnerů** v 20 zemích
- Úzká spolupráce s technologickými lidry: centrála **Tmobile US**, centrála **Huawei UAE**, Nokia, Microsoft
- **3-násobný nárůst meziročních tržeb**

Zafinancováno € 1,2M

Zdroj: <https://www.crowdberry.eu/cz/investicni-prilezitosti/>

Hackathon

Slovo hackathon pochází z USA (ze 60. let 20. století) a je složeninou dvou slov. Jedná se o slova hack a marathon, přičemž význam slova hack/hacking se odkazuje na kreativní řešení problémů (nemusí zahrnovat technologii).

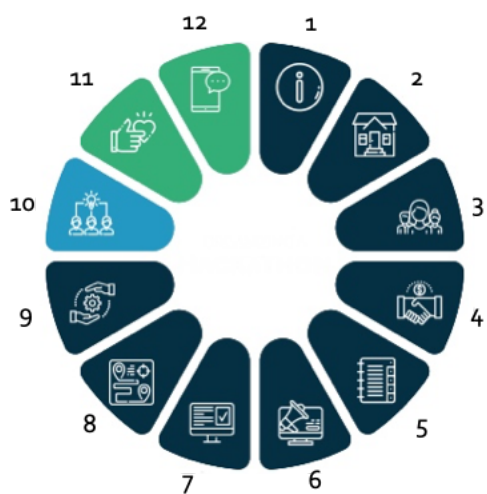
Hackathon je poté jakákoli událost, jež není časově omezena, při které se setkávají lidé, aby vyřešili konkrétní problémy. Jejich funkce může být čistě vzdělávací, v řadě případů je však cílem vytvoření konkrétní IT aplikace.⁴⁶

V případě České republiky se jedná převážně o setkávání programátorů a dalších odborníků, kteří vytvářejí aplikace, prototypy apod. dle konkrétních zadání. Akce většinou trvá po celý víkend a účastní se jí odborníci rozdělení obvykle do skupin o 2-5 jednotlivcích.

Co je třeba připravit, aby bylo možné hackathon realizovat:

1. definovat záměr akce, zadání, který lidem poskytnete, aby na něm pracovali. Pokud si zadání mají vymyslet, je nutné stanovit mantinely, ve kterých se mohou pohybovat, případně parametry, které jasně vymezí jejich činnost,
2. mít k dispozici potřebná data,
3. mít po ruce odborníky, kteří umějí poradit,
4. mít nástroje, se kterými chcete pracovat (programovací jazyk, operační systém, aplikaci nebo API),
5. pokud budou mít týmy facilitátory nebo mentory, které jim poskytnete, tak musíte vědět, že budou umět facilitovat a mentorovat,
6. jasně definovat pravidla komunikace,
7. pokud má být výsledkem práce týmů návrh nějaké nové služby nebo produktu, je nutné je nechat projít nějakým základním designovým procesem,
8. jste si jisti, že s výsledky budete posléze pracovat a neskončí v šuplíku?⁴⁷
9. stanovit případnou odměnu za nejlepší výsledek.

Obrázek 18. Jeden z možných způsobů realizace hackathonu

1. Definování základních parametrů
2. Výběr místa konání
3. Vytvoření týmu
4. Zajištění podpory (mentori, facilitátoři)
5. Vytvoření programu akce
6. Přípravení marketingového plánu
7. Otevření registrace účastníků
8. Přípravení technického zabezpečení Hackathonu

⁴⁶ <https://hackathon.guide/>

⁴⁷ <https://medium.com/pabeni/jak-ud%C4%9Blat-hackathon-101f0112b4ab>

9. Zajištění příprav na místě
10. Uskutečnění hackathonu - programování
11. Prezentace výsledků, jejich zajištění a zpětná vazba
12. Následná práce s výsledky

Zdroj:

https://www.researchgate.net/figure/Methodology-for-organizing-co-creation-workshops-in-a-corporate-setting-16_fig2_327202712

Výhody:

- ideální nástroj, jak vyzkoušet poptávku po datových zdrojích a znásobit jejich potenciál,
- vznik inspirativních nápadů, nových aplikací, prototypů apod. a zpětná vazba ke kvalitě poskytnutých dat,
- možnost přilákat nové zaměstnance,
- vytvoření komunity.

Nevýhody:

- nutno stanovit jasný cíl akce,
- nutno stanovit plán implementace dalšího postupu,
- hackathonu se neúčastní tzv. decision makeři ze strany veřejné správy,
- mnoho výsledků nakonec skončí v šuplíku.

Hackathony se pořádají prakticky ve všech myslitelných oborech. Vyvíjené produkty či služby se mohou týkat čistě softwarových záležitostí (např. webových stránek, aplikací nebo může se jednat o skutečná zařízení). V současné době jsou populárními tématy zdravotnictví (např. Smart Health Hackathon⁴⁸), chytré domácnosti i chytrá města (HackPrague hackathon⁴⁹), doprava a e-mobilita (Doprava 4.0⁵⁰) či energetika. Toto není konečný výčet možných témat. Např. v roce 2022 pořádal Nejvyšší kontrolní úřad hackathon s názvem Hackathon veřejné správy 4.0, který se snaží pomocí dobrovolníků a datových sad od státních úřadů a institucí přijít s novými aplikacemi a nápady. Mezi zapojené instituce kromě Nejvyššího kontrolního úřadu patří např. Český telekomunikační úřad, Česká správa sociálního zabezpečení, statutární město Brno, hlavní město Praha, Český rozhlas, Technologická agentura České republiky a další. Výsledkem práce mohou být aplikace zaměřené na převod textů, kterým píší úředníci vyhlášky s geografickými údaji do mapové vizualizace⁵¹ nebo univerzální nástroj pro nahrání datových souborů a jejich prezentaci v mapě ČR (členěné na kraje

⁴⁸ <https://www.cceehacks.com/>

⁴⁹ <https://tyinternety.cz/kalendar-akci/hackprague-hackathon-2019/>

⁵⁰ <https://www.hubostrava.cz/hackathon-doprava-4-0/>

⁵¹ <https://github.com/scholtz/Address2Map>

nebo okresy), jejíž předností je možnosti zobrazení si libovolného počtu map vedle sebe a hledání korelací mezi nimi⁵².

Participativní rozpočtování

Participativní rozpočtování je způsobem, jak zapojit aktivní občany do diskuse o rozvoji daného města nebo obce, motivovat málo aktivní občany k vyššímu zapojení do věcí veřejných, řešit problémy, které občany trápí a vynakládat veřejné prostředky transparentněji a v souladu s potřebami občanů.

Mezi prvními obcemi a městy v České republice bylo participativní rozpočtování testováno v obcích Nelahozeves, Příbor, Pržno a Třanovice v letech 2012-2014. Od té doby se tato metoda financování rozšířila do dalších měst a obcí České republiky.

Participativní rozpočtování obvykle znamená vyčlenit omezenou část celkového rozpočtu města nebo obce (obvykle mezi 1 a 20 %) a zvát veřejnost (jak z daného města, tak okolí) k tomu, aby vyjádřila svůj názor na nejlepší využití těchto zdrojů.⁵³ V České republice aktuálně existuje několik způsobů, jak participativní rozpočty realizovat. Zavádění participativních rozpočtů již není záležitostí pouze obcí a měst, ale dostává se i na úroveň jednotlivých krajů a jejich rozpočtů (viz např. Středočeský kraj, který chce v roce 2020 vyčlenit na tuto aktivitu 5 % ze svého rozpočtu). S participativním rozpočtováním pomáhají v Česku rovněž některé občanské iniciativy a neziskové organizace, jako například Agora Central Europe⁵⁴ a Alternativa zdola⁵⁵, které pro starosty vytvořily metodiky a postupy, jak s participativním rozpočtováním začít. Popsány jsou např. v Metodice tvorby participativního rozpočtu pro města a obce ČR⁵⁶, Jak přizvat občany ke spolupráci aneb jak dát radnici uši, aby slyšela, co lidé chtějí⁵⁷ nebo v Metodice aplikace přístupu Smart Governance do organizačních a řídicích struktur municipalit v České republice⁵⁸.

Obecně lze celý proces rozdělit do následujících fází:

1. přípravná fáze - je nutné získat politickou podporu, stanovit tým, který bude tuto aktivitu v rámci města a obce realizovat a stanovit jasná pravidla,
2. PR kampaň - nutno informovat občany o této aktivitě, jak se do ní mohou zapojit, jaký bude postup,

⁵² <https://mapublika.szynsza.eu/>

⁵³ OECD (2019). Budgeting and Public Expenditures in OECD Countries 2019. OECD Publishing, Paris. Dostupné on-line: <https://www.oecd.org/gov/budgeting/budgeting-and-public-expenditures-highlights-%20brochure-2019.pdf>

⁵⁴ <https://www.participativni-rozpocet.cz/>

⁵⁵ <http://alternativazdola.cz/>

⁵⁶ Metodika tvorby participativního rozpočtu pro města a obce ČR, Agora CE, o. p. s., 2016, ISBN: 978-80-906397-4-4. Dostupné on-line:

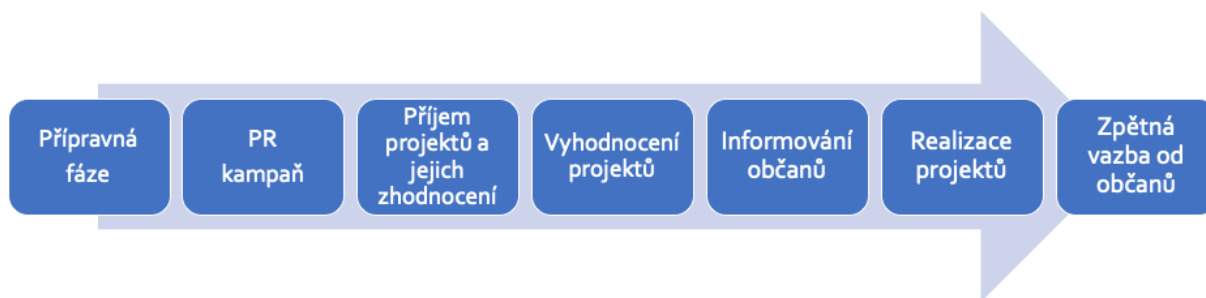
https://www.participativni-rozpocet.cz/wp-content/uploads/2017/05/Metodika_Participativni_rozpocet_AGORA_CE.pdf

⁵⁷ Jak přizvat občany ke spolupráci aneb jak dát radnici uši, aby slyšela, co lidé chtějí (2006). AGORA CE. Dostupné on-line: <https://docplayer.cz/3049554-Jak-prizvat-obcany-ke-spolupraci.html>

⁵⁸ Metodika aplikace přístupu smart governance do organizačních a řídicích struktur municipalit v České republice, Řešitelský kolektiv projektu Aplikace přístupů smart governance do organizačních struktur municipalit v České republice, 2019.

3. příjem projektů a jejich zhodnocení - na základě stanovených postupů (prostřednictvím webových stránek, aplikací, apod.) zasílají občané návrhy na projekty, které by měly být realizovány. Ty jsou následně podrobeny formální kontrole, reálnosti a proveditelnosti,
4. vyhodnocení projektů na základě zapojení občanů - na základě přidělených bodů jsou prioritizovány jednotlivé projekty,
5. informování občanů - radnice informuje občany o projektech, které získaly v hlasování nejvíce preferenčních hlasů a které budou podpořeny,
6. realizace vybraných projektů - výběr zhotovitele a samotná realizace je již na příslušných úřednicích radnice,
7. zpětná vazba od občanů - formou např. dotazníkového šetření se získá zpětná vazba od občanů, která pomůže vylepšit celý proces pro další kolo.

Obrázek 19. Možný způsob realizace participativního rozpočtování

Zdroj: vlastní zpracování

Výhody:

- účast občanů na rozhodovacím procesu,
- nastavení nové a dlouhodobé formy komunikace a spolupráce s občany,
- možnost řešit konkrétní problémy v obci či ve městě,
- možnost ovlivnit vyčleněnou část rozpočtu občany,
- posílení komunity města/obce,
- prohlubování spolupráce jednotlivých odborů napříč úřadem,
- prohloubení vztahu obyvatel k místu, kde žijí.

Nevýhody:

- dosud nepříliš rozšířená aktivita,
- malý zájem občanů o tuto aktivitu,
- vyšší nároky na personální kapacity na straně města/obce.

Aktuálně se ve světě participativní rozpočtování řeší s ohledem na odlišné potřeby mužů a žen (tzv. genderové rozpočtování, z angl. gender budgeting). Při tvorbě rozpočtů se na všech stupních hodnotí dopad určité položky/projektu na život žen a mužů. Například zrušení určitých autobusových spojů ve městě může mít negativnější dopad na ženy než na muže, protože ženy jsou častějšími uživatelkami městské hromadné dopravy. Jiným příkladem je výstavba fotbalové haly, což má také odlišný přínos pro ženy a muže.

Podle zpráv Světové banky vedou genderové nerovnosti ve svých důsledcích ke značným ztrátám ve výkonnosti ekonomiky. Rozpočet sestavený podle principů genderové rovnosti by měl zvýšit nejen produktivitu, ale i HDP.

Mezi příklady dobré praxe lze zařadit např. město Boskovice, které v roce 2022 realizovalo již 3. ročník participativního rozpočtu. Na participativní rozpočet uvolnilo celkem 400 tis. Kč. Celý proces realizace probíhá v průběhu roku (tj. od března 2022, kdy byl zahájen ročník 2022 až do druhé poloviny října, kdy po jednání rady města v 2. polovině října měli být projekty vyhodnoceny. Jednotlivé projekty si lze rovněž prohlédnout na interaktivní mapě projektů na webových stránkách Města Boskovice. Blíže viz <https://boskovice.pincity.cz/participativni-rozpocet/2022>

C. Zapojení dluhového financování

Revolvingový úvěr

Jedná se o krátkodobý bankovní úvěr, který se automaticky obnovuje, aniž by klient musel opakovaně úvěr sjednávat. Funguje na principu automatického obnovování bez nutnosti opětovného sjednávání (obdobně jako kontokorent). Uzavírá se zpravidla na dobu jednoho roku a může být čerpán v libovolné měně. Schválením revolvingového úvěru získává klient stálou finanční rezervu, kterou může libovolně čerpat až do výše smlouvané částky. Pokud klient ze svého revolvingového úvěru nečerpá žádné peníze, neplatí ani žádné splátky. Klient splácí úvěr postupně a může ho opakovaně čerpat až do výše schváleného úvěrového rámce. Lze jej využít pro případ neočekávaných výdajů, financování pohledávek apod.

Je vhodný k financování provozních potřeb nebo ke splátkám krátkodobých pohledávek.

Výhody:

- nízký úrok,
- nízká administrativní náročnost,
- krátkodobost,
- nízké riziko,
- není nutné si půjčovat finanční prostředky opakovaně,
- úvěr lze zároveň čerpat a splácet.

Nevýhody:

- lze čerpat obvykle nižší částky,
- při jeho sjednávání musí klient bance či nebankovní společnosti sdělit účel půjčky (bezúčelový revolvingový úvěr poskytován není),
- vysoké poplatky v případě prodlení,
- vyšší minimální splátky.

Města a obce jej využívají např. pro předfinancování dotačních projektů nebo plánovaných investic.⁵⁹

Účelový úvěr

Princip finanční operace spočívá v odkoupení pohledávky (např. finanční institucí) za veřejnou instituci. Dodavatel služby (chytrého řešení) je vyplacen ve výši pohledávky ze strany finanční instituce. Současným věřitelem se stává finanční instituce a musí být podepsáno s veřejnou institucí uznání dluhu a nastavení splátkového kalendáře.

Úvěr lze využít např. na modernizaci majetku, infrastrukturu, projekty spojené se zlepšením životního prostředí apod. Čerpat lze jednorázově, postupnými splátkami, případně lze s bankou nastavit i splátkový kalendář.

Příkladem může být Rozvojová banka Rady Evropy (z angl. Council of European Development Bank, CEB).⁶⁰ Jedná se o mnohostrannou rozvojovou banku s výhradně sociálním mandátem, která poskytuje financování a odborné znalosti pro projekty s velkým sociálním dopadem v členských státech a aktivně podporuje sociální soudržnost a posiluje sociální integraci v Evropě. Hlavní činnost spočívá v poskytování úvěrů v kterémkoli z členských států na částečné financování ekonomicky a sociálně životaschopných projektů, které podporují sociální soudržnost. Účelem je financování následujících oblastí životních podmínek - uprchlíci a migranti, sociální bydlení, životní podmínky, přírodní katastrofy, životní prostředí, kulturní dědictví, zdraví, vzdělávání a veřejná správa.

Dluhopis

Dluhopisy jsou druhy cenných papírů, které vyjadřují závazek emitenta vůči věřiteli, je s nimi spojeno právo požadovat splacení dlužné částky a vyplacení výnosů z nich plynoucích, to vše k předem určeným datům. Tyto cenné papíry vydávají zejména státy, samosprávné celky nebo firmy, které si tak od investorů půjčují potřebný kapitál. Investoři po skončení doby splatnosti dostanou zpět vložené prostředky zvýšené o úroky za poskytnutou půjčku. I zde lze provést diverzifikaci a investici rozložit do několika typů dluhových cenných papírů podle doby jejich splatnosti, podle typu úročení či dle druhu emise.

Mezi druhy dluhopisů se řadí:

⁵⁹ Město Hodonín v roce 2022 schválilo čerpání finančních prostředků z revolvingového úvěru ve výši 100 mil. Kč, které budou použity na financování plánovaných investic. Blíže viz: <https://www.hodonin.eu/informace-z-jednani-zastupitelstva/d-1117149>

⁶⁰ <https://coebank.org/>

- státní dluhopisy a dluhopisy vydávané Českou národní bankou (vydává je vláda nebo příslušné instituce),
- komunální dluhopisy (vydávají je města a obce),
- vyměnitelné dluhopisy - je s nimi spojeno právo na výměnu za jiné dluhopisy nebo právo na výměnu za akcie téhož emitenta,
- prioritní dluhopisy – je s nimi spojeno právo na jejich splácení a vyplacení výnosů,
- sběrné dluhopisy – dluhopisy, které představují souhrn jednotlivých dluhopisů na dané emise,
- hypoteční zástavní listy – u těchto dluhopisů je jmenovitá hodnota a výnos plně kryty pohledávkami z hypotečních úvěrů,
- Podřízené dluhopisy - dluhopisy, u kterých bude pohledávka odpovídající právům s tímto dluhopisem spojeným uspokojena až po uspokojení všech ostatních pohledávek, s výjimkou pohledávek, které jsou vázány stejnou nebo obdobnou podmínkou podřízenosti.⁶¹

Příkladem může být Dluhopis Republiky, jehož cílem je nabídnout občanům konzervativní a stabilní formu zhodnocení svých úspor za srovnatelných podmínek, jaké mohou využívat i velké finanční skupiny. Pro stát takový způsob financování představuje diverzifikaci rizik, a také větší stabilitu, pokud dluh drží nejen zahraniční investoři, ale i občané.⁶²

Směnečný program

Jedná se o program emise vlastních směnek (směnečný program), jenž představuje jednoduchý, pružný a levný způsob financování. Jedná se o levnější a pružnější alternativu klasických bankovních úvěrů. Naopak pro investory tento produkt představuje zajímavou příležitost zhodnocení krátkých finančních prostředků oproti jejich deponování na účtech v bankách. Financování probíhá v zásadě tak, že klient na místo úvěrové smlouvy podepisuje smlouvu o zajištění směnečného programu, ve které si rámcově stanovuje předpokládaný objem požadovaných prostředků, velikost a dobu splatnosti jednotlivých tranší směnek a sazbu financování. V momentě potřeby financování se financuje prostřednictvím tzv. směnečných tranší, tj. vydáním jedné nebo více vlastních směnek se stejnou splatností ke stejnému datu. Banka jako organizátor programu zmíněné směnky odkupuje, umísťuje mezi investory a k datu emise převede na účet klienta (emitenta) výnos z prodeje tranše. Program emise vlastních směnek dokáže nejen zlevnit finanční zdroje klienta, ale umožňuje mu velmi promptně reagovat na jeho aktuální potřeby v dostatečném objemu prostředků, a proto se může stát ideálním nástrojem pro financování jak grantových schémat, tak i individuálních projektů klientů.⁶³ Výběr poskytovatele směnečného programu probíhá prostřednictvím řádného výběrového řízení.

⁶¹ <https://www.investice.cz/co-je-dluhopis/>

⁶² <https://www.sporicidluhopisycr.cz/>

⁶³ <https://archiv.ihned.cz/c1-14793610-zepete-se-jak>

Města či obce mohou směnečný program využít např. na financování investic, které by nemohly plně hradit ze svých vlastních prostředků nebo ke spolufinancování dotačních projektů.

Tento program využívají v převážné většině hlavně velká města jako statutární města Brno, Liberec, Ostrava.

Leasing

Leasing doplňuje zdroje využitelné městy a obcemi k pořízení hmotného a nehmotného majetku. Výhodou pořízení leasingu je rychlost jeho pořízení a pružný splátkový kalendář. Leasing zároveň přenáší některá rizika investice (např. nejistoty, zda projekt splní veškerá očekávání, rizika provozuschopnosti pořizovaného předmětu, inflační rizika či rizika poklesu zůstatkové a tržní hodnoty předmětu leasingu) na soukromou sféru. Municipality může při leasingu využít doprovodné služby, které racionalizují investici a často ji i zlevňují. Promítáním zkrácených odpisů do výše splátek nájemného přenáší leasingová společnost na municipality i dílčí daňovou výhodu, kterou leasing disponuje. Uplatněním pořizovacích množstevních slev při leasingu pro municipality, aplikací nižší rizikové marže a využíváním levnějších refinančních zdrojů, jejichž dostupnost se může při leasingu pro obce a města rozšiřovat, lze docílit do jisté míry i cenové srovnatelnosti leasingového navýšení např. s cenou běžného úvěru.

Při sjednávání podmínek leasingové smlouvy, ale i v průběhu leasingové operace, lze přizpůsobit splátkový kalendář aktuální situaci v příjmové stránce příslušného rozpočtu obce. Leasingové splátky je možné nejen přesunout do dalších období v případě deficitu, ale i zvýšit v případě mimořádných příjmů v příslušném rozpočtovém období. Leasing nabízí řešení pro investice, jejichž výška vylučuje úhradu z běžného rozpočtu. Municipality jím zvyšují objem zdrojů reálně dostupných pro jejich investiční záměry.⁶⁴

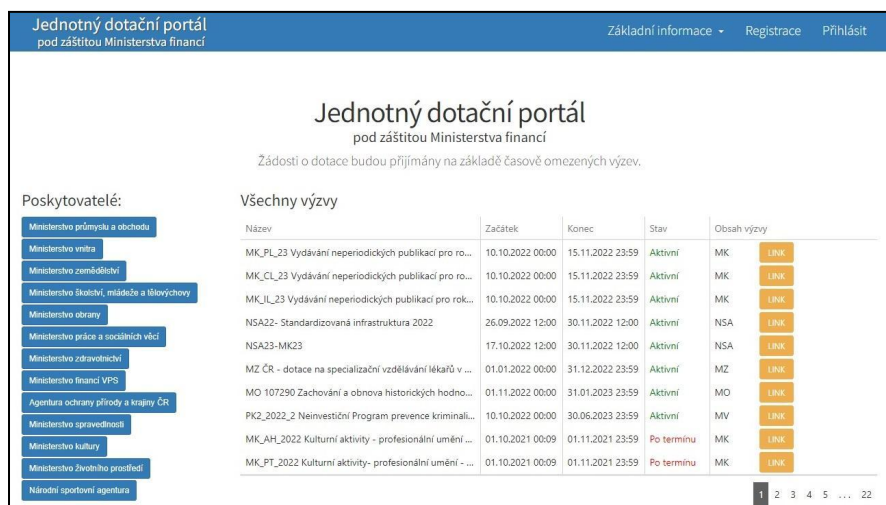
D. Dotační programy v ČR a EU

Národní dotační tituly

Aktuálně při hledání vhodných národních dotačních titulů slouží Jednotný dotační portál pod záštitou Ministerstva financí. Jeho správcem je odbor 11 – Státní rozpočet, přičemž jednotlivé výzvy jsou metodicky řízeny poskytovateli dotace.

⁶⁴ <https://archiv.ihned.cz/c1-835711-leasing-je-vhodny-pro-porizeni-investic-mest-okresu-a-obci>

Obrázek 20. Jednotný dotační portál

The screenshot shows the homepage of the 'Jednotný dotační portál' (Unified Grant Portal) under the Ministry of Finance. It features a navigation bar with 'Základní informace', 'Registrace', and 'Přihlásit'. The main heading is 'Jednotný dotační portál pod záštitou Ministerstva financí'. Below this, it states 'Žádosti o dotace budou přijímány na základě časově omezených výzev.' (Requests for grants will be accepted on the basis of time-limited calls for applications).

Poskytovatelé:

- Ministerstvo průmyslu a obchodu
- Ministerstvo vnitra
- Ministerstvo zemědělství
- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
- Ministerstvo obrany
- Ministerstvo práce a sociálních věcí
- Ministerstvo zdravotnictví
- Ministerstvo financí VPS
- Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
- Ministerstvo spravedlnosti
- Ministerstvo kultury
- Ministerstvo životního prostředí
- Národní sportovní agentura

Všechny výzvy

Název	Začátek	Konec	Stav	Obsah výzvy
MK_PL_23 Vydávání neperiodických publikací pro ro...	10.10.2022 00:00	15.11.2022 23:59	Aktivní	MK LINK
MK_CL_23 Vydávání neperiodických publikací pro ro...	10.10.2022 00:00	15.11.2022 23:59	Aktivní	MK LINK
MK_IL_23 Vydávání neperiodických publikací pro rok...	10.10.2022 00:00	15.11.2022 23:59	Aktivní	MK LINK
NSA22 - Standardizovaná infrastruktura 2022	26.09.2022 12:00	30.11.2022 12:00	Aktivní	NSA LINK
NSA23-MK23	17.10.2022 12:00	30.11.2022 12:00	Aktivní	NSA LINK
MZ ČR - dotace na specializační vzdělávání lékařů v ...	01.01.2022 00:00	31.12.2022 23:59	Aktivní	MZ LINK
MO 107290 Zachování a obnova historických hodnot...	01.11.2022 00:00	31.01.2023 23:59	Aktivní	MO LINK
PK2_2022_2 Neinvestiční Program prevence kriminalit...	10.10.2022 00:00	30.06.2023 23:59	Aktivní	MV LINK
MK_AH_2022 Kulturní aktivity - profesionální umění ...	01.10.2021 00:09	01.11.2021 23:59	Po termínu	MK LINK
MK_PT_2022 Kulturní aktivity- profesionální umění - ...	01.10.2021 00:09	01.11.2021 23:59	Po termínu	MK LINK

Zdroj: <https://isprofin.mfcr.cz/rispf>

Obrázek 21. Informační systém výzkumu, vývoje a inovací

The screenshot shows the homepage of the 'Informační systém výzkumu, vývoje a inovací' (IS VAVAI). It features a navigation bar with 'Aktivní VAVAI', 'Veřejné soutěže', 'Projekty VAVAI', 'Výsledky VAVAI', and 'Přihlášení'. The main heading is 'INFORMAČNÍ SYSTÉM VÝZKUMU, VÝVOJE A INOVACÍ'. Below this, it states 'VEŘEJNÉ PŘÍSTUPNÁ DATA IS VAVAI'.

Informační systém výzkumu, vývoje a inovací (IS VAVAI) shromažďuje informace o výzkumu, vývoji a inovacích podporovaných z veřejných rozpočtů v České republice a je jediným autorizovaným, úplným a závazným zdrojem těchto informací. Cílem následující webové prezentace je umožnit vyhledávání ve veřejně přístupných údajích IS VAVAI, provozovaného podle § 30 zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů. Účastu správce a provozovatele IS VAVAI při dle zákona č. 130/2002 Sb., Rada pro výzkum, vývoj a inovace. Podrobnosti provozu IS VAVAI jsou upraveny nařízením vlády č. 397/2009 Sb., o informačním systému výzkumu, experimentálního vývoje a inovací.

AKTUÁLNÍ INFORMACE

- 11.04.2022 - Release IS VAVAI 3.1.1
- 05.04.2022 - Plánovaná údržba IS VAVAI 08.04.-10.04.2022
- 21.03.2022 - Probíhající seminář pro uživatele VAVAI zaměřený na vyhledávání...
- 11.02.2022 - Plánovaná údržba IS VAVAI 13.02.2022

INFORMAČNÍ OBLASTI IS VAVAI

CEA	VES	CEP	RIV
Aktivita VAVAI	Veřejné soutěže	Projekty VAVAI	Výsledky VAVAI
58 běžících programů	3 probíhající soutěže	6 237 řešených projektů	1 829 101 záznamů a výsledků

Zdroj: <https://www.isvavai.cz/>

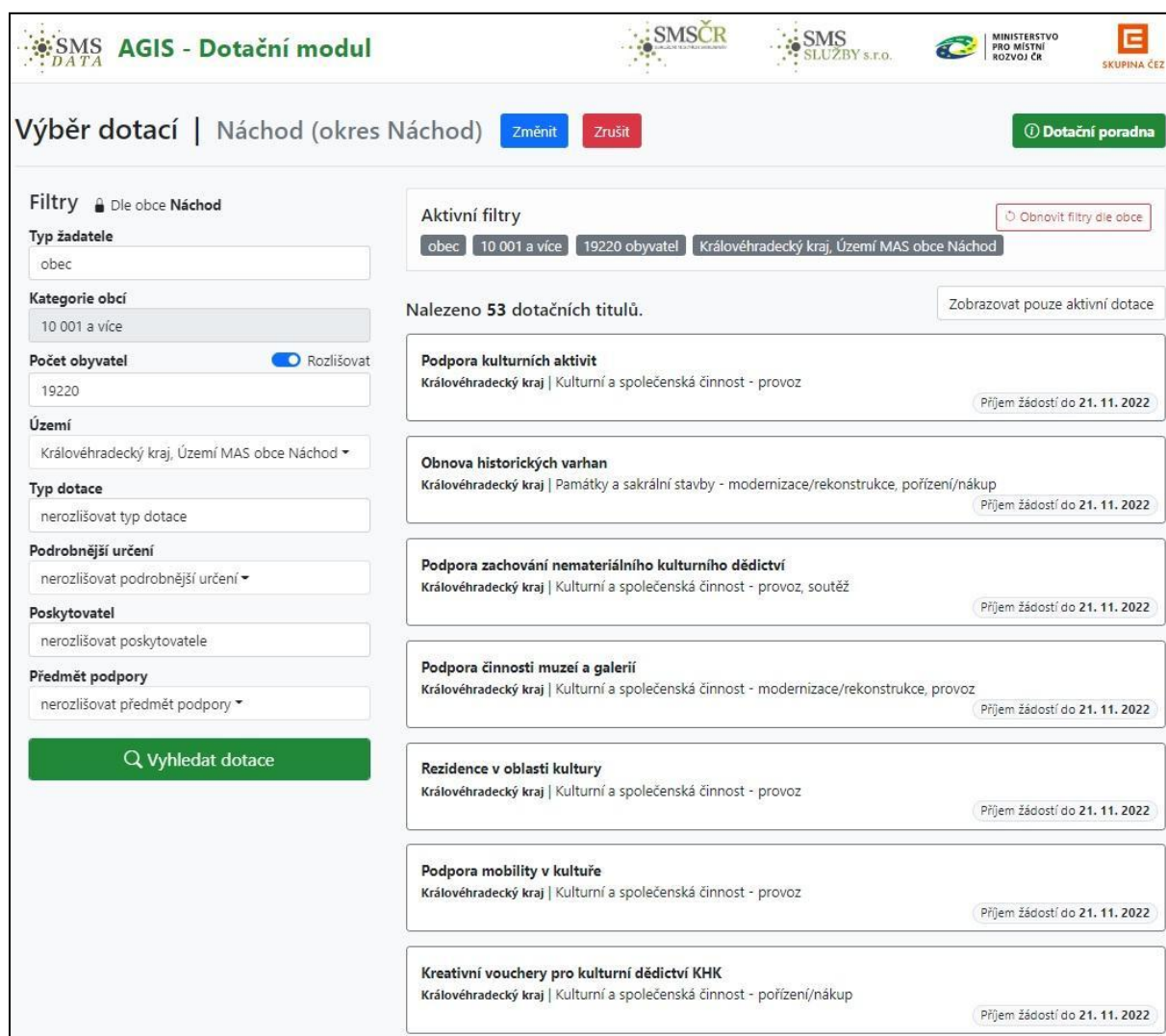
Souběžně v České republice, v souladu se zákonem č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje), v platném znění, existuje Informační systém výzkumu, vývoje a inovací. Jedná se o informační systém veřejné správy zajišťující shromažďování, zpracování, poskytování a využívání údajů o výzkumu, vývoji a inovacích podporovaných z veřejných prostředků a dalších údajů za podmínek stanovených zmíněným zákonem. Má čtyři vzájemně provázané části. Jednou z nich je centrální evidence aktivit výzkumu, vývoje a inovací, rejstřík informací o výsledcích a evidence

veřejných soutěží ve výzkumu, vývoji a inovacích. V rámci aktivit výzkumu, vývoje a inovací nebo veřejných soutěží lze nalézt jak programy výzkumu, vývoje a inovací financovaných z veřejných prostředků České republiky, tak vyhlášené výzvy k předkládání projektů.

K listopadu 2022 je aktuálně evidováno celkem 58 běžících programů výzkumu, vývoje a inovací. Základní přehled programů je uveden v tabulce v příloze.

Rovněž lze využít možností nabízejících Dotačním modulem SMS ČR za podpory Ministerstva pro místní rozvoj, v rámci kterého je možné třídit jednotlivé dotace dle obcí, měst a regionů v ČR. V databázi jsou dotace národních dotačních programů (převážně ústředních orgánů státní správy, krajů a dalších poskytovatelů jako např. Nadace ČEZ).

Obrázek 22. Informační systém výzkumu, vývoje a inovací

SMS AGIS - Dotační modul

Výběr dotací | Náhod (okres Náhod) Změnit Zrušit Dotační poradna

Filtry Dle obce Náhod

Typ žadatele
obec

Kategorie obcí
10 001 a více

Počet obyvatel Rozlišovat
19220

Území
Královéhradecký kraj, Území MAS obce Náhod

Typ dotace
nerozlišovat typ dotace

Podrobnější určení
nerozlišovat podrobnější určení

Poskytovatel
nerozlišovat poskytovatele

Předmět podpory
nerozlišovat předmět podpory

Vyhledat dotace

Aktivní filtry Obnovit filtry dle obce

obec 10 001 a více 19220 obyvatel Královéhradecký kraj, Území MAS obce Náhod

Nalezeno 53 dotačních titulů. Zobrazovat pouze aktivní dotace

Podpora kulturních aktivit Královéhradecký kraj Kulturní a společenská činnost - provoz	Přijem žádostí do 21. 11. 2022
Obnova historických varhan Královéhradecký kraj Památky a sakrální stavby - modernizace/rekonstrukce, pořízení/nákup	Přijem žádostí do 21. 11. 2022
Podpora zachování nemateriálního kulturního dědictví Královéhradecký kraj Kulturní a společenská činnost - provoz, soutěž	Přijem žádostí do 21. 11. 2022
Podpora činnosti muzeí a galerií Královéhradecký kraj Kulturní a společenská činnost - modernizace/rekonstrukce, provoz	Přijem žádostí do 21. 11. 2022
Rezidence v oblasti kultury Královéhradecký kraj Kulturní a společenská činnost - provoz	Přijem žádostí do 21. 11. 2022
Podpora mobility v kultuře Královéhradecký kraj Kulturní a společenská činnost - provoz	Přijem žádostí do 21. 11. 2022
Kreativní vouchery pro kulturní dědictví KHK Královéhradecký kraj Kulturní a společenská činnost - pořízení/nákup	Přijem žádostí do 21. 11. 2022

Zdroj: <https://dotace.smsdata.cz/vyhledat?start>

Ostatní dotační programy/výzvy je nutné dohledávat na webových stránkách jednotlivých poskytovatelů dotace, případně na webových stránkách krajských úřadů

Operační programy v programovém období 2021-2027

Většina měst a obcí v dnešní době využívá dotací Evropské unie, které jsou poskytovány prostřednictvím operačních programů a dalších programů. V programovém období 2021-2027 je k dispozici v České republice celkem 12 programů. Konkrétně se jedná o:

Tabulka 4. Přehled Operačních programů v České republice

Název OP	Řídící orgán	Webové stránky
Operační program Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost	Ministerstvo průmyslu a obchodu	https://www.agentura-api.org/cs/op-tak/
Operační program Jan Amos Komenský	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	https://opjak.cz/
Operační program Zaměstnanost +	Ministerstvo práce a sociálních věcí	www.esfcr.cz/opz-plus
Operační program Doprava	Ministerstvo dopravy	www.opd.cz/stranka/OPD-2021
Operační program Životní prostředí	Ministerstvo životního prostředí	www.opzp.cz
Operační program Spravedlivá transformace	Ministerstvo životního prostředí	https://www.mzp.cz/cz/opst_2021_2027
Integrovaný regionální operační program	Ministerstvo pro místní rozvoj	https://irop.mmr.cz/cs/
Operační program Technická pomoc	Ministerstvo pro místní rozvoj	www.dotaceEU.cz/OPTP
Operační program Rybářství	Ministerstvo zemědělství	www.eagri.cz
Operační program Fondu pro vnitřní bezpečnost	Ministerstvo vnitra	www.mvcr.cz/fondyeu
Operační program Nástroje pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky	Ministerstvo vnitra	www.mvcr.cz/fondyeu

Zdroj: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/kohezni-politika-po-roce-2020/programy>

Všechny programy, které byly Evropskou komisí schváleny k financování z Evropského sociálního fondu, Evropského fondu regionálního rozvoje, Fondu soudržnosti, Fondu pro vnitřní bezpečnost, Fond pro integrovanou správu hranic, Nástroj pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky a Evropského námořního, rybářského a akvakulturního fondu jsou veřejně dostupné na webových stránkách Evropské komise⁶⁵.

Programy přeshraniční spolupráce

V České republice lze dále čerpat finanční prostředky z programů tzv. přeshraniční spolupráce, které jsou určeny pro sousedící regiony v České republice a v jiném členském státu. V programovém období 2021-2027 žadatelé mohou získat finanční podporu na realizaci nejrůznějších projektů v České republice a čerpat evropské prostředky z celkem 5 programů. Mezi podporované aktivity patří výstavba a rozvoj hraniční infrastruktury, rozvoj cyklistických stezek, cyklotras, turistických a lyžařských stezek, spolupráce v oblasti vzdělávání, mezilidských vztahů, společenských, kulturních a volnočasových aktivit apod. Přehled těchto programů je uveden v následující tabulce:

Tabulka 5. Přehled programů přeshraniční spolupráce

Název programu	Řídící orgán/Národní orgán	Webové stránky
Interreg Česko - Polsko	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR	www.cz-pl.eu
Interreg Slovensko - Česko	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR/ Ministerstvo pro místní rozvoj ČR	www.sk-cz.eu
Interreg Rakousko - Česko	Úřad Spolkové vlády Dolní Rakousko/ Ministerstvo pro místní rozvoj ČR	www.at-cz.eu/cz/2021
Program přeshraniční spolupráce Bavorsko - Česko	Bavorské státní ministerstvo hospodářství, regionálního rozvoje a energetiky se sídlem v Mnichově/ Ministerstvo pro místní rozvoj	www.by-cz.eu/cz/2021-2027/
Program spolupráce Sasko - Česko	Saské státní ministerstvo pro regionální rozvoj/ Ministerstvo pro místní rozvoj	www.sn-cz2020.eu

Zdroj: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/2014-2020/operacni-programy>

Programy nadnárodní a mezinárodní spolupráce

Žadatelé z České republiky rovněž mohou čerpat dotace z programů nadnárodní a mezinárodní spolupráce. Jedná se o programy, které mají podpořit nejen řešení konkrétních problémů, ale

⁶⁵ https://ec.europa.eu/regional_policy/cs/atlas/programmes

především spolupráci a výměnu zkušeností mezi státy EU. Nezbytnou podmínkou realizace především neinvestičních projektů je uzavření partnerství mezi projektovými partnery, z nichž jeden přebírá funkci vedoucího partnera a s ní i odpovědnost za realizaci projektu po organizační a finanční stránce. Pro efektivní partnerství v projektech je žádoucí spolupráce vyššího počtu projektových partnerů.⁶⁶

Tabulka 6. Přehled programů nadnárodní a mezinárodní spolupráce

Název programu	Řídící orgán/Národní orgán	Webové stránky
Interreg CENTRAL EUROPE	Město Vídeň/ Ministerstvo pro místní rozvoj	www.interreg-central.eu
Interreg DANUBE	Ministerstvo financí Maďarska/ Ministerstvo pro místní rozvoj	www.interreg-danube.eu
INTERREG EUROPE	Regionální rada regionu Hauts de France/ Ministerstvo pro místní rozvoj	www.interregeurope.eu
Program ESPON	Ministerstvo udržitelného rozvoje a infrastruktury se sídlem v Lucemburku/ Ministerstvo pro místní rozvoj	www.espon.eu
Program INTERACT	Bratislavský samosprávný kraj/ Ministerstvo pro místní rozvoj	www.interact.eu

Zdroj: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/2014-2020/operacni-programy>

Evropské programy

Na evropské úrovni existuje celá řada programů, které umožňují financovat celou paletu aktivit. Jedná se však o daleko větší konkurenční prostředí, než které je v České republice, a žadatelé z České republiky ho dosud dostatečně nevyužívají. V následující tabulce jsou uvedeny některé z nich:

Tabulka 7. Základní přehled programů Evropské unie v programovém období 2021-2027

Název poskytovatele	Název programu (zaměření)	Webové stránky
	Společná zemědělská politika (Common agricultural policy) (zaměřuje se na podporu evropských zemědělců, zajišťování potravinové bezpečnosti a probíhající změny klimatu)	https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/cap-introduction/cap-future-2020-common-agricultural-policy-2023-2027/
	Erasmus+	https://www.eacea.ec.europa.eu/news-events/news/new-erasmu

⁶⁶ <https://www.olkraj.cz/programy-nadnarodni-a-mezirovnalni-spoluprace-cl-3836.html>

	(v rámci programu mohou organizace žádat o podporu k zahraničním výjezdům a navázat spolupráci se zahraničními partnery)	s-programme-2021-2027-has-lau nched-2021-03-25_en
	Creative Europe (klade větší důraz na nadnárodní tvorbu, inovace, mobilitu umělců a odborníků, jakož i na opatření zaměřená na potřeby jednotlivých odvětví)	https://culture.ec.europa.eu/new s/creative-europe-2021-2027-pro gramme-launch
	European Solidarity Corps (mladým lidem umožňuje projevit solidaritu s komunitami ve své zemi i v zahraničí)	https://european-solidarity-corps.europa.or g.mt/
	International Security Fund (příspěje k zajištění vysoké úrovně bezpečnosti v Unii)	https://ec.europa.eu/info/fundin g-tenders/find-funding/eu-fundi ng-programmes/internal-securit y-fund_en#funding-opportunitie s
	Customs Programme (podporuje vývoj a provoz centrálních informačních systémů pro celnictví v Unii a nezbytnou spolupráci mezi celními orgány v celé EU)	https://taxation-customs.ec.euro pa.eu/eu-funding-customs-and-t ax/customs-programme_en
	Recovery and Resilience Facility (cílem je zmírnit hospodářský a sociální dopad pandemie COVID-19 a zajistit, aby evropské ekonomiky a společnosti byly udržitelnější, odolnější a lépe připravené na výzvy a příležitosti ekologické a digitální transformace)	https://ec.europa.eu/info/busines s-economy-euro/recovery-coron avirus/recovery-and-resilience-fa cility_en
European Health and Digital Executive Agency	EU4Health (program zaměřený na posílení připravenosti na krizi v EU)	https://health.ec.europa.eu/fundi ng/eu4health-programme-2021- 2027-vision-healthier-european- union_en
Evropská unie	Horizont Europe (klíčový program EU sloužící k financování výzkumu a inovací)	https://www.horizontevropa.cz/c s
	Digital Europe Programme (program financování EU zaměřený na zpřístupnění digitálních technologií podnikům, občanům a orgánům veřejné správy)	https://digital-strategy.ec.europa .eu/en/activities/digital-program me
	European Defence Fund (program na podporu společného obranného výzkumu a vývoje a na podporu konkurenceschopného obranného průmyslu. Je zaměřen na výzkum a vývoj nejmodernějších a interoperabilních obranných technologií a vybavení)	https://defence-industry-space.e c.europa.eu/eu-defence-industry /european-defence-fund-edf_en
	Life	https://cinea.ec.europa.eu/progr ammes/life_en

	(program pro financování opatření v oblasti životního prostředí)	
	Space Programme (některé z nejnaléhavějších výzev současnosti, jako je boj proti změně klimatu, pomoc při stimulaci technologických inovací a poskytování socioekonomických přínosů občanům)	https://ec.europa.eu/info/funding-g-tenders/find-funding/eu-funding-programmes/european-space-programme_en
	Overseas Association Decision (rozhodnutí o přidružení zámořských zemí a území, včetně Grónska, k EU)	https://ec.europa.eu/info/strategy/eu-budget/performance-and-reporting/programme-performance-overview/decision-overseas-association-including-greenland-performance_en#programme-in-a-nutshell
	Justice, Rights and Values Fund (cílem fondu je zjednodušit stávající programy na podporu prosazování a posilování spravedlnosti, hodnot a práv v Evropě)	https://www.eesc.europa.eu/it/agenda/our-events/events/justice-rights-and-values-fund
	Single Market Programme (program má pomoci jednotnému trhu dosáhnout jeho plného potenciálu a zajistit oživení Evropy po pandemii COVID-19)	https://ec.europa.eu/info/funding-g-tenders/find-funding/eu-funding-programmes/single-market-programme/overview_en
	CEF (Connecting Europe Facility) (nástroj financování EU na podporu růstu, zaměstnanosti a konkurenceschopnosti prostřednictvím cílených investic do infrastruktury na evropské úrovni)	https://cinea.ec.europa.eu/news-events/news/connecting-europe-facility-2021-2027-adopted-2021-07-20_en
	FISCALIS (program spolupráce v oblasti daní v Evropské unii)	https://ec.europa.eu/info/strategy/eu-budget/performance-and-reporting/programme-performance-overview/fiscalis-performance_en
	InvestEU (poskytuje dlouhodobé financování společností a podporuje politiky Unie v oblasti udržitelného oživení)	https://investeu.europa.eu/index_en
	URBACT IV (program se zaměřuje na podporu měst pracujících na integrovaném a udržitelném rozvoji měst prostřednictvím spolupráce EU)	https://urbact.eu/files/urbact-iv-cooperation-programme
Evropský parlament	Neighbourhood, Development and International Cooperation Instrument (nástroj zacílený na vymýcení chudoby a podpoře udržitelného rozvoje, prosperity, míru a stability)	https://ec.europa.eu/info/funding-g-tenders/find-funding/eu-funding-programmes/global-europe-neighbourhood-development-and

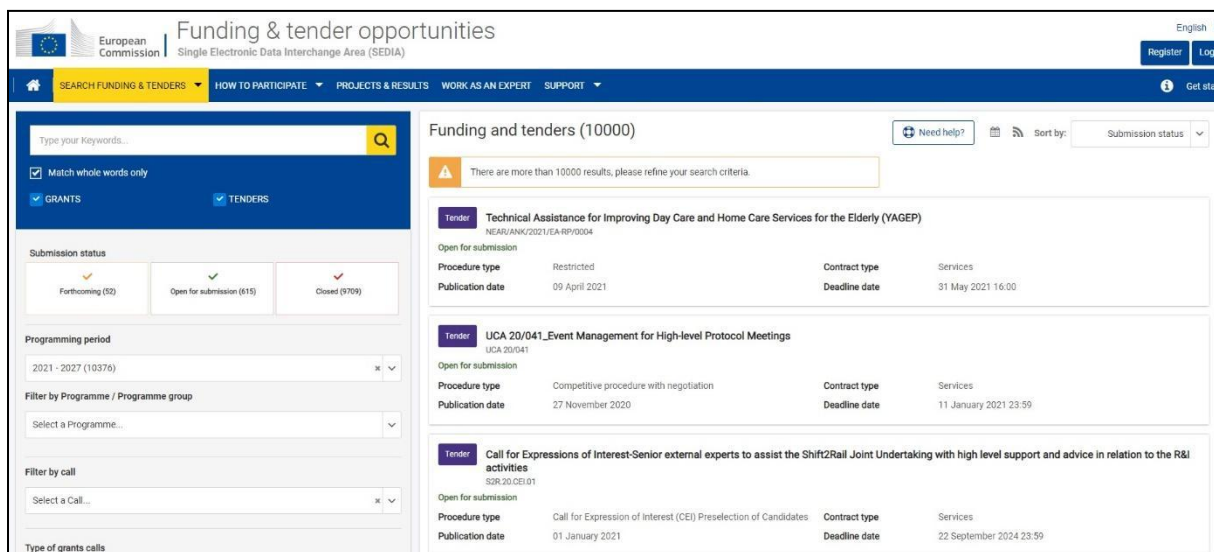
		-international-cooperation-instrument_en
	European Maritime and Fisheries Funds (pomáhá rybářům přijímat udržitelné rybolovné postupy a pobřežním komunitám diverzifikovat jejich hospodářství a zlepšovat kvalitu života podél evropských pobřeží)	https://oceans-and-fisheries.ec.europa.eu/funding/european-maritime-and-fisheries-fund-emff_en
Evropská investiční banka	EEEF (European Energy Efficiency Fund) (program podporuje cíle Evropské unie na podporu udržitelného trhu s energií a ochrany klimatu)	https://www.eeef.eu/home.html
	PF4EE (Private Finance for Energy Efficiency) (nástroj se zaměřuje na projekty, které podporují provádění národních akčních plánů energetické účinnosti nebo jiných programů energetické účinnosti členských států EU)	https://www.eib.org/en/products/blending/pf4ee/index.htm
International Visegrad Fund	Visegrad Fund (program podporuje regionální spolupráci ve Visegrádském regionu, jakož i mezi regionem Visegrádským regionem a dalšími zeměmi, zejména v regionech západního Balkánu a Východního partnerství)	https://www.visegradfund.org/
Finanční prostředky od Islandu, Lichtenštejnska a Norska	Fondy EHP a Norska (fondy zaměřené na snižování ekonomických a sociálních rozdílů v Evropském hospodářském prostoru a k posilování spolupráce s patnácti evropskými státy)	https://www.eeagrants.cz

Zdroj: vlastní zpracování

Kde hledat zdroje informací o mezinárodních programech

Evropská komise nabízí přehlednou webovou stránku s informacemi o jednotlivých výzvách a tendrů, které jsou vypisovány v rámci evropských programů. Na ni lze vyhledávat nejen dle programovacího období a programu, ale rovněž dle výzvy, CPV kódů dle místa dodání či plnění (pouze v případě nabídek). Na uvedené webové adrese lze rovněž vyhledávat již realizované projekty či projekty, které byly schváleny, a realizace u nich probíhá.

Obrázek 23. Funding & tender opportunities

Zdroj:

<https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/opportunities/topic-search;callCode=null;freeTextSearchKeyword=;matchWholeText=true;typeCodes=1,0;statusCodes=31094501,31094502,31094503;programmePeriod=2021%20-%202027;programCcm2Id=null;programDivisionCode=null;focusAreaCode=null;destination=null;mission=null;geographicalZonesCode=null;programmeDivisionProspect=null;startDateLte=null;startDateGte=null;crossCuttingPriorityCode=null;cpvCode=null;performanceOfDelivery=null;sortQuery=sortStatus;orderBy=asc;onlyTenders=false;topicListKey=topicSearchTablePageState>

Dále lze vyhledávat realizované projekty na samostatných webových stránkách jednotlivých programů jako např. <https://cordis.europa.eu/projects/en> (projekty podpořené rámcovými programy od roku 1990 vč. programu Horizont 2020), <https://cosme.easme-web.eu/#> (projekty podpořené v rámci programu COSME) nebo <https://www.keep.eu> (projekty všech programů Interreg, tj. přeshraničních, Danube, Central Europe a Europe).

E. Další možnosti

Nadace

Dle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění, zakládá zakladatel nadaci k trvalé službě společensky nebo hospodářsky užitečnému účelu. Účel nadace může být veřejně prospěšný, spočívá-li v podpoře obecného blaha, i dobročinný, spočívá-li v podpoře určitého okruhu osob určených jednotlivě či jinak. Nadace může podnikat, pokud podnikání představuje pouhou vedlejší činnost a výtěžky podnikání slouží jen k podpoře jejího účelu (a pokud to nezakázal zakladatel ve zřizovací listině).

Jako příklad lze uvést nadaci Experientia⁶⁷, která podporuje mladé vědce a vědkyně z oborů organické, bioorganické a medicíně chemie na zahraničních stážích i v České republice díky vědeckým start-up grantům. Nadace byla založena v roce 2013 manželi Hanou a Dalimilem Dvořákovými a prostředky jsou do ní vkládány z licenčních poplatků za antivirové látky vyvinuté v Ústavu organické chemie a biochemie Akademie věd České republiky, v. v. i. Dle informací z webových stránek nadace bylo dosud podpořeno celkem 13 mladých stipendistek a stipendistů na odborných stážích v zahraničí. V roce 2019 udělila první ze start-up grantů, kterým chtějí mladé vědce a vědkyně motivovat k založení vlastní výzkumné skupiny v České republice. V následujících 20 letech by do nadace mělo být vloženo až 200 mil. Kč.

Sponzorství

Sponzoring (sponzorování) je podpora převážně neziskové akce, osoby nebo organizace formou finančního příspěvku, případně nefinanční podpory. Sponzorství v současnosti velký důraz na marketingový přínos pro sponzora, především pokud jde o jeho zviditelnění. Proto jde často o investování finančních či jiných prostředků do činností, jejichž potenciál lze podnikatelsky využít.⁶⁸

Jako příklad dobré praxe lze ukázat Sdružení na podporu talentované mládeže České republiky, které bylo založeno v roce 2002. Cílem sdružení je podpora talentované mládeže České republiky. Tento cíl je naplňován především podporou Středoškolské odborné činnosti (dále SOČ). Jedná se o podporu při pořádání krajských kol SOČ a celostátní přehlídky SOČ, podporu při účasti talentovaných středoškoláků na mezinárodních soutěžích, zabezpečení účasti talentovaných středoškoláků na dalších mezinárodních soutěžích, které dosud nebyly obsazovány, pořádání a ekonomické zabezpečení seminářů a akcí pro autory – středoškoláky, vedoucí prací a konzultanty a podporu dalších akcí pro talentovanou středoškolskou mládež. Kromě partnerů z řad firem je partnerem i Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Nad Sdružením převzali záštitu Ministerstvo průmyslu a obchodu, hejtman a náměstek Jihomoravského kraje a další.

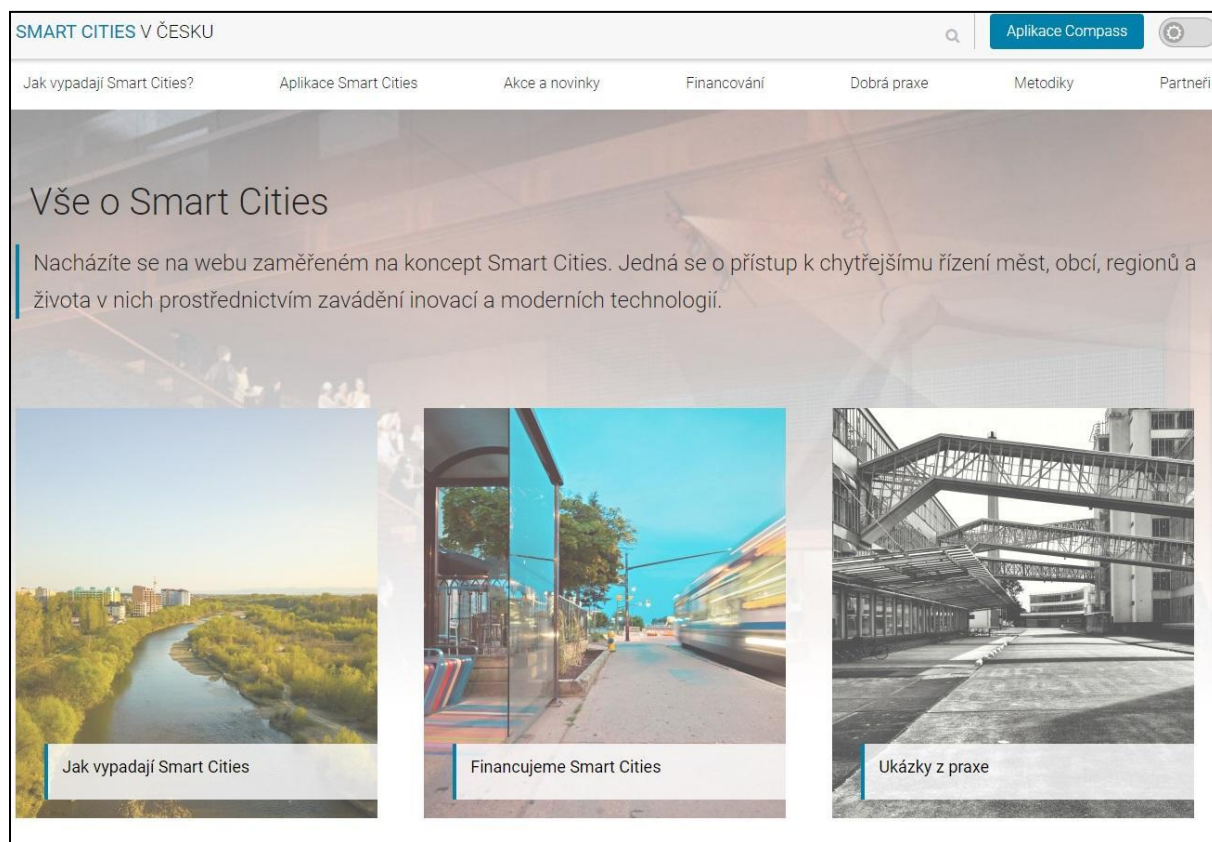
Bud'te SMART

Chcete vědět, jak vypadají SMART projekty v jiných městech a obcích? Nebo snad jaké akce se konají k tématu SMART? Či hledáte příklady dobré praxe? To a mnoho dalších aktivit naleznete na nových stránkách o SMART Cities, Villages i Regions v Česku.

⁶⁷ <https://www.experientia.cz/o-nadaci/>

⁶⁸ <https://cs.wikipedia.org/wiki/Sponzor>

Obrázek 24. Bud'te SMART

Zdroj: <https://www.budtesmart.cz/>

Příloha 1: Základní přehled programů výzkumu a inovací v České republice

V níže uvedené tabulce jsou uvedeny aktuálně platné dotační programy výzkumu a vývoje v České republice. Ne všechny však nyní přijímají nové projekty (v rámci některých z nich se již pouze realizují, případně ukončují, schválené projekty). V případě programů, které již nepřijímají další projekty v rámci vyhlášených výzev, může sloužit uvedený přehled jako případná inspirace inovativních projektů, které v programech byly realizovány (detailněji viz <https://starfos.tacr.cz/> nebo <https://www.isvavai.cz/>)

Pořadí	Název programu	Anotace programu	Začátek	Konec	Poskytovatel
1	Eurostars	Eurostars je společný program EUREKY a 7. Rámcového programu pro výzkum vývoj. Pokračující program Eurostars-2 byl schválen EP v rámci programu H2020. Eurostars je program, který stimuluje a podporuje malé a střední podniky s činností V&V v jejich inovačních a často rizikových aktivitách výzkumu a vývoje. Znamená to také urychlení vývoje nových technologií v Evropě pro následné tržní uplatnění po celém světě. Program Eurostars sjednocuje osvědčený princip „bottom up“ používaný v EURECE se společnou finanční podporou národních finančních nástrojů a Evropského společenství nyní prostřednictvím H2020. Eurostars je silným nástrojem harmonizace a synchronizace ve V&V programů pro malé a střední podniky zahrnující spolupráci v síti EUREKY s výzkumnými programy EU. Cílová skupina se zaměřuje na získávání zkušenosti v transparentnosti, rychlého rozhodování procesů za účelem usnadnění způsobu jejich práce.	2008	2025	MSM
2	Společná technologická iniciativa ECSEL	Společný podnik ECSEL byl ustaven s cílem podpory výzkumných, vývojových a inovačních aktivit v oblastech vestavěných počítačových systémů, mikro-elektroniky, nano-elektroniky a inteligentních systémů, tak aby si Evropa udržela vůdčí postavení v technologickém vývoji a aby se překlenula mezera mezi výzkumem a využíváním jeho výsledků, posílily inovační schopnosti a podnítil hospodářský růst a tvorba pracovních míst v Unii. Má zajistit a posilovat vedoucí postavení v odvětví navrhování a konstrukce systémů včetně vestavěných technologií, zajistit všem zúčastněným stranám přístup ke špičkové infrastruktuře pro navrhování a výrobu elektronických součástí a vestavěných/kyberneticko-fyzikálních a inteligentních systémů, budovat dynamický ekosystém za účasti malých a středních podniků, a posílit tak stávající klustry a podpořit tvorbu nových klastrů ve slibných nových oblastech.	2015	2024	MSM
3	Evropský metrologický program pro inovace a výzkum	Program EMPIR sleduje tyto obecné cíle: (a) poskytnutí přiměřených a integrovaných metrologických řešení vhodných pro daný účel, která podporují inovace a konkurenceschopnost průmyslu, a rovněž technologií měření, které se zabývají společenskými výzvami, jako je zdraví, životní prostředí a energetika, včetně podpory při vypracovávání a provádění politik, (b) vytvoření integrovaného evropského systému	2015	2024	MSM

		metrologického výzkumu s kritickým množstvím a aktivním zapojením na regionální, celostátní, evropské i mezinárodní úrovni.			
4	Horizont 2020 - rámcový program pro výzkum a inovace	Horizont 2020 - rámcový program pro výzkum a inovace (2014-2020) je finanční nástroj pro implementaci stěžejní iniciativy Strategie Evropa 2020 Unie inovací, jejíž ambice spočívá v zajištění konkurenceschopnosti Evropy v globálním měřítku a dále v podpoře inteligentního, udržitelného a inkluzivního růstu i zaměstnanosti. Horizont 2020 se výše zmíněného snaží dosáhnout propojením výzkumu a inovací. V rámci toho klade důraz na excelentní vědu, vedoucí postavení v průmyslu a řešením společenských výzev. Obecným cílem je zajistit, aby Evropa produkovala vědu na světové úrovni, odstranění bariér pro inovace a zjednodušit spolupráci veřejného a soukromého sektoru při zajišťování inovací.	2014	2024	MSM
5	Doplňkový program Evropského společenství pro atomovou energii (EURATOM pro výzkum a odborné přípravu (2014-2018), který doplňuje Horizont 2020 - rámcový program pro výzkum a inovace)	Euratom má za cíl vyvíjet činnost v oblasti jaderného výzkumu a odborné přípravy s důrazem na neustálé zvyšování jaderné bezpečnosti a radiační ochrany, zejména s cílem přispět k dlouhodobé dekarbonizaci energetického systému bezpečným a efektivním způsobem.	2014	2022	MSM
6	Makroregionální spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích	Makroregionální spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích směřuje k podpoře spolupráce mezi Českou republikou a dalšími státy, která má vést k prohloubení vzájemných kontaktů mezi výzkumnými organizacemi a rozšíření jejich spolupráce prostřednictvím podpory společných projektů. Cílem spolupráce je tak umožnit českým výzkumným týmům participovat na společných projektech s evropskými i mimoevropskými partnery a podpořit tím internacionalizaci a další rozvoj zahraniční spolupráce v oblasti výzkumu, vývoje a inovací. Důraz je také kladen na pokračování spolupráce již ustanovených mezinárodních týmů a jejich účast v dalších programech na národní a mezinárodní úrovni.	2015	2025	MSM
7	Evropská zájmová skupina pro spolupráci s Japonskem	Podporovat a posilovat spolupráci mezi evropskými zeměmi a Japonskem v oblasti vědy, technologií a inovací (VaVal). EIG CONCERT - JAPAN je flexibilní a inkluzivní povahy, schopná přizpůsobit se různým formám spolupráce od jednomyslného společného úsilí k volitelné účasti mezi jejími hlavními členy a dalšími zainteresovanými institucemi VaVal.	2019	2026	MSM
8	Podpora mobility výzkumných pracovníků a pracovníků v rámci mezinárodní spolupráce ve VaVal	Cílem je napomáhat navazování kontaktů a rozvoji spolupráce mezi institucemi působícími v oblasti výzkumu a vývoje v partnerských státech, a to formou podpory mobility výzkumných pracovníků spolupracujících na řešení mezinárodních projektů základního výzkumu. Tento program pokrývá plné spektrum od základního po aplikovaný výzkum.	2018	2028	MSM
9	Program pro financování projektů mnohostranné vědeckotechnické spolupráce v Podunajském regionu	Přispět k vědeckému pokroku v zemích Podunajského regionu formou financování mobility výzkumných pracovníků v rámci společných výzkumných projektů. Přispět k navyšování vědeckých kapacit v regionu. Podporovat rozvoj přeshraniční spolupráce. Poskytnout	2017	2025	MSM

		příležitost mladým výzkumným pracovníkům a pracovnícím spolupracovat v mezinárodním prostředí a rozvíjet tak svoji vědeckou kariéru.			
10	Evropské partnerství v oblasti metrologie	Cílem Evropského partnerství pro metrologii je vytvořit soběstačný a účinný systém metrologie na evropské úrovni, který zajistí, že Evropa bude mít metrologický systém světové úrovně, který bude poskytovat metrologická řešení a základní metrologická referenční data a metody. Nabídne řešení měření vhodná pro daný účel a bude tak podporovat a stimulovat evropské inovace. Dále bude reagovat na průmyslové a společenské výzvy, podporovat a umožňovat efektivní návrh a implementaci předpisů a norem, které jsou a budou základem veřejných politik řešících tyto výzvy. Evropské partnerství pro metrologii předpokládá sled výzev po dobu sedmi let tak, aby bylo těchto cílů dosaženo.	2022	2031	MSM
11	Doplňkový program Evropského společenství pro atomovou energii (EURATOM) pro výzkum a odbornou přípravu (2021–2025)	Euratom má za cíl vyvíjet činnost v oblasti jaderného výzkumu a odborné přípravy s důrazem na neustálé zvyšování jaderné bezpečnosti a radiační ochrany, zejména s cílem přispět k dlouhodobé dekarbonizaci energetického systému bezpečným a efektivním způsobem.	2021	2025	MSM
12	Program na podporu aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací v oblasti dopravy - DOPRAVA 2020+	Hlavním cílem Programu je prostřednictvím výstupů, výsledků a dopadů z podpořených projektů rozvíjet dopravní sektor způsobem, který bude reflektovat společenské potřeby, akceleroje technologický a znalostní rozvoj ČR a napomůže růstu konkurenceschopnosti ČR.	2020	2026	TAo
13	Program na podporu aplikovaného výzkumu a inovací v oblasti dopravy – DOPRAVA 2030	Hlavním cílem Programu je prostřednictvím výstupů, výsledků a dopadů z podpořených projektů rozvíjet dopravní sektor a všechny druhy dopravy způsobem, který bude reflektovat společenské potřeby, akceleroje technologický a znalostní rozvoj ČR, napomůže růstu konkurenceschopnosti ČR a přispěje k vyšší udržitelnosti a snížení negativních dopadů dopravy na životní prostředí. Požadavky na konkrétní aspekty dopravy, mezi které patří mj. její udržitelnost, bezpečnost a interoperabilita, budou promítnuty v jednotlivých specifických cílech Programu a prostřednictvím realizace projektů výzkumu, vývoje a inovací bude dosaženo jejich naplnění. Program bude rovněž směřovat k naplnění veřejného zájmu prostřednictvím definování metodických, legislativních a normativních rámců.	2023	2030	TAo
14	Program na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje národní a kulturní identity na léta 2016 až 2022 (NAKI II)	Hlavním cílem navrhovaného Programu je přispět k tomu, aby veřejné prostředky investované do aplikovaného výzkumu a vývoje v oblasti národní a kulturní identity přinášely konkrétní ekonomický či jiný společenský přínos z jejich realizace. Hlavní cíl Programu je naplňován prostřednictvím výsledkově orientovaných dílčích cílů ve vazbě na globální cíle, jim podřazené specifické cíle a vymezení aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity v Konceptci.	2016	2022	MKo
15	Program NAKI III - program na podporu aplikovaného výzkumu v oblasti národní a kulturní identity na léta 2023 až 2030	Hlavním cílem Programu je zaměřit se na výzkum v oblasti národní a kulturní identity a umění. Tento cíl bude realizován v souladu s platnou Konceptcí.	2023	2030	MKo

16	TRIO	Program je zaměřen na rozvoj potenciálu České republiky v oblasti klíčových technologií (KETs) jako jsou fotonika, mikroelektronika a nanoelektronika, nanotechnologie, průmyslové biotechnologie, pokročilé materiály a pokročilé výrobní technologie. Jedná se o technologie náročné na znalosti a kvalifikovanou pracovní sílu, vyžadující zásadní podíl výzkumných aktivit a s rychlými inovačními cykly. KETs jsou uplatnitelné v nových produktech a službách s vysokou přidanou hodnotou a budou přispívat k hospodářskému růstu a zvyšování konkurenceschopnosti České republiky a Evropské unie. K cílům Programu patří rovněž posílení účinné spolupráce ve výzkumu a vývoji mezi podniky a výzkumnými organizacemi, jejíž nízká intenzita patří mezi hlavní slabiny národního výzkumného systému.	2016	2022	MPO
17	TREND	Hlavním cílem programu je zvýšení mezinárodní konkurenceschopnosti podniků, především rozšířením jejich trhů v zahraničí, pronikáním na trhy nové či posunem výše v globálních hodnotových řetězcích. Cíle Programu budou naplňovány ve dvou samostatných podprogramech. Podprogram 1 „Technologičtí lídři“ a Podprogram 2 „Nováčci“.	2020	2027	TAo
18	The Country for the Future	Hlavním cílem programu je zvýšení mezinárodní konkurenceschopnosti podniků prostřednictvím propojení spolupráce mezi akademickou sférou, podnikatelským sektorem, inovačním prostředím a většího využití výsledků výzkumu a vývoje do praxe, a to včetně usnadnění vstupu na nové trhy či posunem výše v globálních hodnotových řetězcích. Program je zaměřen na řadu aktivit směřujících ke zvýšení inovační výkonnosti české ekonomiky. V souladu s vizí Inovační strategie České republiky 2019–2030 je proto konečným cílem zařadit se mezi inovační lídry Evropy. Budou podporovány především projekty rozvíjející nové technologie a materiály, zvyšující míru automatizace a robotizace a využití digitálních technologií. Vymezení preferovaných technologií bude upřesňováno v návaznosti na relevantní dokumenty Evropské unie i na probíhající proces identifikace priorit jednotlivých aplikačních odvětví v RIS3 strategii ČR.	2020	2027	MPO
19	Standardní projekty	Podpora neorientovaného výzkumu a vývoje podle usnesení vlády ze dne 5. 1. 2000 č. 16. Standardní projekty navrhnou vědečtí pracovníci a hodnotí je odborné komise GA ČR.	1993	9999	GAo
20	Mezinárodní projekty	Aktivita se týká podpory účasti v mezinárodních programech na základě bilaterálních dohod GA ČR s různými zahraničními grantovými institucemi, zejména v zemích jako Korea, Čína, Německo, apod. a to na základě čl. 2 odst. 3 Statutu GA ČR. Tuto aktivitu navrhuje GA ČR také proto, že MŠMT nemůže navazovat oficiální dohody s nevládními organizacemi ve světě, zatímco GA ČR tuto možnost má. Každá grantová agentura ve světě má své oddělené prostředky určené na mezinárodní spolupráce ve výzkumu. GA ČR bude v rámci této aktivity financovat části projektů řešených na pracovištích v ČR. Po ukončení účasti GA ČR v programu INGO by bylo žádoucí, aby GA ČR financovala členství a programy ESF ze své kapitoly.	2007	9999	GAo

21	Doktorské granty	Tato aktivita je určena pro studenty doktorského studia. Cílem této aktivity je přispět ke zvýšení počtu vědeckých pracovníků v české vědě se zřetelem na posílení mezinárodní spolupráci realizovanou výměnou pracovníků výzkumu.	2003	9999	GAo
22	Eurocores	Aktivita se týká podpory účasti v mezinárodních programech Eurocores, koordinovaných European Science Foundation (ESF). GA ČR bude v rámci této aktivity financovat části projektů řešených na pracovištích v ČR.	2003	9999	GAo
23	Mezinárodní grantové projekty hodnocené na principu LEAD Agency	Skupina grantových projektů „LA granty“ se týká podpory mezinárodních projektů základního výzkumu ve spolupráci s rakouskou agenturou Fonds zur Förderung der wissenschaftlichen Forschung (FWF). Poskytovatelé obou zemí spojují své úsilí a prostředky k podpoře společných projektů umožňujících zapojení vědeckých týmů svých zemí do mezinárodní spolupráce v rámci interdisciplinárních a perspektivních témat a směrů současné vědy. GA ČR bude v rámci této aktivity financovat části projektů řešených na pracovištích v ČR.	2015	2030	GAo
24	Podpora mezinárodní spolupráce pro získávání ERC grantů („Podpora ERC žadatelů“)	Hlavním cílem skupiny grantových projektů „Podpora ERC žadatelů“ je přispět ke zlepšení úspěšnosti mladých českých vědců v ERC soutěžích. Získáním ERC grantu se významně posiluje mezinárodní vědecká reputace řešitele, jeho týmu i jeho pracoviště.	2017	2022	GAo
25	Juniorské granty	Smyslem juniorských grantů je podpora vynikajících mladých vědeckých pracovníků.	2015	2025	GAo
26	JUNIOR STAR	Cílem této skupiny grantových projektů je podpořit excelentní základní výzkum a zároveň poskytnout příležitost začínajícím vědeckým pracovníkům vybudovat si nezávislou skupinu s několika spolupracovníky a moderním vybavením, které oživí současnou strukturu základního výzkumu v ČR. Vědecké osobnosti s originálním myšlením se tak umožní realizace vlastních vědeckých cílů v poměrně raném stadiu vědecké kariéry.	2021	9999	GAo
27	POSTDOC FELLOWSHIP INDIVIDUAL	Cílem skupiny grantových projektů POSTDOC INDIVIDUAL FELLOWSHIP je umožnit vynikajícím domácím vědeckým pracovníkům na počátku jejich vědecké kariéry realizovat jejich vlastní vědecký záměr zahrnující dlouhodobou zahraniční vědeckou stáž v kombinaci s dokončením řešení na domácí instituci. Předpokládá se, že v souladu s vědeckým záměrem projektu bude délka dlouhodobé zahraniční vědecké stáže činit 730 dní. Dalším cílem je motivovat vynikající vědecké pracovníky s dlouhodobou zahraniční zkušeností, kteří jsou na počátku vědecké kariéry, k řešení jejich vlastního vysoce kvalitního vědeckého projektu na instituci v České republice po dobu řešení projektu, tedy po dobu 3 let. Tato skupina grantových projektů tak pomůže oživit strukturu základního výzkumu v ČR tím, že umožní příchod talentovaných postdoktorandů ze zahraničí do českých výzkumných organizací, popřípadě návrat talentovaných vědců do ČR po absolvování vědeckého pobytu v zahraničí.	2022	9999	GAo
28	Postdoktorandské granty	Smyslem postdoktorandských grantů je stimulovat mladé vědce, aby neodcházel z akademických a školských institucí.	1998	9999	GAo

29	Grantové projekty excelence v základním výzkumu EXPRO	Cílem je podpořit vědeckou spolupráci v základním výzkumu více špičkových týmů z několika institucí zkoumajících stejnou či příbuznou problematiku, v níž v nedávné době dosáhly vynikajících výsledků.	2019	2030	GAo
30	Grantové projekty orientovaného základního výzkumu	Cílem této skupiny grantových projektů je umožnit GA ČR efektivně reagovat na nejzávažnější aktuální společenské, hospodářské a environmentální problémy a včas vytvořit vynikajícím vědeckým pracovníkům atraktivní podmínky pro realizaci vlastního výzkumu, jehož výsledky a přínos pro dané téma v mezinárodním měřítku mohou být zásadní pro řešení těchto společenských a hospodářských problémů.	2022	9999	GAo
31	ERC CZ	Hlavním cílem programu je cíleně a efektivně podpořit excelentní výzkum na území ČR. ČR podpoří a bude realizovat konkrétní projekty, které obdržely v rámci mezinárodního peer review hodnocení panely ERC jako výsledek hodnocení výrozmění, že "The proposal is of good quality and fundable but not retained for funding due to budgetary constrains".	2012	2026	MSM
32	Projekty velkých infrastruktur pro VaVal	Poskytnout finanční prostředky pro základnu excelentního výzkumu a tím zvýšit konkurenceschopnost českého VaV	2010	2022	MSM
33	INTER-EXCELLENCE	Rozvoj a posilování kvality českého výzkumu a vývoje prostřednictvím mezinárodní spolupráce, dosažení synergií v realizovaných aktivitách při kombinaci s dalšími mechanismy podpor, pákového efektu při rozvoji těchto aktivit a vybudování efektivních vazeb na mezinárodní výzkumnou komunitu. Program je nástrojem strategického zaměření podpory mezinárodní spolupráce. Je zaměřen na podporu iniciace a dalšího rozvoje mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji a integraci České republiky do evropských i světových výzkumných struktur. Zprostředkuje českým pracovištím účast v projektech evropské spolupráce a bilaterální spolupráce se zeměmi mimo Evropskou unii. Vytvoří českým výzkumným týmům podmínky pro zpřístupnění mezinárodních výsledků, poznatků a dovedností a umožní jim podílet se na jejich tvorbě a využití. Důrazem na posilování mezinárodní spolupráce Program přispěje ke zvýšení kvality výsledků výzkumu a vývoje a k zajištění vazeb výzkumu v prioritních oblastech České republiky na mezinárodní aktivity. Systém výzkumu a vývoje v České republice zůstává přes veškerá opatření poměrně uzavřený. Nízká účast českých pracovišť v rámcových programech Evropské unie, malý počet špičkových, mezinárodně uznávaných výsledků výzkumu a vývoje, vysoký podíl publikací bez zahraničního spoluautora a třeba i nedostatečný podíl české vědecké komunity na utváření evropského výzkumného prostoru svědčí o neuspokojivé míře zapojení českých výzkumných pracovišť do evropské a potažmo i mezinárodní spolupráce. Zaměření Programu na podporu výzkumných aktivit blízkých trhu napomůže k vytvoření silné základny aplikovaného výzkumu v České republice.	2016	2024	MSM
34	INTER-EXCELLENCE II	Globálním cílem programu INTER-EXCELLENCE II je podpora mezinárodní spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích jako příspěvek ke zvyšování znalostní a vzdělanostní úrovně ČR, k řešení společenských výzev a ke zvyšování přidané hodnoty ekonomiky ČR. Toho bude	2022	2029	MSM

		dosaženo plněním 4 obecných cílů programu: 1. zvýšením úrovně strategického zacílení mezinárodní spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích podle společenských výzev a strategických priorit ČR, 2. podporou růstu kvality a zvyšování míry excelence výzkumu, vývoje a inovací v ČR skrze participaci na projektech mezinárodního výzkumu, vývoje a inovací (bilaterálních i multilaterálních), 3. rozvojem mezinárodní spolupráce výzkumných organizací a podniků, 4. podporou růstu úrovně řízení lidských zdrojů na poli mezinárodního výzkumu, vývoje a inovací. K plnění cílů programu INTER-EXCELLENCE II budou využity podprogramy INTER-ACTION, INTER-COST a INTER-EUREKA.			
35	Program podpory excelentního výzkumu v prioritních oblastech veřejného zájmu ve zdravotnictví – EXCELES	Zvýšit schopnost výzkumných kapacit ve vybraných prioritních oblastech VaVal, reagovat na aktuální trendy a potřeby VaVal v návaznosti na výskyt závažných chorob a na sociální a ekonomické dopady systémových zdravotních rizik s nimi spojenými.	2022	2026	MSM
36	EuroHPC projekty	Evropský společný podnik pro vysoce výkonnou výpočetní techniku (EuroHPC JU) je partnerství veřejného a soukromého sektoru v oblasti vysoce výkonné výpočetní techniky (HPC), které umožňuje sdružovat zdroje na úrovni Evropské unie (EU) se zdroji zúčastněných členských států EU a zúčastněných přidružených států programu Horizont 2020, jakož i soukromé zúčastněné strany. Společný podnik EuroHPC má dva cíle: 1. rozvoj celoevropské superpočítačové infrastruktury: nákup a nasazení v EU nejméně dvou superpočítačů, které budou mezi top 5 na světě, a nejméně dvou dalších, které by se dnes umístily v celosvětové top 25 pro soukromé i veřejné uživatele v Evropě a pro použití ve více než 800 vědeckých a průmyslových aplikačních oblastech, 2. podpora výzkumných a inovačních činností: rozvoj evropského superpočítačového ekosystému, stimulace odvětví dodávek technologií a zpřístupnění superpočítačových zdrojů v mnoha aplikačních oblastech velkému počtu veřejných a soukromých uživatelů, včetně malých a středních podniků.	2021	2027	MSM
37	Projekty sdílených činností	Podpora poskytování nebo využívání služeb, které slouží k organizaci nebo zabezpečení výzkumu, vývoje nebo inovací na celostátní úrovni a jsou využívány orgány veřejné správy, výzkumnými organizacemi a dalšími osobami zabývajícími se výzkumem, vývojem nebo inovacemi v oblastech vědeckých informací, strategického řízení a mezinárodní spolupráce.	2021	2027	MSM
38	Program na podporu zdravotnického aplikovaného výzkumu na léta 2020 - 2026	Hlavním cílem Programu je prostřednictvím výstupů a dopadů z podpořených projektů přispět ve střednědobém i dlouhodobém horizontu ke zlepšování zdraví české populace a pokračovat v zabezpečení aktuálních potřeb ve zdravotnictví v České republice. V rámci podpořených projektů bude dosaženo nových poznatků, které přispějí ke zlepšení klinických postupů v diagnostice, léčbě a prevenci při řešení nejčastějších, ale i vzácných nebo zcela nových onemocnění. Cílem Programu je také přispět k tomu, aby úroveň zdravotnického výzkumu v České republice byla srovnatelná s vyspělými státy Evropské unie. Program má tři hlavní oblasti: Vznik a rozvoj chorob, Nové diagnostické a terapeutické metody a Epidemiologie a prevence nejzávažnějších chorob, které se dále dělí na 21 podoblastí a 43 dílčích cílů.	2020	2026	MZo

39	Program na podporu zdravotnického aplikovaného výzkumu na léta 2015 - 2023	Základním a hlavním cílem Programu je zajištění mezinárodně srovnatelné úrovně zdravotnického výzkumu a využití jeho výsledků pro zlepšení zdraví české populace a pro zabezpečení aktuálních potřeb zdravotnictví v České republice. Program má tři hlavní oblasti: Vznik a rozvoj chorob, Nové diagnostické a terapeutické metody a Epidemiologie a prevence nejzávažnějších chorob, které se dále dělí na 21 podoblastí a 43 dílčích cílů.	2015	2023	MZo
40	Rozvoj ozbrojených sil České republiky	Cílem programu je rozvoj schopností ozbrojených sil ČR v klíčových oblastech, které jsou nezbytné k zajištění obrany země a k dosažení deklarovaných politicko-vojenských ambicí ČR a naplnění rolí a funkcí ozbrojených sil ČR.	2015	2022	MOo
41	Ambice – podpora rozvoje oblastí, ve kterých ozbrojené složky dosahují významných výsledků v rámci NATO a EU	Cílem programu je zajištění obranyschopnosti země a dosažení deklarovaných politicko-vojenských ambicí ČR formou rozvoje schopností OS a složek MO	2020	2026	MOo
42	Program aplikovaného výzkumu Ministerstva zemědělství na období 2017 - 2025, ZEMĚ	Cíle programu mají přímou vazbu na cíle výzkumu, vývoje a inovací (dále jen „VaVal“) prioritních oblastí „Národních priorit orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací“, zejména Prioritní oblast 1. „Konkurenceschopná ekonomika založená na znalostech“ a Prioritní oblast 3. „Prostředí pro kvalitní život“. Některé cíle Programu mohou mít vazbu i na Prioritní oblast 2. „Udržitelnost energetiky a materiálových zdrojů“, kde se jedná např. o obnovitelné zdroje energie nebo snižování energetické náročnosti hospodářství. Specifické cíle programu jsou definovány třemi klíčovými oblastmi a devíti výzkumnými směry podle Koncepce výzkumu, vývoje a inovací MZe na léta 2016 až 2022.	2017	2025	MZE
43	Program aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací v oblasti životního prostředí - Prostředí pro život	Cílem Programu je přinést nová řešení v oblasti životního prostředí, stabilizovat a rozšířit znalostní základnu, která výrazně přispěje k zajištění zdravého a kvalitního životního prostředí v České republice a k udržitelnému využívání jejích zdrojů, minimalizuje negativní dopady lidské činnosti na životní prostředí včetně dopadů přesahujících hranice státu a přispěje tak ke zlepšování kvality života v Evropě i v globálním kontextu.	2020	2026	TAo
44	Program na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje EPSILON	Cílem programu je podpora projektů aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje, jejichž výsledky mají vysoký potenciál pro rychlé uplatnění v nových produktech, výrobních postupech a službách. To pomůže udržet si a rozvíjet celosvětové postavení v technologiích, výzkumu, vývoji a inovacích, o něž se opírá konkurenceschopnost v řadě stávajících, ale i vznikajících průmyslových a dalších odvětvích. Nástrojem pro dosažení uvedeného cíle je naplňování Priorit definovaných v souladu s národními a resortními strategiemi prostřednictvím podpory projektů, v rámci kterých budou realizovány výzkumné cíle oblastí a podoblastí daných prioritních oblastí. Cíle jednotlivých prioritních oblastí jsou uvedeny v příloze (kap. 21). Příloha obsahuje rovněž relevantní výzkumné cíle prioritní oblasti Zdravá populace, kterých může být při řešení projektů v rámci níže uvedených podprogramů dosaženo.	2015	2026	TAo

45	Program veřejných zakázek v aplikovaném výzkumu a inovacích pro potřeby státní správy BETA2	Cílem programu je podpora realizace výzkumných aktivit za účelem vývoje nových nebo zdokonalení současných postupů, regulačních mechanismů, dozorových činností, dovedností, služeb, informačních a řídicích produktů a postupů určených pro kvalitnější a efektivnější výkon státní správy.	2017	2024	TAo
46	Program na podporu aplikovaného výzkumu ZÉTA	Cílem programu je zapojení studentů a mladých výzkumných pracovníků do výzkumné a vývojové činnosti směřující k využití výsledků v praxi, zvýšení zájmu studentů a mladých výzkumných pracovníků o projekty s konkrétním praktickým dopadem a podpora takových projektů v akademické sféře obecně s propojením na hospodářskou sféru. Dílčím cílem je podpora vyrovnávání příležitostí mladých výzkumných pracovníků – žen a mužů - při řešení projektů aplikovaného výzkumu financovaných tímto programem.	2017	2025	TAo
47	Program na podporu aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací THÉTA	Cílem programu je prostřednictvím výstupů, výsledků a dopadů z podpořených projektů přispět ve střednědobém a dlouhodobém horizontu k naplnění vize transformace a modernizace energetického sektoru v souladu se schválenými strategickými materiály. Tohoto cíle bude dosaženo prostřednictvím podpory výzkumu, vývoje a inovací v oblasti energetiky se zaměřením na (i) podporu projektů ve veřejném zájmu, (ii) nové technologie a systémové prvky s vysokým potenciálem pro rychlé uplatnění v praxi a (iii) podporu dlouhodobých technologických perspektiv.	2018	2025	TAo
48	Program na podporu aplikovaného společenského a humanitního výzkumu, experimentálního vývoje a inovací ÉTA	Cílem programu je posílení společenské a humanitní dimenze v aktivitách aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací a uplatnění výstupů těchto aktivit v podobě nových nebo podstatně zdokonalených stávajících výrobků, postupů, procesů nebo služeb v oblastech: a) člověk a společnost v kontextu dynamických společenských a technologických proměn a výzev 21. století, b) člověk a prostředí pro jeho život v kontextu udržitelného rozvoje krajiny, regionů, měst a obcí a stavební kultury, c) člověk a ekonomika v kontextu objevení nových konkurenčních výhod a rozvoje kompetencí pro 21. století, d) člověk a společenský systém v kontextu interakce mezi občanem a státem, veřejných politik, správy a veřejných služeb orientovaných na občana.	2018	2025	TAo
49	Program podpory aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací DELTA 2	Cílem programu je zvýšit množství konkrétních výsledků aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje v oblastech, v nichž existuje shoda se zahraničním partnerem, které budou úspěšně zavedeny do praxe a posílí tak konkurenceschopnost ČR, a to podporou bilaterální, případně multilaterální spolupráce špičkových českých a zahraničních účastníků.	2020	2025	TAo

50	Program na podporu aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací Národní centra kompetence	Cílem programu je zvýšení efektivity a kvality výsledků aplikovaného výzkumu a transferu technologií v klíčových oborech s perspektivou růstu, zvýšení konkurenceschopnosti podniků a posílení excelence a aplikační relevance výzkumných organizací. Nástrojem pro dosažení tohoto cíle je vybudování dostatečně stabilní a dlouhodobé základny aplikovaného výzkumu (v podobě národních center kompetence), a to prostřednictvím koncentrace výzkumných kapacit a nastavení jejich silné orientace na aplikaci výsledků jejich výzkumu v praxi. Aby byla zajištěna dlouhodobá stabilita systému, budou moci být centra podpořena v rámci programu Národní centra kompetence 1, která budou na základě stanovených kritérií vyhodnocena jako úspěšná, následně podpořena v navazujícím programu Národní centra kompetence 2. Mezi dílčí cíle programu patří (i) propojení stávajících výzkumných center, (ii) zaměření na perspektivní sektory české ekonomiky dle Národní RIS3 strategie, (iii) zajištění mezioborovosti a podpora dlouhodobé spolupráce, (iv) podpora inovací prostřednictvím transferu technologií, důraz na aplikovatelnost výsledků v praxi a (v) zvýšení počtu inovačních lídrů.	2018	2028	TAo
51	Program na podporu aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací KAPPA	Cílem programu je posílit rozvoj znalostí založených na výzkumu prostřednictvím mezinárodní spolupráce v aplikovaném výzkumu. Dále také zvýšení množství konkrétních výsledků aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje v oblastech, v nichž existuje shoda se zahraničním partnerem, které budou úspěšně zavedeny do praxe a posílí tak konkurenceschopnost ČR, a to podporou bilaterální, případně multilaterální spolupráce špičkových českých a zahraničních účastníků. Vedlejší cíl programu je podpora projektů zaměřených na zachytávání a ukládání uhlíku. Cílů programu bude dosaženo podporou společných projektů uskutečňovaných uchazeči z ČR, Norska, Islandu a Lichtenštejnska.	2019	2024	TAo
52	Program aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací GAMA 2	Cílem programu je podpořit nové systémy transferu znalostí výzkumu a vývoje (VaV) a také umožnit zefektivnění systémů již zavedených, jakožto výsledků dosažených ve výzkumných organizacích (VO) a/nebo ve spolupráci mezi VO a podniky do podoby praktické aplikace umožňující jejich komerční využití a podpořit tak jejich zavedení do praxe. K cílům programu ve střednědobém horizontu patří také podpořit tvorbu nových výsledků VaV (vč. výsledků společenskovedního a humanitního výzkumu) vedoucích k inovacím s vysokou pravděpodobností jejich praktického uplatnění. Tímto program pomůže stimulovat inovace v aplikační sféře (zvláště v malých a středních podnicích) s využitím výsledků VaV vzniklého s podporou veřejných zdrojů ve VO.	2020	2022	TAo
53	Program na podporu aplikovaného výzkumu a inovací SIGMA	Hlavním cílem programu je podpora aplikovaného výzkumu a inovací vedoucí ke vzniku nových výsledků uplatnitelných v praxi, k řešení výzev a potřeb společnosti a hospodářství a k podpoře řešení systémových opatření výzkumného a inovačního prostředí. Naplňování hlavního cíle programu přispěje k efektivnímu fungování trhu, zejména k: i) zajištění příležitostí pro vzájemně prospěšnou spolupráci výzkumných organizací a podniků, ii) zmírnění dopadů asymetrických informací, iii) vyvolání kladných vedlejších účinků výzkumu,	2022	2029	TAo

		vývoje a inovací ve formě celospolečenských dopadů. Naplňování hlavního cíle programu bude probíhat prostřednictvím pěti dílčích cílů.			
54	Program bezpečnostního výzkumu ČR 2021-2026: vývoj, testování a evaluace nových bezpečnostních technologií (SECTECH)	Hlavním cílem Programu je prostřednictvím mobilizace potenciálu podnikového sektoru, zejm. začínajících, malých a středních podniků, k participaci na vývoji a transferu nových bezpečnostních technologií podpořit dosažení technologické a technické úrovně, která umožní jednotlivým složkám bezpečnostního systému ČR získávat, osvojovat si, udržovat a rozvíjet specifické schopnosti pro zajištění bezpečnosti státu a jeho občanů.	2021	2026	MVo
55	Program bezpečnostního výzkumu pro potřeby státu 2022-2027 (SecPro)	Hlavním cílem Programu je zvýšení bezpečnosti státu a občanů ČR prostřednictvím podpory výzkumných potřeb orgánů státní správy, které umožní jednotlivým aktérům na poli zajišťování bezpečnosti získávat, osvojovat si, udržovat a rozvíjet potřebné specifické schopnosti pro efektivní zabezpečování úkolů v jejich působnosti.	2022	2027	MVo
56	Bezpečnostní výzkum České republiky 2015-2022	Hlavním cílem Programu je zvýšení bezpečnosti státu a občanů s využitím nových technologií, poznatků a dalších výsledků aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací v oblasti identifikace, prevence a ochrany proti nezákonným jednáním, přirozeným nebo průmyslovým pohromám, poškozujícím občany ČR, organizace nebo struktury, statky a infrastruktury.	2015	2022	MVo
57	Strategická podpora rozvoje bezpečnostního výzkumu ČR 2019 - 2025 (IMPAKT 1)	Cílem Programu je dosažení takové poznatkové, technologické a technické úrovně, která umožní České republice získat, osvojovat si, udržovat a rozvíjet specifické schopnosti potřebné pro zajištění bezpečnosti státu a jeho občanů. Program vytváří podmínky pro využití a rozvoj potenciálu akademického a veřejného výzkumného sektoru, které zajišťují synergickou a dlouhodobou výzkumnou podporu bezpečnostního systému ČR.	2019	2025	MVo
58	Otevřené výzvy v bezpečnostním výzkumu 2023-2029 (OPSEC)	Hlavním cílem Programu je systematicky podněcovat a rozvíjet zájem výzkumné a inovační sféry o zapojení do řešení bezpečnostních výzev pro moderní společnost a tvořit tak základnu pro rozvoj konkurenceschopných bezpečnostních inovací.	2023	2029	MVo

Poznámka: MSM - Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, TAo = Technologická agentura České republiky, MPO = Ministerstvo průmyslu a obchodu, GAO = Grantová agentura České republiky, MZE = Ministerstvo zemědělství, MVo = Ministerstvo vnitra, MOo = Ministerstvo obrany, MZo = Ministerstvo zdravotnictví, MKo = Ministerstvo kultury

Zdroj: <https://www.isvavai.cz>